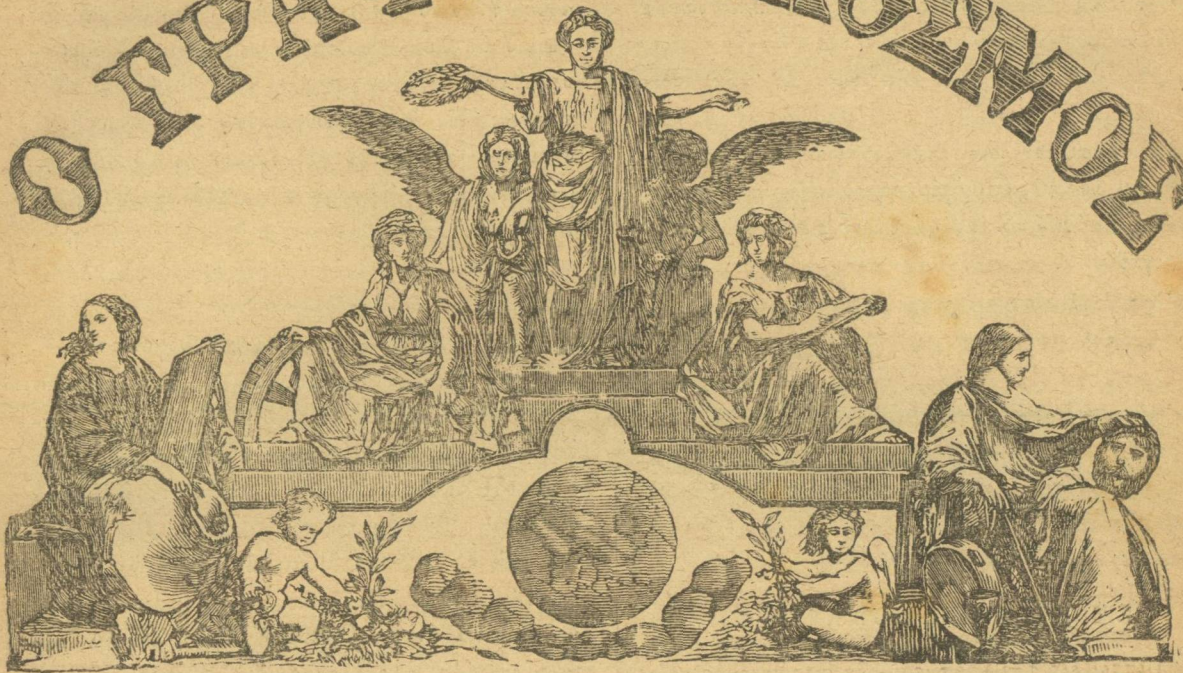

Ο ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Α΄.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΙΑΝ

ΤΕΥΧΟΣ Ι.

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΗ 15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1880.

ΣΠΟΡΔΑΙΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἡ κατὰ τὸ ἐνὸν βελτίωσις τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ ὑπῆρξε πάντοτε ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ τὸ κυριώτερον μέλημα, πρὸς δὲ συνεκεντρώσαμεν ἅπασαν ἡμῶν τὴν προσοχὴν, ἀπάσας ἡμῶν τὰς ἐνεργείας. — Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομηταὶ τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» μετὰ εὐκρινεοῦς πιστεύομεν ἐνδιαφέροντος θὰ παρηκολούθησαν ἀπάσας τὰς προσπάθειάς ἃς δὲν ἐπαύσαμεν μέχρι τοῦδε καταβάλλοντες ὅπως ἀνταποκριθῶμεν ὅσον ἐνεσι πληρέστερον πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀπανταχοῦ ὁμογενοῦς δημοσίου.

Ἰπὸ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἐμφορούμενοι ζωη-

ρᾶς ἐπιθυμίας καὶ ἐννοοῦντες ὅπως καταστήσωμεν τὸ ἡμέτερον περιοδικὸν ἐν τῶν σπουδαιότερων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς ἀναγνωσμάτων, ἀπεφασίσαμεν ὅπως ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους ἀντὶ πάσης ἄλλης ἱστορικῆς ὕλης παραθέτωμεν τὴν «Συνέχειαν τῆς Ἱστορίας τοῦ Ρωσσοτουρκικοῦ Πολέμου», ἧς τὴν προσεχῆ ἔκδοσιν ἠγγείλαμεν πρὸ τινος δι' ἰδιαιτέρας ἐπὶ τούτῳ ἀγγελίας. — Διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἱστορικοῦ τούτου συμπληρώματος πληροῦμεν κενόν, οὔτινος οὐδεὶς πιστεύομεν ἐννοεῖ νὰ ἀρνηθῆ τὴν σπουδαιότητα.

Καίτοι δὲ διὰ τῆς ἐν τῷ «Γραφικῷ Κόσμῳ» παραθέσεως τοῦ πολυτίμου τούτου ἔργου θέλουσιν ὑποστῆ αὐξῆσιν λίαν ἐπαισθητὴν αἱ τακτικαὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ δαπάναι, ἐν τούτοις ἐπιθυμοῦντες ὅπως διατηρῶ-

μεν πάντοτε τὸ ἡμέτερον περιοδικὸν προσιτὸν διὰ πᾶσαν ἀνεξαίρετως τάξιν τοῦ ἀπανταχοῦ ἐλληνικοῦ δημοσίου οὐδόλως προτιθέμεθα ὅπως αὐξήσωμεν τοὺς ὄρους τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς αὐτοῦ συνδρομῆς, περιοριζόμενοι ἀπλῶς νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ ὁμογενὲς δημόσιον θέλει ἐκτιμῆσαι πρεπόντως τὴν σπουδαίαν ταύτην θυσίαν ἣν χάριν αὐτοῦ καὶ μόνου ὑφιστάμεθα.

Κ]πόλις 8]20 Ἰουλίου 1880.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΥΛΙΣΜΟΣ

(Ἴδε τεύχος Θ'.)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Πιστοὶ εἰς τὴν ὑπόσχεσιν ἣν παρέσχον τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» μεταφράζομεν σήμερον καὶ παρέχομεν αὐτοῖς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον σπουδαιότατης ταύτης πραγματείας ἐν ᾧ ἐκτίθενται αἱ θεωρίαι τῶν Μονογενιστῶν.

Ἰδόμεν ἐν πρώτοις τί φρονεῖ ὁ ἐπιστημονικὸς οὗτος ὄμιλος περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς μεμακρυσμένην τινα ἐποχὴν τὰ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἀποτελοῦντα στοιχεῖα, ἦτοι τὸ ἄζωτον, ὁ ἀνθραξ, τὸ ὀξυγόνον, τὸ ὑδρογόνον κτλ. ἐξ ἔμμανοῦς καταληφθέντα πρὸς ἀλληλα ἔρωτος ἤρξατο συνκινουῖσθαι, ὑπέκοντα εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἰσχυρᾶς καὶ μυστηριώδους ἐκείνης συμπαθείας, ἣν καὶ αὐτοὶ οἱ χημικοὶ δὲν ἐννοοῦν νὰ ἀρνηθῶσιν. Αἱ πρῶται τοιαύτης φύσεως συνενώσεις παρήγαγον διαφόρους ὀργανικὰς οὐσίας, ὅσων ἐγκυματογενῆ ζωῦφια, ἀκτινοειδῆ φυτὰ, μαλλάκια κτλ.

Ἐκ καυστικῆς τινος μετὰ τοῦ ὀξυγόνου συνενώσεως παρήχθησαν τὰ ὀξέα καὶ τὰ ἄλατα. Ὑπῆρξε τέλος μία ἡμέρα, ἡμέρα ἔσται διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς γῆνιου σφαιρᾶς ἀξιωματικὸς, καθ' ἣν τὸ ὑπέρτατον ἔργον ἐπετελέσθη ἐπὶ τινος ση-

μείου τῆς γῆς. Παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ σημεῖον τοῦτο ἦτον ἐν Ἀσίᾳ καὶ τοῦτο ὅπως εὐχαριστήσωμεν πολλοὺς τῶν σοφῶν μας εἴτινες πιστεύουσιν ἀπαρασαλεύτως εἰς τοῦτο. Αἱ χημικαὶ συνενώσεις δὲν διενεργοῦνται παρὰ ἐν τῷ ὑγρῷ στοιχείῳ· κατὰ συνέπειαν δεῖν νὰ παραδεχθῶμεν ἀναγκαίως ὅτι καὶ ἡ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα παραγαῖσα θαυμασία αὕτη τῶν διαφόρων στοιχείων συνένωσις ἐπετελέσθη ἐν τινι θαλάσῃ, λίμνῃ, ποταμῷ ἢ πέλαγῳ. Ὁ πρῶτος λοιπὸν ἄνθρωπος ἐξῆλθε — κατὰ τοὺς Μονογενιστὰς — ἐξ ὑγροῦ τινος στοιχείου, ἐν ᾧ ἐμπεριείχοντο ὑπὸ κατάλληλον θερμοκρασίαν, πρόσφορον ἀναλογίαν καὶ ἀρμοδίους χημικὰς οὐσίας πάντα τὰ στοιχεῖα τὰ ἀποτελοῦντα σήμερον τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. Τὰ σώματα τοῦ ἄζωτου, τοῦ ἀνθρακός, τοῦ φωσφόρου κτλ. ἀπλᾶ ἢ ὀξυποικμένα, ὑποστάντα ἀλληλοδιαδόχως διαφόρους μεταβολὰς καὶ προσλαβόντα πιθανῶς ἰνώδεις ἢ λευκοματώδεις μορφὰς ἀπετέλεσαν ἐπὶ τέλους τὸν ἀνθρώπον. Πλὴν μὴ ὦμεν ἐπιλήσμονες. Παρήγαγον δύο σώματα τὸ τοῦ ἀνδρός καὶ τὸ τῆς γυναικός. Τὰ δύο ταῦτα ὄντα καλέσωμεν Ἀδὰμ καὶ Εὐάν· τὰ ὀνόματα ἦκιστα ἐνδιαφέρουσιν ἡμῖν.

Διὰ τοῦ θαυμασίου τούτου τρόπου οἱ Μονογενιστὰὶ ἐπιλύοντες τὸ πολυπλοκώτερον τῶν ζητημάτων, τὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνθρώπου, οὐδεμίαν πλέον δοκιμάζουσι δυσκολίαν ὅπως ἐξηγήσωσι τὸ πῶς κατὰκλήθη ὁ κόσμος, ὡς καὶ τὰς παραλαγὰς ἃς ὑπέστησαν οἱ ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ τούτου τόπου προκύψαντες. Οἱ Μονογενιστὰὶ προχωροῦσι καὶ περαιτέρω περιγράφουσι τὴν ἠθικὴν καὶ φυσικὴν τοῦ πρώτου τούτου ζεύγους κατάστασιν. Κατ' αὐτοὺς οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ἦσαν οὐσθεῖς τὴν ὄψιν καὶ βλάκες τὸ πνεῦμα· δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ μὴ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ γνώμη αὕτη τῶν Μονογενιστῶν ἀντίκειται προφανῶς πρὸς τὰ ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ ἐμπεριεχόμενα, καθ' ἃ οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ἦσαν ὁ τύπος τῆς ὠραιότητος, ἀγνότητος καὶ νοημοσύνης.

Οἱ Μονογενιστὰὶ εἰσὶ λίαν ἀποκλειστικοὶ ἐν ταῖς σκέψεσι καὶ θεωρίαις αὐτῶν· χωρὶς δὲ νὰ θελήσωσι νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν οὐδὲν τῶν λαγικῶν ἐπιχειρημάτων δι' ὧν ἐτέρου συστήματος

Η ΓΗ

ΠΡΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΥ.

(Ἴδε τεύχος Θ'.)

Ἡ σφαῖρα ἐν τοσούτῳ τῆς γῆς, καίτοι ἦστον ταρασσομένη τῆς περὶ αὐτὴν ἀτμοσφαιρας, ὑφίστατο ἀναθρασμούς καὶ τρικυμίας ἀενάους, παραγομένας ὑπὸ τῶν ἀναριθμητῶν χημικῶν ἐνώσεων, αἵτινες ἐτελοῦντο ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ καὶ διακχοῦς ὄγκου.

Ὁ ἐκ τῶν ἀπείρων ἐκείνων χημικῶν ἐνώσεων ἀναπτυσσόμενος ἠλεκτροισμὸς παρήγαγε τρομερὰς ἠλεκτρικὰς ἐκπυροσχορήσεις· αἱ δὲ ἀστραπαὶ καὶ οἱ ῥόθιοι κρότοι τῶν κεραυνῶν, ἐπισκηπτόντων ἐντὸς τοῦ ἀπειρομεγέθους ἐκείνου πυρώδους τυφῶνος, ἀπειρογάζοντο μέγαν βρόμον καὶ πάταγον, εἰς ἐπίμετρον τοῦ φορικώδους θεάματος τῶν ἀρχαιογόνων ἐκείνων σκηνῶν, αἵτινες ἀναμιμνήσκουσι τὰς περὶ τοῦ τάρταρου καὶ τοῦ ἐρέθους τῶν ἀρχαίων λαῶν παραδόσεις, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀνθρωπίνῃ φαντασίᾳ καὶ γραφῇ δὲν δύναται μηδὲ νὰ συλλάβῃ κἄν τὴν εἰκόνα.

Ὁ ἡμέτερος λοιπὸν πλανήτης, ριφθεὶς, ἐκίλυνδοῦτο ἐντὸς τοῦ ἀπείρου, σύρων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν φλογώδη καὶ πολυσύνθετον αὐτοῦ ἀτμοσφαιραν, ἐμφορουμένην ὑδάτων μεταλλικῶν καὶ γεωδῶν οὐσιῶν καὶ ἦτις μὴ διαπερωμένη ὑπὸ τῶν ἀκτίων τοῦ ἡλίου, περὶ τὸν ὁποῖον διεγράφε τὴν πελωρίαν αὐτῆς τροχιάν, ἦτο ἀκατάλληλος ἐπὶ πρὸς διατήρησιν τῆς ζωῆς.

Ἡ θερμοκρασία τῶν πλανητικῶν διαστημάτων ταπεινωτάτη οὐσα κατὰ τὸν Λαπλάσιον κατέρχεται εἰς 400^ο κάτωθεν τοῦ 0. Ἡ πυρίνη καὶ ὑγρὰ τῆς γῆς σφαῖρα διατρέγουσα τὰ κατεψυγμένα ταῦτα διαστήματα ἐψύχεται· βαθυτέρων δὲ καὶ κατ' ὀλίγον ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς περιτλήθην εἰς ζυμώδη κατάστασιν.

Μὴ λησμονήσωμεν δὲ ὅτι ἡ γῆ ὑγρὰ οὐσα ὑπέκειτο ὀλοσχερῶς εἰς τὴν ἐπιρροὴν τῶν πλημμυρίδων, ἢ τῶν ἄρσεων τῶν κυμάτων τῶν συμπεριουδούντων ἀεὶ τῇ σελήνῃ, κατὰ τινὰς ὠρισμένους καιροὺς, καὶ τῶν ἀμπώσεων ἢ τῆς ὑπο-

ἐπιπτήμονες κατεπολέμησαν τὰς τολμηρὰς αὐτῶν ἀρχὰς, κατήντησαν εὐχερῶς, εὐχερέστατα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι ἀνήκουσιν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ εἶδος καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν ὁ ἄνθρωπος ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς ἐφ' ἐξῆς σημείου τῆς γῆνιου ταύτης σφαιρᾶς ἐξ οὗ ἐξηπλώθη κατόπιν καὶ ἐπὶ τῆς λοιπῆς ὑψηλίου, καὶ ὅτι τὸ σημεῖον τοῦτο καίτοι ἐν Ἀσίᾳ.

Οἱ Πολυγενιστὰὶ καίτοι ἀσυγκρίτῳ λόγῳ λογιώτεροι καὶ ἐπιστημονικώτεροι τῶν Μονογενιστῶν, ἐν τούτοις προκειμένου περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνθρώπου, προσκόπτουσιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σκοπέλου.

Κατ' αὐτοὺς οἱ διάφοροι ἀνθρώπινοι τύποι οἱ ὑπάρχοντες ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, εἰσὶ διακεκριμένα ἄτομα. Οὕτως ὥστε ἐκάστη ἡπειρος ἔχει ἰδιαιτέρον εἶδος ἀνθέων, ζώων καὶ ἀνθρώπων.

Τὸ σύστημα τοῦτο δὲν ἀναγκάζει ἡμᾶς, ὡς βλέπετε, νὰ παραδεχθῶμεν ἀπειρίας μετοικησιῶν ὅπως λύσωμεν τὸ ζήτημα τοῦ συνοικισμοῦ τῆς γῆς· οὐτε μᾶς ὑποχρεοῖ ἐκόντας ἄκοντας νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ Ἰνδός, ὁ Γερμανός, ὁ Ἀμερικανός, ὁ Σίνος, ὁ Αὐστριλιανός, ὁ Ἀφρικανός καὶ ὁ Λάπων εἰσὶ μεμακρυσμένοι ἐξάδελφοι. Οἱ κύριοι ὅμως πολυγενιστὰὶ περιπίπτουσιν εἰς ἑτέραν ὑπερβολὴν ἐννοοῦσι νὰ μὴ παραδέχωνται ὅτι ὁ ἀνθρώπινος τύπος εἶναι ἐπιδεκτικὸς μεταβολῆς καὶ ἀλλοιώσεως. Οἱ Πολυγενιστὰὶ βλέπουσιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἦκιστα σήμερον μεταβάλλεται, ἐκ τούτων δὲ δὲν διστάζουν νὰ παραδεχθῶν ὅτι οἱ τύποι τῶν διαφόρων ὀργανικῶν ὄντων εἰσὶ σταθερώτεροι καὶ μᾶλλον ἀμετάβλητοι καὶ αὐτῶν τῶν κρυστάλλων.

Οἱ Πολυγενιστὰὶ οὐδόλως παραδέχονται τὴν ὑπαρξίν ἀρχικοῦ ζεύγους, πηγῆς τῆς ἀνθρωπότητος, ἀδυνατοῦντες δὲ νὰ λύσωσι τὸ ζήτημα τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνθρώπου δὲν λείπουν καὶ οὗτοι — ὡς καὶ οἱ Μονογενιστὰὶ — νὰ ρίψωσι τὸν λίθον κατὰ τοῦ Δαρβινισμοῦ. Κατ' αὐτοὺς τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι καὶ ἔσται ἄλυτον· ἐκεῖνος δὲ ὅστις ἀναλαμβάνει νὰ διευκρινίσῃ καὶ λύσῃ τοῦτο ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἐπιστήμης καὶ προδίδει προφανῶς φαντασίαν μανιώδη καὶ τυχοδιωκτικὴν!

υποτροπής αὐτῶν προερχομένων ἐκ τῆς ἔλξεως τῆς σελήνης καὶ ἡλίου, ἧτις σήμερον δὲν ἐνεργεῖ πλέον εἰ μὴ μόνον εἰς τὰς θαλάσσας ἤτοι τὰς κινήτας καὶ ὑγρὰς τοῦ πλανήτου οὐσίας.

Ἡ κίνησις ἐκείνη τῶν ὑγρῶν καὶ κινήτων ἀτόμων τῆς σφαίρας ἐπετάχυνεν οὐσιωδῶς τὴν ἀπόψυξιν καὶ παγίωσιν τῆς γήινης ἐπιφανείας, ἀπαραλλάκτως ὡς ὁ ὑγρὸς σίδηρος ἀποψύχεται καὶ στερεοῦται βαθμηδὸν μεταφερόμενος ἀπὸ τῆς καμίνου εἰς τὰ ἐκμαγεῖα.

Ἄλλ' ἡ παγίωσις δὲν ἐπῆλθε γενικῆ ἐφ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας. Καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν ἐσχηματίσθησαν ἐπ' αὐτῆς σποραδικαί τινες νῆσοι οὐσίας στερεᾶς καὶ συμπεπηγυίας, αἵτινες πρῶτον μὲν ἔπλεον ἀπομεμονωμένα, ὕστερον δὲ, ἐνωθεῖσαι ἀπετέλεσαν στρῶμα συνεχές ἐφ' ὅλης αὐτῆς τῆς ἐπιφανείας, ἀπαραλλάκτως ὡς βλέπομεν σήμερον τοὺς πάγους τῶν βορείων θαλασσῶν τοὺς ἐν εἴδει κινήτων νόσων ἐπὶ τοῦ ὠκεανοῦ νηχομένους, πλησιάζοντας ἀλλήλοις, ἐνουμένους καὶ ἀποτελοῦντας ὅλας παγετώδεις ἡπείρους.

Διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ φαινομένου τούτου ἐφ' ἀπάσης τῆς σφαίρας ἐπαγίωθη λοιπὸν ὅλοσχερῶς ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς.

Καὶ ἰδοὺ ἡ γῆ, ἧτις ἐν ἀρχῇ ἐσφενδονίσθη ἐν τῇ ἀπείρῳ ὡς νεφέλη πεπυρακτωμένη, λαμβάνουσα διὰ τῆς ἀποψύξεως τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς σύστασιν καὶ φλοιὸν ὅστις εἰ καὶ εὐθραστός οὐχ ἤττον περιποιεῖ αὐτῇ σύστασιν καὶ μορφήν εὐλικρινεστέραν, συνεχῶν ὅπως δὴ ποτε τὰς ὑπ' αὐτὸν ἔτι μαινομένας ὕλας, τῶν ὁποίων ἡ παγίωσις προώριται ἵνα ἐκτελεσθῇ πολὺ βραδύτερον, ἀφοῦ μέχρι σήμερον δὲν ἐπεραιώθη εἰσέτι.

Τὸ πάχος τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς ὑπολογίζεται περὶ τὰς 12 λεύγας ἢ 48 χιλιόμετρα· ἡ δὲ μέση ἀκτίς τῆς γῆς περὶ τὰς 1584 λεύγας ὅπερ καταδεικνύει ὅτι ὁ παγιωθείς φλοιὸς τοῦ ἡμετέρου πλανήτου δὲν κατέχει εἰ μὴ μικρὸν ποσοστμηρίον τοῦ ὀλικοῦ αὐτοῦ ὄγκου.

Ἴνα παραστήσωμεν τὴν ἀναλογίαν τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς μετὰ τῆς λοιπῆς αὐτῆς μάζης δι' ἀφομοιώσεως κοινῆς μὲν ἀλλ' εὐκαταλήπτου, φαντασθῶμεν τὴν γῆν ὁμοίαν πορτογαλ-

λίῳ ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσεκολληθήσαμεν φύλλον χάρτου. Ὁ χάρτης παρίστησιν ἡμῖν ἀκριβῶς τὸ σχετικὸν πάχος τοῦ ἀρτιπαγοῦς στερεοῦ φλοιοῦ τοῦ περικαλύπτοντος τὸ ἐσωτερικὸν πῦρ τοῦ πλανήτου.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ προσδιορίσωμεν ἐπακριβῶς πόσου χρόνου διάστημα ἐδέησε μέχρις οὗ ἡ ἀποψυχθεῖσα ἐπιφάνεια τῆς γῆς μεταβλήθῃ εἰς πάγιον φλοιόν. Ὁ πρωτογενὴς οὗτος φροῦδος φλοιὸς δὲν ἠδύνατο ν' ἀντίσχη εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν ἀπεράντων πυρίνων κυμάτων τῶν ὑπὸ κεραυνῶν καὶ ἠλεκτρικῶν ἐκपुरσοκροτήσεων διασταυρουμένων, καὶ ἄτινα ἐξηγείροντο καὶ κατέπιπτον ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς σελήνης καὶ τοῦ ἡλίου ἐν εἴδει πλημμυρίδος καὶ ἀμπώτιδος. Τίς δύναται νὰ φαντασθῇ τοὺς τρομεροὺς σάλους καὶ ρυγμοὺς καὶ τὰς ἔτι τρομερωτέρας ἐκρήξεις τοῦ μυχίου πυρὸς διαρρυγνύοντος καὶ πλημμυροῦντος ἐπὶ τῆς ἀρτιπαγοῦς ἐπιφανείας τῆς γῆς; Τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τὰ φρικῶδες μεγαλεῖον τῶν πρώτων ἐκείνων καὶ μυστηριωδῶν κλονισμῶν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου; Χειμάρροι ὑγρᾶς καὶ πεπυρακτωμένης ὕλης μετ' ἀερίων ἀναμειγμένοι καὶ ὑπὸ ποικίλων δυνάμεων ἐλαυνόμενοι ἀνέτεινον καὶ διερρήγγυον τὸν ἀρτιπαγῆ ἐκείνον φλοιὸν ἀδυνατοῦντα εἰσέτι νὰ χαλινώσῃ τὴν ὁρμὴν τῶν ὑπ' αὐτὸν σάλων.

Ἀπὸ τῶν μεγάλων ἐκείνων ρηγμῶν, ἀπὸ τῶν κολοσιαίων ἐκείνων κρατήρων ἀνέθρωσκον τότε χειμάρροι ρευστοῦ πεπυρακτωμένου γρανίτου, οἵτινες, διαχεόμενοι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἐπήγγυντο ἀναψυχόμενοι. Καὶ ἰδοὺ πῶς διανέστησαν καὶ ἐσχηματίσθησαν οἱ πρῶτοι σωροὶ τῶν ὑρέων, αἱ πρῶται ἀνωμαλῖαι τῆς τέως λείας ἐπιφανείας τῆς σφαίρας, καὶ ἰδοὺ πῶς ἐμορφώθησαν ἀνὰ μέσον τῶν διασφαγῶν τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ αἱ μεταλλικαὶ φλέβες, αἵτινές εἰσιν ἀληθεῖς ἐγχύσεις ἡφαιστειῶν ὑλῶν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς σφαίρας ἐκσφενδονισθεισῶν, καὶ πληρωσασῶν τὰς διασφαγὰς διὰ τῶν μεταλλικῶν ἐκείνων ὑλῶν, αἵτινές εἰσιν ἡ πηγὴ τῆς ἐξορύξεως διαφόρων μετάλλων.

Ἐν τοσοῦτῳ ἡ γῆ ἐξακολουθεῖ ἀποψυχομένη. Ἐπέρχεται δὲ ὥρα καθ' ἣν ἡ θερμοκρασία τῆς

ἐπιφανείας αὐτῆς, καταπεσοῦσα, δὲν δύναται πλέον νὰ διατηρῇ τὰ εἰς κατάστασιν ἀτμοῦ ἄπειρα ποσὰ τῶν ὑδάτων ἄτινα ἤωροῦντο ἐν εἴδει ἀτμοῦ ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ αὐτῆς. Καὶ ἰδοὺ οἱ ἀ-ἀτμοὶ μεταβάλλονται βαθμηδὸν εἰς ὕδωρ καὶ καταρράτουσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς κατακλύζοντες αὐτὴν χειμάρροις ζεόντων ὑδάτων. ἄτινα μῶλις ἐλθόντα εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς φλεγόμενης ἐπιφανείας τῆς σφαίρας μεταβάλλονται αὐθις ἐν ἀκρεῖ εἰς ἀτμὸν, καὶ φέρονται μετάρσια πρὸς τοὺς αἰθέρας. Ὑψωθέντα δὲ μέχρι τῶν περάτων τῆς γήινης ἀτμοσφαιρας ἐν εἴδει πυκνῶν νεφῶν ψυχραίνονται καὶ συμπυκνοῦνται ἐκ νέου καὶ καταρράτουσιν ἐν εἴδει βιαίου ὑετοῦ ἐπὶ τῆς φλεγόμενης ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἧτις ἐξατμίζει αὐτὰ ἐκ νέου. Αἱ μεταβολαὶ αὗται τῆς φυσικῆς καταστάσεως τοῦ ὕδατος ἀφῆρουν μέγα ποσὸν τῆς θερμότητος τῆς γῆς, ἐξηγνόμενης καὶ ἀφιπταμένης πρὸς τὰ αἰθέρια. Ἐπειδὴ δὲ πᾶσα ὑγροῦ ἐξάτμισις παράγει ἠλεκτρισμὸν, ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ἅπαντα μετεβλήθη εἰς ἐστίαν ἠλεκτρικοῦ ρευστοῦ· αἱ δὲ ἀστραπαὶ καὶ αἱ βρονταὶ καὶ αἱ πτώσεις βαρυγούπων κεραυνῶν καὶ αἱ συμπληγάδες μυρίων γνόφων ἀνεμιγνύοντο μετὰ τῶν κρότων τῶν καταπιπτόντων χειμάρρων τοῦ ὕδατος, ἀπεργαζόμενοι ἀκατανόητον βρόμον καὶ πάταγον.

Ἐπὶ πόσον διήρκεσεν ἡ πάλη ἐκείνη, ὁ τρομερὸς ἐκείνος πόλεμος τῶν δύο στοιχείων τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ὕδατος, ὁ διὰ τῶν κεραυνῶν δίκην πυροβόλων διεξαχθεῖς; Τοῦτο μόνον γνωρίζομεν, ὅτι τὸ ὕδωρ ἐνίκησεν ἐπὶ τέλους τὸ πῦρ καὶ ἐκάλυψε θριαμβεῦον ὅλοσχερῶς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. Τὸ δὲ πῦρ καταβλήθην πρὸς ὦραν συνηχθῆναι μανιωδῶς ἐντὸς τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς βρυχώμενον καὶ κλονίζον ἀδιαλείπτως τὴν εἰρκτὴν αὐτοῦ.

Ἐπῆλθε λοιπὸν περίοδος καθ' ἣν ἡ γῆ ἐκαλύπτετο πανταχόθεν ὑπὸ τῶν ὑδάτων. Ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης νέα ἤρξατο ἐποχὴ, ἡτυχωτέρα, κανονικωτέρα, καὶ μόνον ἐκ διαλειμμάτων ὑπὸ τῶν ἐκρήξεων διακοπτομένη τοῦ ἐσωτερικοῦ πυρὸς, ὅπερ ἐδεσμεύθη ὑπὸ τὸν κρυσταλλόπηκτον φλοιὸν αὐτῆς.

Περὶ τὸ τέλος λοιπὸν τῆς πρώτης ταύτης φάσεως ζέοντα καὶ εἰλυόμενα ὕδατα ἐκάλυπτον ἅπασαν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἀρχεγόνου γῆς, καὶ μόνον ἔνθεν κάκειθεν ἀνέθρωστον ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἀπείρων ἐκείνων θαλασσῶν νησιδίατινα γρανιτικῆς φύσεως· οἰνοεὶ ἀρχιπέλαγος εἰκονίζοντα. Ἐν τοσοῦτῳ ἡ σύμπηξις τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς ἐξακολουθεῖ ἐπὶ αἰῶνας αὔξουσα προοδεύουσα πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς διὰ τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς ἐπενεργούσης ψυχρότητος τῆς ἀτμοσφαιρας, τίς ἐπαγίου βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον τὰ ὑπὸ τὸν φλοιὸν ὑγρά. Καὶ ὅμως ἡ ἐπιπόλαιος ἐκείνη ἡρεμία δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ· διότι ὁ στερεὸς ἐκείνος φλοιὸς δὲν ἤτο εἰσέτι ἀρκούντως συμπεπηγμένος, ὥστε ν' ἀνθιστῆται εἰς τὴν πίεσιν τῶν ἀερίων καὶ τῶν ὑγρῶν ὑλῶν, τὰς ὁποίας περιεκάλυπτε καὶ συνεῖχε διὰ τῆς ἐλαστικῆς αὐτοῦ συστάσεως. Τὰ ἀτίθαστα κύματα τῆς ἐσωτερικῆς ἐκείνης πυρίνης θαλάσσης, ὑπὸ μυρίων αἰτιῶν ταρασσόμενα, διερρήγγυον τὸ φροῦδον ἐκεῖνο περιβάλλουσα, μεγάλας ἐξεργαζόμενα τὰς ἀνατροπὰς τοῦ ἐδάφους. Τὸ ἔδαφος ἀνυψώθη οὕτως ἔνθεν κάκειθεν ὑπεράνω τῶν θαλασσῶν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων μεγάλοι διανίσταντο σωροὶ ὄρεων, ἄτινα δὲν ἦσαν πλέον ἀποκλειστικῶς φύσεως γρανιτικῆς, ἀλλὰ συνέκειντο καὶ ὑπὸ τῶν σχιστῶν βράχων, οἵτινες ἐναπέτεθσαν ὑπὸ τῶν ὑδάτων εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης.

Ἡ γῆ ἐξακολουθοῦσα νὰ ἀποψύχεται ἡλαττοῦτο τὸν ὄγκον· ἡ δὲ σμίκρυνσις αὕτη τοῦ ὄγκου ἐπέφερον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς διασφαγὰς, σχίσματα καὶ ρηγμοὺς, οἵτινες ἐπληρώθησαν βραδύτερον ὑπὸ τῆς ὑγρᾶς ὕλης τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς σφαίρας, ἤτοι τοῦ ἡφαιστείου γρανίτου καὶ τῶν διαφόρων μεταλλικῶν συνθέσεων, ἢ μετεβάλλοντο εἰς κρατήρας, ἀφ' ὧν ἀνεπήδων χειμάρροι ζέοντος ὕδατος ἀναμειγμένου μετὰ μεταλλικῶν ἀλάτων, χάλικος, διττανθρακικῆς τιτάνου καὶ μαγνησίας, ὑλῶν αἵτινες ἀναμιχθεῖσαι μετὰ τῶν ὑδάτων τοῦ μεγάλου ἀρχεγόμου ὠκεανοῦ, καὶ ἐναποτεθεῖσαι ἐπὶ τοῦ βυθοῦ τῶν θαλασσῶν ἐκείνων, ἠύξθησαν τὸν ὄγκον καὶ ἀριθμὸν τῶν μεταλλικῶν οὐσιῶν τῆς σφαίρας.

Αι ἐκρήξεις αὐται τῶν γρανιτικῶν καὶ μεταλλικῶν ὑλῶν, καὶ αἱ μεγάλοι ἐγκύσεις μεταλλικῶν ὑλῶν διὰ τῶν διασφαγῶν τοῦ στερεοῦ φλοιῦ τῆς γῆς ἐπανελήφθησαν πολλάκις κατὰ τὴν πρώτην περίοδον. Οὐδὲν ἄπορον λοιπὸν ἐν βλέπωμεν τὰ ἀρχαῖα ἐδάφη τεταραγμένα, ἀναστατωμένα, περιοριζόμενα εἰς μικρὰ διαστήματα καὶ συνεχῶς διαπερῶμενα ὑπὸ τῶν μεταλλικῶν φλεβῶν, αἵτινες εἰσιν ἡ πηγὴ τῆς συγχρόνου ἐξορύξεως τῶν ὀξειδίων τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ σιδήρου, καὶ αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν βᾶσιν τῆς ἀνθρωπίνης βιομηχανίας.

ΖΩΟΛΟΓΙΚΑ

ΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΓΥΜΕΝΟΠΤΕΡΩΝ.

Ἡ τάξις τῶν ΓΥΜΕΝΟΠΤΕΡΩΝ περιλαμβάνει τὰ ἔντομα τὰ ἔχοντα τέσσαρας πτέρυγας γυμνάς, διασταυρουμένας ὀριζοντίως ἐπὶ τοῦ σώματος, ἐξ ὀλοκλήρου μεμβρανώδεις καὶ εὐμοιρούσας νευριδίων ἄνευ συναρθρώσεων. Τὸ ὄνομα αὐτῶν παράγεται ἐκ τῶν δύο ἑλληνικῶν λέξεων ὑμῆν (μεμβράνη) καὶ πτερόν.

Τὰ ΓΥΜΕΝΟΠΤΕΡΑ ἔχουσι στόμα συντιθέμενον ἐκ δύο γνάθων κεραιωδῶν, ἐκ σιαγόνων καὶ χειλέων ἰδίων εἰς τὴν μύζησιν.

Μεταξὺ τῶν ΓΥΜΕΝΟΠΤΕΡΩΝ συναντῶνται τὰ ἔντομα τὰ μᾶλλον βιομήχανα, ἔντομα κατέχοντα ἀληθῆ νοημοσύνην.

Τὰ ζωήφρα ταῦτα προσφέρουσιν ἡμῖν τὰ μᾶλλον θαυμάσια παραδείγματα τῆς κοινωνικότητος. Γενόμενα ἀρχιτέκτονες, κατασκευάζουσι κατοικίας θαυμασίως διευθετημένας, χρησιμεύουσας συνάμα αὐτοῖς εἰς τὸ ἀνατρέφειν τὸ σπέρμα τῶν καὶ εἰς τὸ συσσωρεύειν τὰς προμηθείας τῶν. Οὐδὲν παρόμοιον πρὸς τὴν μητρικὴν ἀκρίβειαν μετ' ἧς ἐπαγρυπνῶσι τὰ νέα των λαρβία, ὄντα εἰσέτι ἀνίκανα περὶ τὸ κινεῖσθαι καὶ ὑποβάλλεσθαι καθ' ἑαυτὰ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπάρξεως των.

Σχηματίζουσι δημοκρατίας, κυβερνωμένας

ὑπὸ νόμων ἀναλλοιώτων. Κάνουσι τὸν πόλεμον πρὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, ἐν σώματι μάχης. ἔχουσι προτερήματα ἢ ἀντιπαθείας πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀναζητοῦντα τὴν κοινωνίαν αὐτῶν, συνεπεία τῶν ὑλικῶν προτερημάτων, ἃ ἐξ αὐτῶν πορίζεται.

Αἱ Μελίσσαι, οἱ Βόμβηκες, οἱ Σφήκες καὶ οἱ Μύρμηκες εἰσιν οἱ τύποι οἱ μᾶλλον γνωστοὶ τῆς τάξεως ταύτης τῶν ἔντομων.

Παρὰ ταῖς πλείστας τῶν ΓΥΜΕΝΟΠΤΕΡΩΝ, τὰ θήλα εἰσιν ὀπλισμένα διὰ κέντρον, τοῦθι ὄπερ ἀπονέμει αὐτοῖς τὸ ὄνομα κεντροφόρα.

Τὸ διὰ τοῦ κέντρον τούτου ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἢ τῶν ζῶων παραγόμενον κέντημά ἐστιν ὀδονηρόν. Τὰ Ὑμενόπτερα εἰσιν ὅθεν ἐν καταστάσει τοῦ ἀμύνεσθαι καὶ μάλιστα ἐπιτίθεσθαι.

Ὅλα τὰ ἔντομα ταῦτα ὑφίστανται πλήρεις μεταμορφώσεις.

Εἰς τὴν κατάστασιν λαρβίων, εἰσιν ἀνίκανα περὶ τὸ κινεῖσθαι καὶ ζητεῖν τὴν τροφὴν αὐτῶν ἀλλ' ἡ φύσις προσέβλεψεν, διὰ διαφόρων τρόπων, εἰς τὴν συντήρησιν αὐτῶν.

Τὰ μὲν οἰκοῦσι καὶ τρέφονται ὑπὸ τῶν ἐργατίδων τῆς φυλῆς, θηλέων ἀγόνων, αἵτινες, διὰ παραδείγματος ἀπαρνήσεως λίαν σπανίας ἐν τῇ φύσει, δὲν φαίνονται ἔχουσαι ἄλλην κλήσιν εἰμῆ τοῦ θυσιάζεσθαι εἰς τὸ εὖ εἶναι τῶν λαρβίων. Αἱ ἐργάτιδες κατασκευάζουσι τὴν φωλεάν καὶ προσκομίζουσι τὰς πρὸς βρώσιν προμηθείας. Τοῦτο μόνον ἐστὶν ἀξιοπαρατήρητον παρὰ ταῖς Μελίσσαις καὶ τοῖς Μύρμηξιν.

Ὑπάρχουσι ΓΥΜΕΝΟΠΤΕΡΑ ἰδρύοντα τὴν κοίτην τοῦ γένους αὐτῶν ἐν τῷ θώρακι ἄλλων ἔντομων καὶ ἀποθνήσκοντα ἐν τῇ στιγμαῇ, καθ' ἣν τὰ λαρβία αὐτῶν, τεθειμένα ἐν τῷ ξένῳ τούτῳ σώματι, ἐκτῆσαντο τὴν πλήρη αὐτῶν ἀνάπτυξιν.

Τὰ λαρβία τῆς Χαλκίδος καὶ τοῦ Ἰγνεύμονος προμηθεύουσι παραδείγματα Ὑμενοπτέρων οἰκούντων τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῶ τοῦ σώματος ἄλλου ἔντομου. Ζῶν ὀλόωμα τοῦ παρασύτου, τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐξακολουθεῖ ὑπάρχον, ἐγκλείον ἐν ἐαυτῷ τὰ σπέρματα τοῦ θανάτου αὐτοῦ!

Ἔτερα ΓΥΜΕΝΟΠΤΕΡΑ παράσιτα εἰσιν ἡκιστα διωργανισμένα ἕνεκα τοῦ εἶδους τούτου ἐκμεταλλεύσεως ἄλλου. Ἀρκοῦνται εἰς τὸ ἀποθέτειν τὰ διὰ αὐτῶν ἐν ταῖς φωλεαῖς ἄλλων εἰδῶν ἐγόντων ἐπ' αὐτῶν τὸ πλεονέκτημα τοῦ εἰδέναι κατασκευάζειν τὰς κατοικίας αὐτῶν. Τὰ λαρβία αὐτῶν ζῶσιν οὕτως ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ πλησίον, τρέφονται δὲ ταῦτα ἐκ τῆς συσσωρευθείσης δι' ἄλλων προμηθείας. Οὕτω ζῶσιν οἱ Κλέπται, αἱ Χρυσίδες κλπ.

Τέλος πάντων Ὑμενόπτερα τινὰ, οἷα τὰ θαλλάντομα καὶ οἱ Τενθρέδο, ἢ ψευθεῖς κάμπαι, ζῶσιν ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν καταστάσει εἰς ἀνακάλυψιν ἐπὶ τῶν ὀρυκτῶν, καὶ τρεφόμενα ἐκ τῶν φύλλων αὐτῶν.

Δὲν θὰ περιγράψωμεν ἐνταῦθα εἰμὴ τὰς κυριώτερας οἰκογενείας τῆς τάξεως τῶν Ὑμενοπτέρων, περιεχοῦσης ἀξιόλογον ἀριθμὸν εἰδῶν. Αἱ οἰκογένειαι αὐταὶ θέλουσιν εἶσθαι: 1ον Οἱ Ἄπιδες, περιλαμβάνοντες τὰς Μελίσσας, τὰ Μελόπινα, τοὺς Βόμβηκας· 2ον οἱ Ἐσπίδες, τοῦτέστιν αἱ Σφήκες· 3ον οἱ Μυρμηκοφόροι, περιλαμβάνοντες τοὺς Μύρμηκας· 4ον οἱ Κυνηφίδες ἢ θαλειάντομα.

Αἱ ΜΕΛΙΣΣΑΙ. — Ὁ ἄνθρωπος πάσης ἀρχαιότητος, πρὸ παντὸς πολιτισμοῦ, ἐγνώρισε τὰς Μελίσσας, καὶ ἠρύσθη ὠφέλειαν ἐκ τῶν παραγομένων τῶν βιομηχανῶν τούτων ἔντομων. Ἠδυνήθη ὅπως ἐπωφεληθῆ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν, καταλαμβάνων τὸν κηρὸν των καὶ τὸ μέλι αὐτῶν.

Ἡ ἱερὰ βίβλος ποιεῖται μνείαν τῶν Μελισσῶν. Τὸ ἑβραϊκὸν αὐτῶν ὄνομα ἐστὶ Δεβοράχ. Οἱ Ἕλληνες τὰς ἐστήμαινον ὑπὸ τὸ ὄνομα Μέλισσα ἢ Μέλιτα.

Αἱ ἐνδεικνύμεναι παρὰ τοῖς Μελίσσαις καταπληκτικαὶ δυνάμεις ἀρχιτέκτονος, ἢ οἰκονομικῆς αὐτῶν προορατικότης, ὁ εκπληκτικὸς συνδυασμὸς τῶν συλλογισμῶν αὐτῶν, ὅστις σημαίνει ἀληθῆ νοημοσύνην, ὁ θαυμάσιος αὐτῶν κοινωνικὸς διοργανισμὸς, εἰκλύσαντο, ἐκ παντὸς χρόνου τὴν προσοχὴν τῶν φυσιολόγων, ὡς τὴν τῶν ποιητῶν καὶ τῶν κριτῶν. Ὁ Βιογίλιος ἐξύμνησεν αὐτάς. Ἐν τῷ τετάρτῳ ἄσκητι τῶν Γεωρ-

γικῶν αὐτοῦ, ὁ λατινὸς ποιητὴς συνοψίσατο ἐντελῶς τὰς γνώσεις, ἃς οἱ ἀρχαῖοι εἶχον περὶ τῶν Μελισσῶν. Ζωγραφεῖ μετὰ πολλῆς ἀληθείας πλείστα σημεῖα τῆς ἱστορίας αὐτῶν, σημαίνει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, καὶ ἐκτίθησιν μετ' εὐθύτητος ἀπάσας τὰς φροντίδας, ἃς πρέπει γὰ ταῖς δίδωμεν.

Εἰς τοὺς ὀρθόκλους τοῦ ποιητοῦ τῆς Μαντούης, αἱ Μελίσσαι εἰσὶ δῶρον τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ νοημοσύνη αὐτῶν διηγείρε τὸν θαυμασμὸν αὐτοῦ.

Τούτοις εἰς σημείοις καὶ ἃ παραδείγματα ἀκολουθήσαντες,

εἶναι τοῖς ἄπιοι μοῖραν τοῦ θεοῦ νοός, καὶ ὑψηλούς

Δίθεροεις εἶπον . . . (1).

(ἐκ τοῦ λατινικοῦ.)

Σπεύσωμεν ὅπως εἰπώμεν ἐν τοσούτῳ ὅτι πᾶν ὅ,τι οἱ ἀρχαῖοι φυσιολόγοι ἢ ποιηταί, Ἕλληνες καὶ λατῖνοι, ἀναφέρουσιν ὅσον ἀφορᾷ τὰς Μελίσσας, ἐστὶ μίγμα ἀληθείας καὶ πλάνης, καὶ δὲν ἀναπαύεται ἐν γένει εἰμῆ ἐπὶ ὑποθέσεων.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἐγίνωσκε καλῶς τὰ τρία εἶδη ἀτόμων, συνιστῶντων τὰς κοινωνίας τῶν Μελισσῶν, καὶ ἄλλα τινα κυριώτερα γενόμενα τῆς ἱστορίας αὐτῶν· ἀλλὰ τὰ γενόμενα ταῦτα δὲν ὠρίστησαν ἐν τῇ διηγήσει αὐτοῦ, καὶ εἰσὶ πρὸ πάντων κακῶς διηρημνευμένα. Ὁ Ἕλλη φιλόσοφος ἐνόησε κακῶς τὰ ἔντομα ἐν γένει. Κατ' αὐτὸν γεννῶνται ἐκ τῶν φύλλων τῶν δένδρων, καὶ προτίθησιν οὗτος ὅσον ἀφορᾷ αὐτάς πληθὸς πλανῶν, ἃς ἡ ἀπλουστάτη παρατήρησις θὰ ἤρκει ὅπως διαλύση.

Ὁ Πλίνιος διδάσκει ἡμῖν ὅτι ὁ Ἀριστόμαχος ἐκ Σόλων καθιέρωσε πεντήκοντα ὀκτῶ ἐνιαυτοὺς εἰς τὸ παρατηρεῖν τὰ ἦθη τῆς Μελίσσης, καὶ ὅτι ὁ Φιλίσκος ἐκ Δράκῃς διήνυσεν, πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἅπαντα τὸν βίον αὐτοῦ ἐν ταῖς δάσασιν. Ἄλλ' ἡ ἀφοσίωσις αὕτη δὲν φαίνεται ἐπενεγ-

(1) Παρορμηθέντες ἐκ τῶν σημείων τούτων, τινὲς εἶπον ὅτι ἀκτίς τις τοῦ θεοῦ νοός, εἰδός τι ἀπορροίας τοῦ οὐρανοῦ, ἀπενεμήθη ταῖς Μελίσσαις.

κούσα μεγάλους καρπούς, ἐν προτεγγίτωμεν εἰς τὰς πολυχρόνους ἡμῶν ἀνακαλύψεις ἀπάσας τὰς πλάνας, ἃς ὁ Πλίνιος, ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Κολουμέλος ἐνέγραψαν περὶ τῶν μελισσῶν.

Ὁ Πλίνιος εἶπεν ὅτι αἱ μέλισσαι κατέχουσι τὸν πρῶτον βαθμὸν μεταξὺ τῶν ἐντόμων, καὶ ὅτι ἐδημιουργήθησαν διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὥπερ ἡ ἐργασία αὐτῶν χορηγεῖ τὸ μέλι καὶ τὸν κηρὸν. Προστίθησι δὲ ὅτι αὐταὶ σχηματίζουσι πολιτικὰς κοινωνίας, ὅτι ἔχουσι συμβούλια, ἀρχηγούς καὶ μάλιστα ἠθικὴν καὶ ἠθικὰς ἀρχάς.

Βλέπομεν διὰ τῆς γνώμης ταύτης τοῦ ρωμαίου φυσιολόγου ἐν τίνι ὑψηλῇ ἀξίᾳ οἱ ἀρχαῖοι ἐθεώρουσαν τὰς μελισσάς. Ἄλλ' οἱ ἀρχαῖοι εἶχον τὰς παραδοξοτέρας ἰδέας περὶ τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν μικρῶν τούτων ὄντων. Ὡς οὐδεὶς ποτε εἶχεν ἰδεῖ τὴν γέννησίν των, ἐπενοήθησαν μῦθοι ἐπὶ μύθων, πρὸς ἐξήγησιν πῆς καταγωγῆς αὐτῶν. Οἱ μὲν διίσχυρίζονται ὅτι αἱ μέλισσαι γεννῶνται ἐκ βοῶς, ἀρτίως φονευθέντος καὶ ἐνταφιασθέντος ἐντὸς κοπρίας. Ἄλλοι δὲ προστιθέασιν ὅτι αὐταὶ δὲν λαμβάνουσι γέννησιν εἰμὴ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ σώματος νέου βοῶς, βιαίως φονευθέντος. Αἱ γενναιότεραι μέλισσαι ἐξήρχοντο ἐκ τῆς κοιτίας λέοντος σαπέντος. Ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ζώου, φθαρέντος, ἐσχηματίζοντο οἱ βασιλεῖς (τουτέστι αἱ βασίλισσαι) τῶν μελισσῶν. Τὸ πτώμα ἀγελάδων ἐπρομήθευε μελισσάς πρᾶεῖς καὶ χρήσιμους μόσχος δὲν ἠδύνατο νὰ προμηθεύῃ εἰμὴ μελισσάς μικράς καὶ ἀσθενεῖς.

Ἄλλοι φυσιολόγοι, ἢ μᾶλλον ἄλλοι μετεωροσκόποι, παρῆγον τὰ ἔντομα ταῦτα ἐκ τοῦ κάλυκος τῶν εὐωδῶν ἀνθέων. Συνδιαζόμενα καὶ διασπειρόμενα διὰ τινος τρόπου τὰ ἄνθη ἐγένων τὰς μελισσάς. Ἐλέγετο εἰσέτι ὅτι αἱ μέλισσαι ἐπήγαινον ἵνα ζητῶσιν ἐπὶ τῶν ἀνθέων τῆς ἐλαίας καὶ ἐπὶ τῶν τῆς καλάμου, σπόρου, ὃν αὐταὶ καθίστων ἴδιον εἰς τὸ νὰ σχηματίξῃ τὰ λαρβία των.

Ὅλοι οὗτοι οἱ μῦθοι, ἐξεληθόντες ἐκ τῆς ἐπινοίας τῶν ἀρχαίων, ἀνεπτύχθησαν ὑπὸ τινος συγγραφέως τῆς Ἀναγεννήσεως, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου δὲ Μοντφόρ, συγγραφέως τῆς « Ἀνοξέως τῆς

Μελίσσης ». Κατ' αὐτὸν ὁ βασιλεὺς τῶν μελισσῶν μορφοῦται δυνάμει τοῦ χυμοῦ, ὃν αἱ ἐργατικὲς ἀπορροφῶσιν ἐκ τῶν φυτῶν. Αἱ τελευταῖαι αὐταὶ δημιουργοῦνται δυνάμεις τοῦ μέλιτος, καὶ οἱ τύραννοι, δηλαδὴ αἱ θῆλεις, αἵτινες δὲν κατορθοῦσιν ἵνα γίνωσι κυρίαρχοι μιᾶς κυψέλης σχηματίζονται ἐκ τοῦ κόμειος μόνον.

Βλέπομεν ὅτι ὁ Ἀλεξάνδρος δὲ Μοντφόρ εἶχε κάλλιστα ἐπωφεληθῆ ἐκ τῶν ἀναγνώσεών του τῶν Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων συγγραφέων.

Ἡ μέλισσα ἦτο λίαν ἀγαπητὴ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Αἰγύπτῳ. Εὐρίσκειται συχνάκις ἀναπαρισταμένη ἐπὶ τῶν μνημείων των, ὑπεράνω τῶν περιεχόντων κύρια ὀνόματα περιβλημάτων, μετὰ δύο ἡμικυκλίων καὶ ἐνὸς εἴδους δικτύου. Ὁ Σιαμπολιόν-Ριζζάκ σκέπτεται ὅτι τὸ σύμπλεγμα τοῦτο, ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ, παριστᾷ τίτλον, προστεθειμένον εἰς τὸ κύριον ὄνομα.

Κατὰ τὸν Χὸρ-Ἀπόλλωνα, ἄλλον σχολιαστὴν τῶν αἰγυπτίων ἱερογλυφῶν, ἡ μέλισσα, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Φαραῶ, ἦτο τὸ ἔμβλημα λαοῦ πρᾶως ὑποτεταγμένου εἰς τὰ διατάγματα τοῦ βασιλέως του. Οὐδὲν ἐστὶν ὀρθότερον ἄλλως τε τὰς παραμοιώσεως ταύτης. Ἐνεκα τούτου ἀνυμφιδόως καὶ ὁ Ναπολέων ὁ 1ος ἐσπείρε συμβολικὰς μελισσάς ἐπὶ τοῦ ὑποβαστάζοντος τὰ ὄπλα τῆς δυναστείας του αὐτοκρατορικοῦ μανδύου.

Ὅλοι οἱ μῦθοι, ὅλοι αἱ ὑποθέσεις, διακεχυμένα καὶ προσφιλεῖς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὅσον ἀφορᾷ τὸν βιομήχανον τοῦτον λαόν, διελύθησαν ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, ὅτε ἐπετράπη ἡ παρατήρησις τῶν ἐνεργειῶν καὶ ἡλῶν αὐτῶν. Καὶ ὅ,τι ἐπέτρεψε τὴν ἐν ταῖς παρατηρήσεσι ταύταις ἀφοσίωσιν, ὑπῆρξεν ἡ ἐφεύρεσις τῶν κυψελῶν, γενομένη, κατὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ τελευταίου αἰῶνος, ὑπὸ Μαράλδι, μαθηματικοῦ ἐκ Νικαίας. Ἐκ τῆς ἐποχῆς ταύτης μόνον σημειοῦνται αἱ ἀκριβεῖς ἡμῶν γνώσεις περὶ τῆς ζωῆς, ἀληθῶς θαυμασιώδους, τῶν ἐννόμενων τούτων.

Πρὸ τοῦ Μαράλδι, ὁ Ὁλλανδὸς φυσιολόγος Σθαμμερδάμ εἶχε γράψῃ ἐξαιρετὸν Ἱστορίαν τῶν Μελισσῶν.

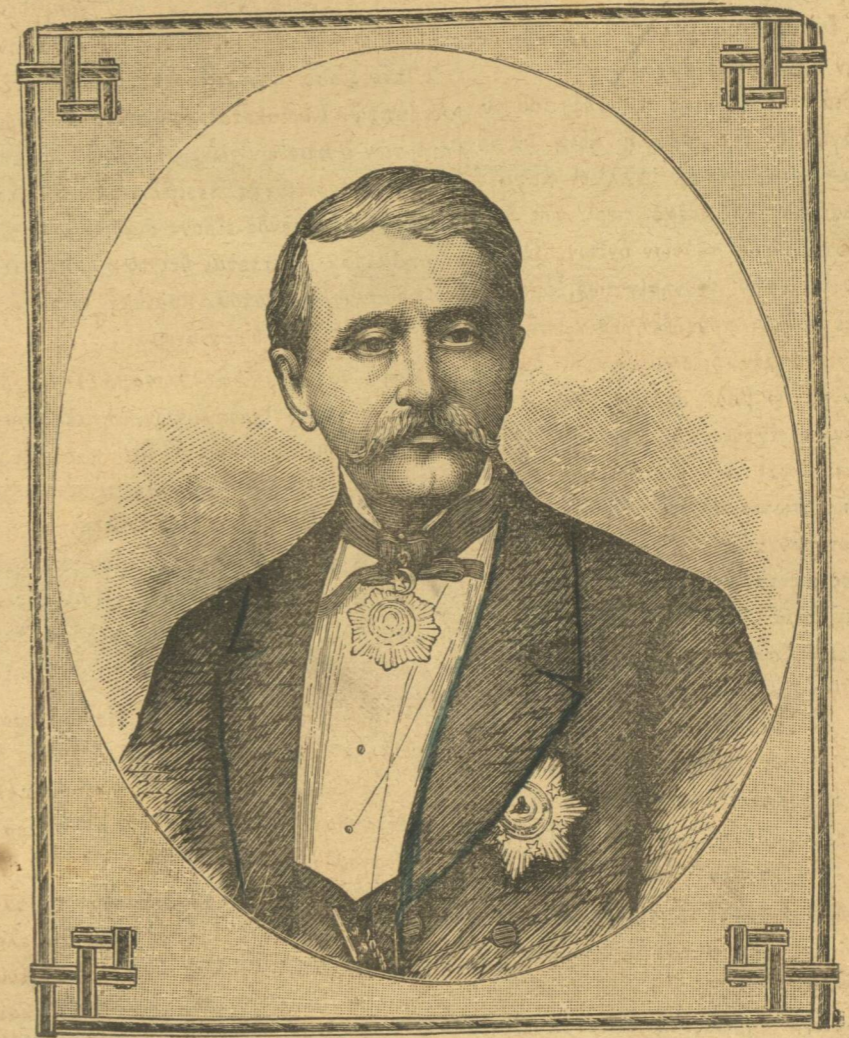
(ἀκολουθεῖ).

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΛΕΥΚΩΜΑ.

Ο ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΕΦΕΝΔΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
(Πρωτότυπος Σκιαγραφία).

Χρηστάκη Ἐφένδης Ζωγράφος! —
Ὄνομα δημοτικὸν διὰ πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν,

ὄνομα ἐκπροσωποῦν μεγίστην καὶ ἀνεξάντλητον περιουσίαν ἀφ' ἐνός, πλὴν καὶ ἐξαιρετικὴν φιλογένειαν, θαυμασίαν γενναιότητα καὶ παραδειγματικὴν γενναιοψυχίαν ἀφ' ἐτέρου. Ὁ « Γραφικὸς Κόσμος » χαράξας ἐν τοῖς προηγουμένοις αὐτοῦ τεύχεσι τὸν μέχρι τοῦδε βίον διαφόρων σπουδαίων τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς ἀνδρῶν, ἀποφασίζει ὅπως τὸ Παγκόσμιον Λεύκωμα τοῦ πρᾶ-

ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΕΦΕΝΔΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ.

ρόντος αὐτοῦ τεύχους ἀφιέρωσιν εἰς τὴν Α. Ε. Ζωγράφου. Ἐξαιρετικὴ δραστηριότης, σπονία βαθύνοστα καὶ ἐκτακτοῦ ἀποφασιστικότης, εἰσὶ τὰ κύρια στατικά τὰ χαρακτηρίζοντα ἀπάσας τὰς πρά-

ξεις, άπάσας τας ενεργείας, άπάσας τας επιχειρήσεις του μεγατίμου τούτου όμογενούς. Ο βίος αυτού αποτελεί παράδειγμα άξιον πάτης μιμήσεως: εκ δέ τής επισταμένης των διαφόρων αυτού λεπτομερειών μελέτης δύναται να κατανοήση τις τὰ θαυμάσια άποτελέσματα άτινα δύνανται να επέλθωσι διά τής καρτερικής και άδιακόπου εργασίας και τής συνετής και λελογισμένης επιχειρηματικότητας.

Ο ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΕΦΕΝΔΗΣ είναι εις των εξαίρετικών εκείνων άνδρων όστις δέν εύρε τας περιστάσεις, άλλ' έσχε κατά πρώτον τήν ικανότητα να παρασκευάση αυτός ταύτας διά τέχνης και νοημοσύνης προκαλούσης μέχρι σήμερον έτι τον γενικόν θαυμασμόν, έδημιούργησεν ιδίαις χερσί, ιδίαις μέσεσι και έξιδίαις πρωτοβουλίαις τήν κολοσσαίαν ταύτην περιουσίαν, ήτις συνδυαζομένη μετά τής ευγενείας του χαρακτήρος και τής εκτάκτου αυτού φιλογενείας, κατέστησεν αυτόν ένα των ζωηροτέρων των άνά τήν Τουρκίαν και Ευρώπην όμογενών. Αί κολοσσαϊαί περιουσίαι, αί δημιουργούμεναι ύφ' ενός και μόνου προσώπου, εισί και έσονται πάντοτε διά τον κάτοχον αυτών ή τρανωτέρα ένδειξις τής άτομικής αυτού άξίας, τó πασιφανέστερον σύμβολον τής φυσικής και πολυτίμου αυτού νοημοσύνης.— Ουδóλως παραδεχόμεθα ότι τó πλουτείν είναι ζήτημα συγκαίριας εύνοϊκων περιστάσεων, ουδεμίαν έχον μετά των φυσικων και επικτήτων πλεονεκτημάτων του άτόμου σχέσιν. Έννοούμεν άλλως ότι ό χώρος ήμισυ έστι πρόσφορος όπως προβώμεν εις τοιαύτης φύσεως άνεπίτύτες και ποιήσωμεν χρῆσιν πειστικων επιχειρημάτων όπως καταπολεμήσωμεν τήν ιδεάν ταύτην, ήτις δέν έννοούμεν επίσης να άποκρύψωμεν ότι πολλούς έχει τούς λάτρας και έγκωμιαστάς. Περιοριζόμεθα όμως άπλούστατα να ειπωμεν και υποστηρίξωμεν ότι, αν ή Α. Ε. ό Χρηστάκη εφένδης απέκτησε τήν σημαντικήν ταύτην περιουσίαν, ουδóλως όφείλει τούτο εις τας περιστάσεις, ως διατείνονται βλάκες τινές ζηλότυποι όπως έλαττώσωσι τó μεγαλείον του εθνοφιλουός μεγαπλούτου. Αί περιστάσεις, όσοδήποτε εύνοϊκάς και αν υποθέσωμεν ταύτας, ύπήρχον διά

πάντας, εν τούτοις δέν εύρέθη παρά μόνον τó όξύ και διαπεραστικόν εκείνο του νοήμονος τούτου Ηπειρώτου επιχειρηματίου όμμα όπερ ήδυνήθη να σταθμίση πάντοτε τήν βαρύτητα αυτών και κατορθώση να άρισθῆ εκ τούτων μεγίστας όφελείας και τότε άκόμη όπότε συνεπεία άπροβλεπτων άλλως γεγονότων έλάμβανον αύται δυσάρεστον δι' αυτόν τροπήν.

Ο ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΕΦΕΝΔΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ άνήκει εις μίαν των έγκριτοτέρων των τής Ηπείρου έλληνικων οικογενειών καιτοι δέ διάφοροι τής τύχης περιπέτεια κατέστρεψαν σχεδόν τήν περιουσίαν αυτης, εν τούτοις ουδέποτε έπαύσατο αύτη διατηρούσα τó αρχαϊον αυτης γόητρον. Ο πατήρ αυτού εκκληίτο Βίκτωρ — και κατά συγκοπήν Βίδος — Ζωγράφος. Ο Χρηστάκη εφένδης έγεννήθη εν Κεστοράτῃ, μιᾶ των αρχαιοτέρων τής Ηπείρου πόλεων, κειμένη εις τήν διοικητικήν περιοχήν του Άργυροκάστρου, τήν 6ην Δεκεμβρίου του έτους 1820· κατά συνέπειαν διατρέχει σήμερα τó 60ον ακριβώς έτος τής ηλικίας αυτού· εν τούτοις συνεπεία τής φύσει ισχυροῦς αυτού κράτους και του έγκρατουός και όμαλου βίου δν δέν έπαυτεν από τής εποχῆς τής νεότητος αυτού διάγων, ό Χρηστάκη εφένδης έχει τó σωμα υγιέστατον· τó δέ πνευμά του διατηρεί πάντοτε τήν όξύτητα και θαυμάσιαν εκείνην άντιληπτικότητα, ήτις αποτελεί δι' αυτόν εν των πολυτιμοτέρων συστατικων.

Κατά τó 40ον έτος τής ηλικίας αυτού έλθών εις Κων]πολιν, δέν έβράδυνε να άσπασθῆ τó του πατρός αυτού έργον— προμηθευτοῦ του Αυτοκρ. στρατοῦ. Άνέλαθε δέ κατόπιν δι' ίδιον αυτού λογαριασμόν διαφόρους δεκατείας του Κράτους. Διά δέ τής εξαίρετικής αυτού δραστηριότητος δέν έβράδυνε να καταστή ό κυριώτερος παράγων, ό πολυτιμώτερος συνεργάτης εις πάσαν σπουδαίαν οικονομολογικήν ή και άλλης φύσεως επιχειρήσιν ήν ανέλαμβανεν ό Τραπεζητικός του Γαλατᾶ όμιλος. Ο τραπεζητικός αυτού οίκος ήτο κατά τὰ τελευταία έτη τó βαρόμετρον, ούτως ειπεῖν, τής οικονομολογικής του Γαλατᾶ κινήσεως· εισερχόμενος δέ τις εις αυτόν συνησθάνετο ότι έξεπρο-

σώπει τας μάλλον σπουδαίας επιχειρήσεις άτινες συνήπτοντο υπό ποικίλας προσωνυμίας πλὴν πάντοτε υπό τήν έμφρονα του Χρηστάκη Έφένδη επίβλεψιν και άμεσον αυτού συμμετοχήν.

Κατά τήν εν Κ]πόλει πολυετή αυτού διαμονήν ό Χρηστάκη Έφένδης έξήσκει πάντοτε τήν μεγαλειότεραν επί των κυβερνώντων επιρροήν, επιρροήν ήν έν γνώριζε, να χρησιμοποιῆ λίαν θαυμασίως προκειμένου περι παντός ζητήματος, όσονδήποτε λεπτόν και άκροσφαλές και αν ήτο τούτο.

Ο Χρηστάκη εφένδης κατέχεν ιδ'α τó σπουδαϊον πλεονέκτημα — όπερ δυστυχώς όλίγιστοι εκ των σήμεριν ισχυόντων όμογενων κατέχουσι— του ότι ουδέποτε ξεσθίνει τó γόητρον αυτού· ή άπέναντι των άνωτέρων σφαιρών στάσις του ήτο πάντοτε άνδρική, αξιοπρεπής, ουδέποτε δέ δουλοπρεπής.

Η Αυτοκρατορική Κυβέρνησις τήν ειλικρινεστεραν προς τó άτομον αυτού έτρεφε πάντοτε εκτίμησιν, άπονεύμασα αυτῷ κατά διαφόρους περιστάσεις πλείστους τιμητικούς βαθμούς και τὰ πολυτιμώτερα του Κράτους παράσημα. Χρηματίσας τραπεζίτης τής Βασιλομήτορος και του πρώην Σουλτᾶν Μιυράτ, άπῆλauen άπεριορίστου παρά του τελευταίου τούτου εκτιμήσεως και άγάπης. Κατά δέ τας βουλευτικές εκλογάς τής πρώτης περιόδου του Όθωμανικου Κοινοβουλίου οι εκλογείς τής πρωτευούσης επιθυμούντες όπως παράσχωσι τῇ Α. Ε. τρανήν ένδειξιν του ζωηρού σεβασμού δν πάσα τάξις του δημοσίου τής ήμετέρας πόλεως άνεξερτήτως φυλῆς και θρησκευματος τρέφει προς αυτόν άνέδειξαν τήν Α. Ε. βουλευτήν Κ]πόλεως, πλὴν ό Χρηστάκη εφένδης ήναγκάσθη όπως παραιτηθῆ τής αντιπροσωπείας ταύτης, άτε προτιθέμενος να άναχωρήση εκ τής πρωτευούσης.

Δέν αναλαμβάνομεν να εκθέσωμεν ένταῦθα άπάσας τας χρηματικές δωρεάς ως ή Α. Ε. ό Χρηστάκη Έφένδης δέν έπαυσε παρέχων δι' άμέτρου και άνεξανγλήτου πράγματι έλευθεριότητος εις πάντα τὰ άγαθοεργά τής ήμετέρας πρωτευούσης και των επαρχιων καταστήματα, καθότι έννοού-

μεν ότι δέον να πληρώσωμεν ουχι ένα αλλά πολλούς « Γραφικούς Κόσμους » αν θελήσωμεν να κατατάξωμεν άπαντα τὰ χρηματικά ποσά άτινα ό φιλογενής ούτος άνήρ έχορήγησε κατά διαφόρους εποχάς εις πλείστα εθνοφελῆ καταστήματα.

Περιορισθώμεν να αναφέρωμεν ότι εκτός των χιλιολίρων συνδρομιων ως ό γενναίος ούτος Έλλην έχορήγησε πολλάκις τῷ Έλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ προς όσον ένεστιν εύρυτεραν του σκοποῦ αυτού εκπλήρωσιν, τó μεγαλοπρεπές εκείνο εν Πέρα του Συλλόγου οικόδομημα εις τήν έλευθεριότητα του Χρηστάκη εφένδη και μόνου όφείλει τήν ύπαρξιν αυτού. — Η Α. Ε. χορηγεῖ ώσαύτως κατ' έτος τῷ Συλλόγῳ τó ποσόν 450 λιρων, όπερ τó Προεδρείον αυτού διατίθεισιν υπέρ των ζώντων τής Ηπείρου μνημιών· ό δέ Σύλλογος τιμών τον διαθέτην άπεκάλεσεν αυτό Ζωγράφειον διαγώνισμα. — Τó οικόδομημα τής εν Φαναριῷ Λέσχης « Μνημοσύνης » διά χρημάτων τής Α. Ε. ώσαύτως ανεγέρθη. — Εν δέ τῇ γενεθλίῳ αυτού πατρίδι, τῇ Κεστοράτῃ, ή Α. Ε. διατηρεῖ λαμπράν ελληνικήν σχολήν και Παρθεναγωγείον δι' ά δαπανᾶ ετησίως άνω των 1500 λιρων. — Γενναίαν επίσης επιχορήγησιν παρέχει ετησίως εις τήν εν Ίωαννίνοις Ίερατικήν σχολήν. Αί άνωτέρω και τόσαι άλλαι χρηματικαι δωρεαι ως ό γενναίος ούτος του εν Τουρκία ελληνισμού προστάτης δέν παύει χορηγών εισί ζωσα ένδειξις τής φλογοεῶς αυτού φιλομουσίας, του ειλικρινούς και άνυποκρίτου αυτού πατριωτισμού.

Ο Χρηστάκη εφένδης, καιτοι μακράν, δέν έπαυσεν εν τούτοις ένθυμούμενος τήν Ανατολήν. Έσχάτως έτι άπεσπειλεν άθρομητως πεντηκοντάλιρον εις τήν Μεγάλην του Γένους σχολήν συνδρομήν. Η δέ φωνή ήν έρρηξεν ή υπέρ των λιμοκτονούντων πληθυσμων τής Αρμενίας επιτροπή δέν εύρεν αυτόν άπαθῆ· πλὴν δια τής χαρακτηριζούσης αυτόν έλευθεριότητος έσπευτε να διαθιβάση εις τó εν Κ]πόλει κατάστημα αυτού τηλεγραφικῶς τήν διαταγήν όπως θέση εις τήν διάθεσιν τής φιλανθρώπου επιτροπῆς τó ποσόν 200 λιρων όθωμανικων ως προσφοράν τής Αυτοῦ Έξοχότητος.

Ἰπὸ οἰκογενειακὴν ἐποψίν ἐξετάζομενος ὁ ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΕΦΕΝΔΗΣ ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον φιλοστόργου πατρὸς καὶ ζηλωτοῦ οἰκογενειάρχου. Ἡ ἐπιμελελημένη καὶ ἐντελής ἀνατροφή ἦν ἔδωκεν εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ ἡ ἐξαιρετικὴ προσπάθεια ἦν δὲν παύει καταβάλλων ὅπως τελειοποιήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν πλειότερον τὴν διαμόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος καὶ ἐκπαίδευσιν αὐτῶν, καταδείκνυσι τὴν ἐξοχὸν ὄντως αὐτοῦ φιλομαθίαν.

Εἰς τὰ πέντε αὐτοῦ τέκνα—Μαρίαν, Θεανῶν, Σόλων, Γεώργιον καὶ Σοφίαν—παρέσχε τὰ μέσα ὅπως ἀναπτύξωσι τὸ πνεῦμα αὐτῶν καὶ διαπρέψωσιν εἴτα ἐν τῇ κοινωνίᾳ οὐ μόνον διὰ τοῦ βαρυήχου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὀνόματος, πλὴν καὶ διὰ τῆς ἀτομικῆς αὐτῶν ἀξίας. Ὅπως διευκολύνη δὲ εἰ μᾶλλον τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῶν ὁ Χρηστάκης ἐφένδης συνέστησεν ἐν τῷ ἐν Σταυροδρομίῳ οἴκῳ αὐτοῦ λαμπρὰν βιβλιοθήκην ἀριθμοῦσαν ἐπέκεινα τῶν δισχιλίων τόμων, τρανὸν καὶ τοῦτο μαρτύριον τοῦ φύσει φιλομαθοῦς χαρακτῆρος του.

Ὁ μεγαλύτερος τῶν υἱῶν αὐτοῦ Σόλων, νέος εἰκοσαετής, λίαν ἀβρῶν τρόπων καὶ ἐπαινετῶν ἀρχῶν, διατρέχει νῦν ἐν Παρισίοις ἐπιστημονικὸν στάδιον.

Ἡ 30)12 τρέχοντος ἰουλίου ἦτο διὰ τὸν Χρηστάκην Ζωγράφον μία τῶν εὐτυχιστέρων τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ ἡμερῶν· κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἡ Α. Ε. ἐώρταζε μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς μεγαλοπρεπείας τοὺς γάμους τῆς προσφιλοῦς καὶ τριτοτόκου αὐτοῦ—τῆς δευτεροτόκου ἀώρως ἀφαρπαγείσης—θυγατρὸς Θεανῶς μεθ' ἐνὸς τῶν ἀξιολογοτέρων τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας νέων, τοῦ κ. Λεωνίδα Δεληγεώργη ἀδελφοῦ τοῦ συμπαθοῦς τῆς Ἑλλάδος πολιτικοῦ κ. Ἐπαμεινώνδα Δεληγεώργη, καὶ ἐνὸς τῶν ἐμβριθεστέρων τῆς ἐλληνικῆς πρωτεύουσας νομικῶν.

Ἡ ἐκπαίδευσίς τῆς νεονύμφου δεσποίνης εἶναι εὐρεῖα, εὐρυτάτη· ἡ δὲ φιλομαθία αὐτῆς πράγματι ἐξαιρετικὴ. Ἐπὶ ὀλοκλήρους κατὰ συνέχειαν ὥρας κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀγάμου αὐτῆς βίου ἡ δεσποσύνη Θεανῶ ἐκλείετο ἐντὸς τοῦ ὀματιοῦ αὐτῆς, ὅπερ εἶχε μεταβάλλει εἰς ἀ-

λήθης σπουδαστήριον, ἐνδιατρίβουσα εἰς τὴν μελέτην τῶν κλασικῶν τῆς ἀρχαιότητος συγγραφέων καὶ διερευνῶσα ἀπλήστως τοὺς θησαυροὺς τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς φιλολογίας.

Οὐδέποτε ἀπησχολημένη ὑπὸ τῶν φρούδων καὶ κενῶν ἐκείνων σκέψεων αἴτινες ἀπορροφῶσιν συνήθως ἀπάσας τὰς ὥρας τῶν ὁμηλικίων αὐτῆς νεανίδων, ἡ ἐλληνόφρων δεσποσύνη μίαν καὶ μόνην εἶχε σκέψιν, ἓνα καὶ μόνον διαλογισμὸν, νὰ πλουτίσῃ καὶ ἀναπτύσῃ τὴν διάνοιαν αὐτῆς διὰ γνώσεων θετικῶν, δ.ἀ βαθείας τῶν ἐπιστημονικῶν θεωριῶν μελέτης. Ἡ ἰδιαιτέρα βιβλιοθήκη ἦν δι' αὐτὴν καὶ μόνην κατήρτισεν ἡ φιλομαθὴς νεᾶνις καταδείκνυσι μέχρις πόσου βαθμοῦ ἀνθρώπου ὁ πρὸς τὰ γράμματα ζήλος αὐτῆς.

Ὁ Χρηστάκης ἐφένδης δὲν ἠθέλησε νὰ ἀφίση νὰ παρέλθῃ ἡ χαροποιὰ αὐτῆ διὰ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἡμέρα τῆς τελετῆς τῶν γάμων τῆς πολυαγαπημένης αὐτοῦ θυγατρὸς χωρὶς νὰ παράσχη νέαν ἐνδειξίν τῆς παρομιώδους αὐτοῦ ἐλευθεριότητος. ἠθέλησεν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Ὑμεναίου τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ νὰ ἀνεγείρῃ ἕτερον βωμὸν· ἠθέλησεν ἡ ἡμέρα ἐκείνη νὰ εὐλογεῖται ἐν τῷ μεγαλοπρεπεῖ τοῦ Ὑψίστου οἴκῳ· διὸ προώρτισε τὸ σημαντικὸν ποσὸν 350,000 φράγκων—17,500 εἰκοσοφράγκων—ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἀνεγερσιν ὀρθοδόξου ναοῦ ἐν τῇ περικαλεστέρᾳ τῆς Εὐρώπης πρωτεύουσῃ, ἐν τῇ καρδίᾳ ταύτῃ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐν τοῖς Παρισίοις. Οὐδεὶς οὐδέποτε ὁμογενῆς—καθ' ὅσον ἡμεῖς ἐνθυμούμεθα τοῦλάχιστον—ἔσχε τὴν γενναιότητα νὰ διαθέσῃ ποσὸν οὕτω σημαντικὸν ὑπὲρ οἰουδήποτε ἐθνικοῦ σκοποῦ.

* *

Ἡ σύζυγος τῆς Α. Ε. Δομνίκη Ζωγράφου, ἡπειρωτικῆς ἐπίσης καταγωγῆς, ἐστὶ γυνὴ ἀγαθῆς φύσεως καὶ φιλανθρώπων αἰσθημάτων. Καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμονῆς αὐτῆς δὲν ἔπαυσεν ἐπιτελοῦσα τὸ ἀγαθὸν καὶ χρηρογῶσα τὴν συνδρομὴν καὶ ὑποστήρηξιν αὐτῆς εἰς πάσαν πάσχουσαν ὑπαρξίν. Ἐχθρὰ πάντοτε τῶν πομποδῶν ἐπιδείξεων, πράττει τὸ καλὸν ὁσάκις τῇ παράσχει τὴν πρὸς τοῦτο ἀφορμὴν· πλεῖστα δὲ τῶν τῆς ἡμετέρας

μεγαλοπόλεως οἰκογενειῶν ἠδυνήθησαν πολλὰ· οὐχὶ καὶ ἐκ τοῦ ποιοῦ ἢ τῆς λαμπρότητος μιᾶς πόλεως ἢ εὐημερία ἢ ταλαιπωρία τοῦ ἐν αὐτῇ λαοῦ. Ἐὰν ἀνατολίτης τις τῶν ἡμετέρων, τὸν αἰώνιον τῆς Ἀνατολῆς βόρβορον φεύγων, θέσῃ τὸ πρῶτιστον τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ εὐρωπαϊκῆς τινος μεγαλοπόλεως, καὶ ἴδῃ τὸ κάλλος καὶ τὴν λαμπρότητα τῶν ὁδῶν, τὸ ὕψος καὶ ἐρρυθμον τῶν οἰκοδομημάτων, ἀναφωνήσῃ, ἐν ζηλοτυπίᾳ αὐτῷ! πόσον ὁ εὐρωπαῖος ὄλθιος καὶ εὐμοιρῶν!» Καὶ ὅμως, Κύριος ὁδεῖν, ὅσα ταλαιπωρία κρύπτεται ὑπὸ τὰ ὠραῖα ἐκεῖνα μέγαρα, ἀληθεῖς προσωπίδας τῆς δυστυχίας.

Κατὰ ἀπρίλιον τοῦ 1877 ὁ Χρηστάκης ἐφένδης ἐγκατέλειπε μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ τὴν πόλιν ἡμῶν μεταβάς καὶ ἐγκατασταθεὶς ὀριστικῶς ἐν Παρισίοις, ἔνθα ἀπολαύει εὐλικρινοῦς παράπαντων σεβασμοῦ καὶ ἐκτιμῆσεως.

Τὸ κενὸν ἐν τούτοις ὅπερ ὁ μεγαλεπίβουλος οὗτος ὁμογενῆς ἐγκατέλειπεν ἀποχωρῶν τῆς ἡμετέρας πόλεως ἐστὶ πρᾶγματι δυσαναπλήρωτον. Αἱ ἐθνικαὶ ἡμῶν ἀνάγκαι πολλάκις κατέστησαν ἐπαισθητὴν, λίαν ἐπαισθητὴν μάλιστα, τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ συνάδελφοι αὐτοῦ πολλάκις ἔλαβον ἀνάγκην τῶν πολυτίμων αὐτοῦ συμβουλῶν, τῆς τελεσφόρου καὶ ἀποτελεσματικῆς αὐτοῦ συμπράξεως. Πλὴν. . . οὕτως ἀπεφάσισεν ἡ Εἰμαρμένη.

Γνωρίζομεν ὅτι δὲν θὰ λείψωσι βλάκες τινὲς κακεντρεχεῖς οἵτινες τὰ γραφόμενά μας ταῦτα θὰ θελήσωσι νὰ χαρακτηρίσωσιν ὡς θυμιάμα καὶ λιθανωτὸν ὃν καίομεν πρὸς τὸν βαθύπλουτον τοῦτον ὁμογενῆ ὅπως ἐκλιπαρήσωμεν τὴν εὐνοίαν καὶ προστασίαν αὐτοῦ. Πλὴν οὐ φροντίς Ἰπποκλείδῃ· Δι' ἡμᾶς, καὶ διὰ πάντα ὀρθῶς σκεπτόμενον ὁμογενῆ ὁ ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ ἐστὶν εἰς τῶν σπουδαιότερων τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἀνδρῶν· ἡμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι τὸ ὄνομα αὐτοῦ θὰ καταλάβῃ σπουδαῖον χῶρον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἠπείρου καὶ τοῦ καθόλου Ἑλληνισμοῦ.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΤΟΥ

«Tanhäuser».

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΒΙΕΝΝΗΣ

Ἰπὸ Ο. Μ.

I

Ἐὰν ἐκ τοῦ εἶδους καὶ τοῦ ποιοῦ τοῦ τρώγειν καταφαίνεται καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὡς λέγει ὁ ἄσπετος τῆς περιέργου φυσιολογίας τῆς ὀρέξεως» συγγραφεὺς,

«Dis moi ce que tu manges, Je te dirai ce que tu es.»

οὐχὶ καὶ ἐκ τοῦ ποιοῦ ἢ τῆς λαμπρότητος μιᾶς πόλεως ἢ εὐημερία ἢ ταλαιπωρία τοῦ ἐν αὐτῇ λαοῦ. Ἐὰν ἀνατολίτης τις τῶν ἡμετέρων, τὸν αἰώνιον τῆς Ἀνατολῆς βόρβορον φεύγων, θέσῃ τὸ πρῶτιστον τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ εὐρωπαϊκῆς τινος μεγαλοπόλεως, καὶ ἴδῃ τὸ κάλλος καὶ τὴν λαμπρότητα τῶν ὁδῶν, τὸ ὕψος καὶ ἐρρυθμον τῶν οἰκοδομημάτων, ἀναφωνήσῃ, ἐν ζηλοτυπίᾳ αὐτῷ! πόσον ὁ εὐρωπαῖος ὄλθιος καὶ εὐμοιρῶν!» Καὶ ὅμως, Κύριος ὁδεῖν, ὅσα ταλαιπωρία κρύπτεται ὑπὸ τὰ ὠραῖα ἐκεῖνα μέγαρα, ἀληθεῖς προσωπίδας τῆς δυστυχίας.

Ἡ Βιέννη ἐστὶ μία τῶν πρωτίστων καὶ τὰ μάλα διακεκριμένων μεγαλοπόλεων ἐν Εὐρώπῃ· μόνη δὲ (ἴσως) ἦτις μετὰ τοὺς Παρισίους δύναται φέρειν τὰ πρωτεῖα ἐφ' ὅλων τῶν ἄλλων μεγαλοπόλεων, ἐπὶ κάλλει καὶ σπουδαιότητι, ἂν οὐχὶ ἐπὶ πληθυσμῷ. Λεωφόροι πλατεῖαι καὶ ἔρρυθμοι, ὁδοὶ δενδρόφυτοι, κῆποι περικαλλεῖς, ἀνάκτορα, μέγαρα, γιγάντιοι οἰκοδομαί, πελώρια Μουσῶν ἐνδαιτήματα, Μουσεῖα, συλλογαί, καὶ δὴ θέατρα πρωταγωνιστοῦντα ἐν Γερμανίᾳ καὶ τῇ Εὐρώπῃ αὐτῇ, ἴσως, ἐπὶ δραματικο-μουσικῇ τέχνῃ, κατατάσσουσιν ἐκείνην ἐν ὄντως περικλεεῖ θέσει. Ἐπ' ἐσχάτων δὲ οἱ πολυπληθεῖς σιδηρόδρομοι τοσοῦτον ἐνήργησαν ἐπ' αὐτῆς, ἐν τοιαύτῃ ἔθηκαν αὐτὴν ἐπιμιξίᾳ μετὰ τῆς καθόλου Εὐρώπης, τῶν ὑποδοῦλων τῇ Αὐστρίᾳ χωρῶν, καὶ συμπάσῃ τῇ Ἀνατολῇ, ὥστε δυνάμεθα ἀποκαλέσαι τὴν Βιέννην ἀληθῆς κέντρον, καρδίαν ἐμπορικῆς κυκλοφορίας, ἀληθῆ Κων(η)πολιν τῆς ἐποχῆς μας· οὐ ἔνεκεν ἴσως, ἐκ τε τῶν ἱστορικῶν γεγονότων ὧν ἐπ' αἰῶνας ἐγένετο αὐτόπτης μάρτυς ἡ μεγαλοπόλις αὕτη, ζυθοπώλης τις ἐν τινι κωμοπόλει ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ Τεργέστης, ἔθετο ὡς σύμβολον τοῦ καταστήματος αὐτοῦ τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν ἀγνωστοῦ μοι συγγραφέως, ἦν καὶ ἀνέγνωμεν ὑπομειδιῶντες.

«Μία ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ Βιέννη, Βιέννη ἡ Καισαροβασιλική».

Ὅταν ἐντύπωσιν ἐνεποιήσέ μοι ἡ Βαβυλῶν αὕτη φεύγοντι τὸ πρῶτιστον τὴν Ἀνατολὴν, πρόδηλον. Ἐξάλλος εὐρέθην αἴφνης ἐν τοῖς μεγαλοπρεπεσίαν αὐτῆς βουλεβάρτοις, καὶ ὡς πρόδα.

τον άπωλολός έπλανώμην τῆδε κίκεϊτε έν μέ-
σφ. τῶν πελωρίων έκεινων οίκοδομῶν, καί τῆς
άγνώστου ἡμῖν πολυτελείας καί τοῦ πλούτου.
Καθ' έκάστον βῆμα καί σκινογραφία ἠλλάσσετο
έμπρός μου, σὺν τῇ ἀλλαγῇ τοῦ ὀνόματος τοῦ
πολυγώνου καί δακτυλοσειδοῦς (Ringstrasse)
βουλευάρτου, καθ' έκάστον βῆμα, καί ποιητοῦ
ἢ συγγραφέως ἢ μουσικοῦ, ἢ ἐπιτοπίου ἤρωος
ένεφανίζετό μοι ἄγαλμα, καί νέον Μουσῶν φυ-
τώριον ἠγειρέ μου καί ἄκοντος τήν κεφαλήν, καί
πρός έκπληξιν τοῦ ἀπαθούς μου Γερμανοῦ ὀδη-
γοῦ, μάτην ἐζήτησα νά καταπνίξω έν ἐμοί τόν
στεναγμόν τῆς ζηλοτυπίας, καί ἄκων τέλος κί-
γῶ σὺν τοῖς ἄλλοις ἐξερῶνησα.

«Ω! πόσον ὁ Εὐρωπαῖος ὄλιθιος καί εὐμοι-
ρῶν!»

Ἄλλ' ἔχει οὕτως τό πρᾶγμα; δέν συμβαίνει
πολλάκις ὑπό ψιμμύθιον ἢ κηδεμον νά κρύ-
πτονται ρυτίδες καί σκελετοί;

Τό ἐπόμενον ἡμῶν ἀφήγημα γεγονότος οὐ ἐ-
γενόμεθα ἀτυχῶς μάρτυρες κατά τήν έν Βιέννη
ἐπτάμηνον ἡμῶν διατριβήν, καί ὅπερ δυνάμεθα
διά προφανῶν ν' ἀποδείξωμεν ἀποδείξεων, τῷ
τυχόν ἀπιστήσαντι ἀναγνώστῃ, δύναται ἔστω
καί ἀτελῶς, ὡς ἀμυδρά σκιαγραφία, παραστή-
σαι τήν εὐκλεῆ καί προσφιλεῖ ἡμῖν μεγαλόπο-
λιν ταύτην, ὑπό τό ἠθικόν αὐτῆς μέρος, καί ζω-
γραφῆσαι τήν θέσιν τῆς ἐσχάτης ἐκείνης κοινω-
νίας ἣτις καλεῖται συλλήθδην λαός, ἣτις διάγει
ἀείποτε ἀπερριμμένη καί περιφρονουμένη ὡς
Παρίας, ἀλλ' ἣτις «ένεκα τῶν στερήσεων τῆς
ἀπενίας, τῆς μονώσεως — κατά V. Hugo — ἀ-
ληθῶν πεδίων αίματηρῶν μαχῶν, ἔχει τοὺς ἡ-
ρωας αὐτῆς, ἤρωας σκοτεινοὺς μεν, ἀλλ' ἐνδοξω-
τέρους ἐνίοτε τῶν μεγάλων ἡρώων . . .»

Κρινάτω δέ έκ τοῦ ἀτελοῦς μεν ἀλλὰ πιστοῦ
τούτου διηγήματός μας, ὁ ἀναγνώστης ἐάν ὀ-
φείλωμεν καθ' ὅλα ἀναδειχθῆναι τῶν Εὐρω-
παίων ἐφάμιλλοι, ἢ ἐάν οὐχί κατά τὰς ἐπιστή-
μας καί τήν έν γένει πρόδοον, ἀλλὰ κατά τό ζῆν
τοῦλάχιστον καί τὰ ἦθη, ὀφείλωμεν εὐχαριστή-
σαι τῷ Θεῷ έν ἣ θέσει διατελοῦμεν.

II

Ἦτον ἐσπέρα κρυερά καί χιονώδης τοῦ Νοεμ-

βρίου· ἡ χιών ἐπιπτε κατά πλατυτάτας νιφάδας
ἐπί τῆς ὠραίας δακτυλοσειδοῦς λεωφόρου, εἰς
πεῖσμα ἑκατοντάδων ἐργατῶν καί ἐργατριῶν ὅ-
τινες οἰονεῖ παλίνοντες κατά τῆς ἀκαταμαχῆτου
φύσεως ἐπειρῶντο διὰ μηχανικωτάτων σαρώ-
θρων ματαιῶσαι τόν σκοπόν αὐτῆς. Ἡ χιών ὀ-
μως ἤρατο θορίαμβον, καί κατεκάλυπτε τό ἔδα-
φος διὰ παχέϊας σινδόνης, έν ᾧ ὁ βαρρᾶς ἐδρυχάτο
λυσσώδης. Ἦν ἀκριθῶς ἕκτη ὠρα τῆς ἐσπέρας.
Ἄναυδος έκ τοῦ φύχου περιεπλανώμην ὑπό τήν
ἐξῶθι στοάν τοῦ μεγάλου Καισαροδραματικοῦ με-
λοδραματικοῦ θεάτρου K. K. Hof-Opern-Theater)
μετά τινος ὁμογενοῦς καί ἐριτίμου φίλου μου
τοῦ Γ. Γκ. . . προσμένων ἀνυπομόνως τό ἀνοιγ-
μα τῶν τοσοῦτων αὐτοῦ πυλώνων. Ἐψάλλετε
τήν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ πολυκρότος «Τανχάυζερ»
(Tanhäuser) μουσικόδραμα έκ τῶν πρωτίστων
τοῦ τρομεροῦ Βάγνερ, διό καί τό Βαγνερσμαγές
Βιενναῖον κοινόν ἀήρῶον ἐπολιόρκει τοῦ θεάτρου
τάς πύλας ἐρίζον ἡμῖν καί τήν ἐλαχίστην έν αὐ-
τῷ γωνίαν.

ἽΟτι τό Βιενναῖον θεάτρον έκ τῶν σπουδαιο-
τάτων τῆς ἐσπερίας, ὅτι λόγῳ οίκοδομῆς καί πο-
λυτελείας μόνῳ τῷ νεοδητῷ Παρισινῷ κλίνει
αὐχένα, τοῦτο πανθομολογούμενον· ὥστε οὐδα-
μῶς ἐναπόκειται ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς καί ἀνα-
ξίοις περὶ τά τοιαῦτα, πλέξαι έκ νέου περιγρα-
φὰς καί ἐγκώμια, διότι οὐδέν θά κατωρθοῦμεν.
Ἄλλ' οὐδὲ ἡμῖν τῇ ἀληθείᾳ ἐνδιαφέρει πότερον
ἐκείνων τό ὑπέρτερον, ἀφ' οὗ ἀμφοτέρα ταῦτα
εἰσίν ἀτυχῶς ξένα. (Κύριος δε οἶδε ἐάν καί ποτε
ἀποκτήσωμεν ἡμεῖς ἐφάμιλλα). Τό βέβαιον ὀ-
μως ὅτι καί τό Βιενναῖον θεάτρον εἰκότως ὡς
κολοσσός καί θαῦμα τό πρώτιστον προβάλλει ἐ-
νώπιον τοῦ ἀγνοοῦντος, τί ἐστὶ θεάτρον, ἀ-
νατολίτου.

Ἐκθαμβος ἀνέρχεται τις τό πρώτον τὰς τρεῖς
τῆς ἀνόδου αὐτοῦ κλίμακας, καί δὴ τήν μεσαιάν
ἀνακτορικὴν ὄλως ἐπ' ἀφρονία χρυσοῦ, πλούτῳ
γλυφῆς, μαρμάρου στιλπνότητι, ἀπλέτῳ φωτί
καί ἀγάλμασι τεχνικωτάτοις. Ἄλλ' ἡ αἴθουσα;
Ἡ σοβαρά καί ἀρελής — ὡς αὐτόχρημα Γερμα-
νός—σπουδαιοτάτη ἐκείνη αἴθουσα; ἡ σκηνὴ τέ-
λος ἐκείνη, έν ἣ, ὡς έν θαύματι, ὄρᾳ τις ἐνώ-
πιον του ὀρῶντα πανθ' ὄσα έν τῇ ἀρχαιολογίᾳ

καί τῇ καθόλου μυθολογίᾳ τῶν Ἑλλήνων καί τοῦ
Βορρᾶ ἀναγιγνώτκει τις μόνον, καί ταῦτα ὡς
μύθους καί ἀνύπαρκτα;

ἽΟτὲ μεν ἡ Αἴγυπτος καί ὁ Νεῖλος, καί αἱ Ἐ-
κατόμυλοι Θῆβαι καί Ναοὶ αἰγύπτιοι, καί θυ-
σιαί, καί πομπῶδεις παρελάσεις στρατιῶν ἐνώ-
πιον τοῦ ἐπί θρόνου ἀνακτος, καί μιγάδων καί
αἰθιοπῶν πλήθη, καί ἔορται καί χοροὶ ὡς έν τῇ
τῷ «Aida» ὠραίῳ ἀριστουργήματι τοῦ Ἰταλοῦ
μουσικουσυνθέτου Βέρδη. ἽΟτὲ δὲ ὀλόκληροι Ἑλλη-
νικοὶ ναοὶ καταβρέοντες έν γόδοιπῳ ὑπό τοὺς κε-
ραυνοὺς τοῦ ἐν νεφέλαις Κρονίδου ὡς έν τῷ «Φιλή-
μονι» (Philemon et Baucis) τοῦ θανάτου Gou-
nod. ἽΟτὲ δε ὡκεανός έν θυέλλῃ, καί νεφέλαι καί
ἀστραπαὶ καί μέλας ὀρίζων, καί σκάφος μεθ' ὀλο-
κλήρου πληρώματος ταλαντευόμενον έν ἀπαρα-
μίλλῳ φυσικότητι ἐπὶ τῶν βρυχωμένων κυμάτων
ὡς έν τῇ «ἀφρικανῇ» (Africänerin) τοῦ Μαγερθεέρ.
ἽΟτὲ δὲ τό τεράστιον καί παράδοξον ἐκεῖνο ὄρος
Broken, τό φυτώριον ἐκεῖνο τῶν μάγων, καί τῶν
παραδόξων θαυμάτων τῆς νυκτὸς τοῦ Σαββάτου,
τῆς εὐφραντάστου τοῦ Goethe ἐπινοίας καταποντι-
ζόμενον έν σεισμῷ ἐπὶ σκηνῆς ὡς έν τῷ Φάουστ
τοῦ ῥηθέντος Γαλάτου Gounod κτλ. κτλ. κτλ.

Ἄλλ' ὅπερ τό ἐξᾶλλον καί πᾶσαν φαντασίαν
ὑπερτεροῦν, καί τό θάμβος κινῶν τοῦ τό πρώτον
ὀρῶντος θεάματα τοιαῦτα, αἱ τρομεραὶ ἐκείνη σκη-
ναὶ τῶν Βαγνερίων δραματουρηγμάτων, καί δὴ τῆς
τερατώδους ἐκείνης τετραλογίας τῶν «Niebe-
λουνγῶν» (Die Ring des Niebelungen) έν ἣ ἐπὶ
τέσσαρας κατά συνέχειαν νύκτας ὄρᾳ τις ἐπὶ
σκηνῆς, θνητοὺς ἀναμίξ καί Θεοὺς, καί ἡμιθέους
καί ἤρωας, καί πνεύματα τῆς Σκανδιναυικῆς
μυθολογίας κατεργόμενα καί ἀνεργόμενα τόν οὐ-
ρανόν ἐπὶ ἀεμάτων αἰθερίων, καί δάτη καί πε-
λάγη καί Νηρηίδας καί τέρατα παλαιόντα ἐπὶ
τῶν κυμάτων, καί λέοντας βρυχωμένους, καί
δράκοντας ἐμέσσοντας ἐρρύθμωι σπινθῆρας καί
φθόγγους, καί πῦρ καί κατάρας!!

ἽΠὸ τηλικούτους διηγεκεῖς θαυμασμοὺς ἐκρού-
μεν δι' εἰκοστὴν καί ἐπέκεινα ἴσως φορὰν τήν ἐ-
σπέραν ἐκείνην τόν πυλῶνα τοῦ μεγάλου ἀκ-
δημιακοῦ θεάτρου, ἀλλὰ διὰ πρώτην τό Repert-
toire τοῦ μουσικουσυνθέτου Βάγνερ αἰτοῦντες
ταπεινῶς εἰσητήριον, καί μόλις κατόπιν μόχθων

καί πάλης κατά τοῦ πλήθους, κατωρθοῦμεν —
ὄδοξ τῷ Θεῷ — νά προμηθευθῶμεν ὄνο θέσεις ἐ-
στω καί έν τῇ τετάρτῃ στοᾶ ἢ ἀμφιθεάτρῳ (galle-
rie) καί ὡς πεινῶντα πρόβατα πρὸς νομὴν ἀνε-
βαίνομεν έν σπουδῇ τῆς δεξιᾶς κλίμακος ἀνά
τρεῖς τὰς βαθμίδας καταληφόμενοι τὰ ἐδώλια ἡ-
μῶν, οἰονεῖ φοβούμενοι μὴ ὁ Βάγνερ μᾶς φύγῃ...

Τίς ἦδη ὁ Ῥιχάρδος Βάγνερ; ὀλίγοι τοῖ — πε-
ποιθαμεν — τῶν προσφιλῶν ἡμῶν ἀναγνωστῶν
γνωρίζουσι τό τοσοῦτον παταγῶδες καί πολυ-
κροστον ὄνομα τῆς παραδόξου καί ἀκατονοήτου ἐ-
κείνης μεγαλονοίας, πρὸς ἣν ἀδυνατοῦμεν νά δώ-
σωμεν καταλληλότερον ἐπιθέτον, τοῦ τρομεροῦ
ἐπιθέτου τοῦ . . . Βάγνερ. ἽΟλίγοι τοῖ — λέγω —
γνωρίζουσι τόν Βάγνερ καί μάλιστα έν ἀνατολῇ
ἐνθα ἦτε περὶ τήν μουσικὴν ἄγνοια ἡμῶν καί ἡ
πρὸς τήν πατρίαν μουσικὴν ὄλως ἀνεξήγητος
καί ἄλογος σταθερότης, ἐμποιεῖ ἡμῖν τοσαύτην
ὀλιγωρίαν πρὸς τήν τοσοῦτῳ ὑψηλὴν καί σπου-
δαίαν τῆς ἐσπερίας μουσουργίαν.

Τό ὄνομα τοῦ Ῥιχάρδου Βάγνερ (Richard Wa-
gner) ἦν πρὸ ἐτῶν γνωστόν μοι έκ τε τῶν ἐφη-
μερίδων καί περιοδικῶν, ὡς καί ἐνιά τινα τῶν
τῆς διηγεκοῦς μεταξὺ αὐτοῦ καί τῶν πολεμίων
πάλης· ἀλλ' ἡ μουσικὴ του ἦν πάντῃ μοι ἄγνω-
στος καί μυθώδης, διό καί ἐναγωνίως προσέμε-
νον τήν ἀείμνηστὸν μοι ἐκείνην ἐσπέραν ἵνα τό
πρώτον ἀκούσω τήν τεραστίαν ἐκείνην μουσι-
κὴν, ἣτις ταρατσει ἀπὸ τριάκοντα ἡδὴ ἐτῶν τὰς
κεφαλὰς τῶν μελοποιῶν τῆς Ἑσπερίας ἀείποτε
διαφιλονικουμένη καί έν σχολίοις, οὐδέποτε δὲ
περιφρονουμένη, ἣτις δὲ εἰς ἐπίμετρον τῆς ἐκ-
πλήξεως καί τοῦ γόλου τῶν ἀτπόνδων αὐτῆς
ἀντιπάλων προτάσσει μετὰ πρωτοφανοῦς ἀγε-
ρωχίας τό . . . μέλλον ὡς τόν μόνον αὐτῆς
αὐτῆς συνήγορον «μουσικὴ τοῦ μέλλοντος»· ἀ-
θρόον ἐπονομασθεῖσα. Ἡ Βιέννη ἔνεκα τοῦ με-
γάλου αὐτῆς θεάτρου, τῆς ἀπαραμίλλου ἐπὶ τε-
λειότητι — κατά τό λέγειν εἰδῶτων — θεατρικῆς ὀρ-
γῆστρας, καί τῶν πολλῶν Βαγνερομανῶν, θεω-
ρεῖται πανδήμως ὡς ἐστία τῆς Βαγνερίου μου-
σουργίας, οὐ ἔνεκεν καί Γάλλος τις έκ τῶν ἀν-
τιπάλων, ἀπεκάλεσεν εἰρωνικῶς τό θεάτρον αὐ-
τῆς «Παράδεισον τῶν Βαγνεριστῶν» (le paradis
des Wagneristes).

Ἐν ἀληθείᾳ σεβασμῷ ἐνητενίζομεν τὸ εὐγενὲς ἐκεῖνο καὶ μουστραφές τοῦ θεάτρου πληθος, μετὰ σιγῆς ἐμπλέου ἀνυπομονησίας καὶ ὑψηλοῦ ἔρωτος προσμένοντος τὴν ἐβδόμην ὥραν, καὶ διὰ τῶν βιβλίων αὐτῶν προετοιμαζομένους εἰς ἐντελεστέραν, ὅσον ἔνεστι, καὶ ταχύτεραν ἀντίληψιν τοῦ μεγάλου ἔργου. Ἦτο γὰρ ἡ αἴθουσα ἐκεῖνη, οὐχὶ θέατρον. Ἐν τῇ σοδαρᾷ καὶ ἀγνώστῃ ἡμῖν θαυμασίᾳ ἐκείνῃ τοῦ πλήθους σιγῇ, ἡ σκηνὴ ὠμοίαζε πρὸς περικαλλῆ ναοῦ βωμόν πρὸς ὃν ἀτενίζοντα τὰ ὄμματα πάντων προσέμενον—αἰονεῖ—παρ' αὐτῆς θεῖαν ἔμπνευσιν ἡ γάρνιν. . . .

Ἐἶχομεν καὶ ἡμεῖς ἐστραμμένον τὸ βλέμμα πρὸς τὴν τηλέκλυτον ἐκείνην σκηνήν, καὶ συνεζητοῦμεν, ἐν τῇ ἀνυπομονησίᾳ ἡμῶν, ἐπὶ τῆς μυθολογικῆς ὑποθέσεως τῆς αὐλαίας, ὅτε γλυκῦτι καὶ λίαν ἀβρόν «Μὲ συγχωρεῖτε . . .» ἐν Γερμανίδι γλώσσῃ λιγυρῶς ἄνωθεν ἡμῶν ἤχησαν, ἠνάγκασεν ἡμᾶς πρὸς στιγμὴν νὰ ἐγερθώμεν καὶ ἐπιτρέψωμεν χαριέσσην τινην δεσποινίδι τὴν διάβασιν. Ἐν τῇ χειρὶ ἐκράτει μικρὸν τηλεσκοπίον, ριπίδιον, καὶ δλόκληρον τὴν ὀγκώδη μουσικὴν βίβλον τοῦ «Τανχάυζερ» ἅμα δὲ καθεσθεῖσα ἐπὶ τοῦ δεξιόθεν μοι κενοῦ τέως ἐδωλίου, ἠνέωξεν αὐτήν, καὶ καθηλώσασα ἐπ' αὐτῆς μεγάλους γαλανοὺς ὀφθαλμοὺς καθωραϊζομένους ἔτι ὑπὸ χαριέντων χρυσῶν διόπτρων, ἤρξατο μελετῶσα τὸ δυσχερὲς ἔργον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὀρχήστρας.

Ἦτο χαριέσσα ἀληθῶς χαριέσσα ἡ κόρη ἐκείνη. Ἡ ὑπόξανθος καὶ ἀπλετος αὐτῆς κόμη ἀφελῶς πίπτουσα ἐν βοστρύχοις ἐπὶ τῶν ὤμων, ἡ διαύγεια τοῦ ὠραίου αὐτῆς προσώπου, τὰ γαλανὰ καὶ θελξικάρδια αὐτῆς ὄμματα, ἡ κανονικωτάτη ρίς, τὸ ὠραῖον στόμα, καὶ ἡ καθ' ὅλον τὸ σῶμα ἀπλέτως διεσπαρμένη χάρις καὶ ἀρμονία παρίστων ἡμῖν ἀληθὲς πρότυπον τῆς ἄλλως ποσοῦτον ἀφθόνου ἐν Βιέννῃ καλλονῆς. Ἐκ τῆς σεμνοπρεποῦς, ἀλλὰ χαριέσσης ἐν τῇ σεμνότητι, στολῆς αὐτῆς, καὶ τῆς ἐπτοημένης, οὕτως εἰπεῖν, συμπεριφορᾶς ἐννοήσαμεν ὅτι ἡ περικαλλὴς ἐκείνη κόρη ἀνῆκε τῷ ὄχλῳ ἢ τῷ ἐργατικῷ λαῷ, ἀλλ' εἰ δυνατόν ν' ἀποκαλέσῃ τις ὄχλον ἢ λαὸν

κόρην δεκαεπταετίδα ἀναγιγνώσκουσαν καὶ μελετῶσαν ἐπὶ τροχάδην μουσικῆν, καὶ δὴ μουσικὴν τοῦ Βάγνερ. Διὸ καίπερ τοῦ ὁμογενοῦς φίλου προτείναντός μοι ἐπανηλλειμμένως, ἵνα ἀβθωρεῖ συνάψω μετ' ἐκείνης ἀβράς σχέσεις, ὡς εὐχερῶς τοῦτο παρὰ τοῖς Βιενναίοις ἐπιτρέπεται οὐχ ἤττον, καλῶς ἢ κακῶς ποιῶν, ἐδειλίασα τῇ ἀληθείᾳ τὸ πρῶτον, καὶ ὡσεὶ φοβούμενος μὴ ἐν τῇ αἰθερίᾳ ἐκείνῃ θέσει ἡ κόρη κινήθῃ καὶ λαλήσῃ, καὶ διαλυθῇ παρ' ἐλπίδα τὸ πρὸ ἐμοῦ ἵνδαλμα ἠρκούμην θεώμενος αὐτὴν ἀσκαρδαμυκτεῖ διὰ τῶν ῥοδίνων αὐτῆς δακτύλων ἀνελίσσουσαν τὰς ὑψηλὰς τοῦ «Τανχάυζερ» σελίδας, καὶ ἐναλλάξ διὰ τοῦ ῥοδίνου αὐτῆς Eventail ἀερίζουσαν τὸ αἰθέριον αὐτῆς πρόσωπον. . . .

(Ἐπεταί συνέχεια).

Σημ. «Γρ. Κόσμου». Τὸ ἀνωτέρω διήγημα οὐ ἀρχόμεθα ἀπὸ σήμερον τῆς δημοσιεύσεως, ἐστὶν ἀνάμνησις Ἑλληνος διατρίψαντος ἀρκετὸν καιρὸν ἐν Βιέννῃ, καὶ δὴ αὐτόπτου μάρτυρος τῆς ἐν αὐτῷ συγκινητικῆς ἱστορίας. Ἐφ' ᾧ καὶ συνιστῶμεν αὐτὸ πρὸς ἀνάγνωσιν τοῖς φίλοις ἀναγνώστταις.

ΔΗΛΩΣΙΣ.

Τὸ μνημεῖον τοῦ Βύρωνος περατοῦται μετ' οὐ πολὺ καὶ ἐγκαινιάζεται ἐν τῇ θετῇ του πατρίδι ἐν τῇ ἡγαπημένῃ του πόλει Μεσολογίου.

Ἡ ἐπιτροπὴ κατέβαλε καὶ καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως συλλέξῃ τὸ ἀναγκαῖον πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ μνημείου· δὲν μένει ἢ ἐλάχιστον ποσὸν συγκριτικῶς πρὸς τὰς ἀπαιτούμενας δαπάνας.

Διὰ τοῦτο μετὰ θάρρους ἀποτείνεται ἐκ νέου εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ Ἑλληνας ἐξαιτουμένη τὴν συνδρομὴν ὑπὲρ ἔργου ὅπερ θέλει πάντοτε μένει τεκμήριον ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης. Αἱ συνδρομαὶ κατατίθενται παρὰ τοῖς κ.κ. Σ. Σκουλούδη ἐπιτίμημ προέδρῳ τῆς ἐπιτροπῆς, Γ. Μεταξᾶ τακτικῷ προέδρῳ καὶ Θ. Ὀρφανίδῃ ταμίᾳ.

Αἱ ὑπὲρ τοῦ μνημείου τοῦ Λόρδου Βύρωνος συνδρομαί: Ἐκ μεταφορᾶς Δρ. 1158, Δ. Σγούτας 224, Γ. Σκουζῆς 112, Π. Καλλιγᾶς 56, Μ. Ρενιέρης 56, Ξ. Κυριαζῆς 56, Α. Αὐγερινός 56, Α. Σκουζῆς 28, Περ. Ζαοίφης διὰ τοῦ κ. Γ. Παχῦ 112. Τὸ ὅλον δρ. 1858.

(Ἡ ἐπὶ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ μνημείου ἐπιτροπή).

Ο ΣΚΟΥΦΟΣ ΤΟΥ ΚΟΖΑΚΟΥ

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ
ΛΕΩΝ. Α. ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ.

Τὸ μέγαρον τῆς Βιθιέρης, ἦν ματαίως θὰ ἀνεζήτηται τὴν σήμερον εἰς τὰς πεδιάδας τῆς

Καμπανίας, κατοικεῖτο κατὰ τὰς ἀρχὰς εἰσέτι τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος ὑπὸ πριγκίπων. Ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις τοῦ μεγάρου τούτου ὡς καὶ τὰ πολυποίκιλα χρώματα τῶν ὀροφῶν καὶ τῶν λελαξευμένων φατνωμάτων τῶν εὐρειῶν αὐτοῦ αἰθουσῶν εἶχον ἀλλοιωθῆ ἐπαισθητῶς ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ καλυφθῆ ὑπὸ τινος ὑπολεύκου χρώματος. Οὐχ ἤττον ὁμως ἀνέλαμπεν εἰσέτι ἐν αὐτῷ

ἡ αἴγλη τοῦ παρελθόντος μεγαλείου καὶ τῆς ἀποσβεσθείσης αὐτοῦ εὐκλείας. Ὁ μέγας αὐτοῦ περίβολος, οὔτινος τὸ τεῖχος περιέβαλλε διὰ τῶν δύο μακρῶν αὐτοῦ πλευρῶν τὴν μικρὰν κωμόπολιν Σομμεβέσλην, ἦτο τοσοῦτον ἀπέραντος

ὥστε ἐφ' ὀλόκληρον ἡμέραν ἠδύνατό τις νὰ θερῆν ἐντὸς τῶν δασῶν αὐτοῦ. Παντοειδῆ ἄγρια φυτὰ καὶ ἀκανθώδεις θάμνοι ἐκάλυπτον τοὺς ἐν τῷ περιβόλῳ διαδρόμους, οὔτινες ἀμφιπλαγίζοντες περιστοιχοῦντο ὑπὸ εὐόσμων δένδρων καὶ μυρ-

πνού χλόης. Τὰ δὲ ἐκ μαρμάρου ἀγάλματα, ἅτινα ἦσαν ἐρριμμένα τῆδε κάκεισε ἐντὸς τοῦ θάσους, ἠκρωτριάσμενα καὶ καταπράσινα ὡς ἐκ τοῦ χρόνου καὶ τῆς πληθύος τῶν ἐπ' αὐτῶν φυέντων βρύων, ἐθρήνουν, ἐνόμιζέ τις, τὴν προτέραν αὐτῶν δόξαν ὑπὸ τοὺς σταγόνας τοῦ ὕδατος, οἷτινες ἔρρεον ἐκ τῶν παρειῶν των. Ἀλλὰ τὰ δάκρυα ταῦτα ἔτι μᾶλλον ἐπυξάνον τὰ θέλητρα αὐτῶν. Πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν περιηγητῶν τῶν πρὸ τοῦ περιβόλου διαβαινόντων περιπαθῶς ἐπεθύμουν νὰ ἐξῶν καὶ ἀπέθνησκον ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἐκείνῃ μακρὰν τῆς τύρβης καὶ τῶν ταραχῶν τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Ἐν τῷ μεγάρῳ τούτῳ ἔζη τότε γυνὴ τις μετὰ τοῦ ὀκταετοῦς περίπου αὐτῆς τέκνου, ὑπηρετούμενη ὑπὸ γηραιῷ ὑπηρέτου.

Ἡ βαρωνίς τοῦ Μοντριέ ἦγε τὸ εἰκοστὸν ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας της. Ἦτο γυνὴ θελκτικὴ καὶ συμπαθὴς. Ἡ ἐξαίρετος ὄλως καὶ ἀπαράμιλλος αὐτῆς καλλονὴ οὐδόλως εἶχεν ἀλλοιωθῆ ὑπὸ τῶν κόπων, τῶν βασάνων καὶ τῶν ἀλγηδόνων τοῦ βίου ὑφ' ὧν ἀδιαλείπτως κατετρώχετο.

Ἡ ὄψις αὐτῆς ἦτο πάντοτε ὠχρά.

Ὅτε δὲ παρατηροῦσα πέριξ αὐτῆς δὲν ἔβλεπε τὸ τέκνον της, τὸ αἶμα ἀνήρχετο εἰς τὴν κεφαλὴν της καὶ αἱ παρειαὶ της ἐγίνοντο πάραυτα ἐρυθραὶ ὡς παράφρων δὲ ἀνέκραζεν:

— Πού εἶναι ὁ Ρενέος;

Ἡ κυρία Μοντριέ οὐ μόνον ὑπερμέτρως ἠγάπα τὸ τέκνον της, ἀλλὰ καὶ ἐλάτρευε συνάμα αὐτό.

Αἱ ὑπερβολικαὶ δ' αὐταὶ ἐνδείξεις τῆς πρὸς αὐτὸ γλυκειᾶς καὶ περιπαθοῦς αὐτῆς ἀγάπης ἦσαν λίαν ἐπιβλαβεῖς καὶ ἐπίφοβοι· συνήθως δὲ ἐν τῇ ἐκδηλώσει αὐτῶν εἶχόν τι τὸ κτηνῶδες.

Ὅτε περιεπτύσσετο τὸν Ρενέον διὰ τῶν βραχιόνων της δὲν περιωρίζετο μόνον εἰς ἀπλοῦς ἀσπασμούς καὶ θωπείας ὡς ἅπασαι αἱ μητέρες ποιοῦσιν, ἀλλ' ἐν τῇ ἄκρᾳ αὐτῆς εὐφροσύνῃ ἐγίνετο ὡς μανιώδης. Τοσοῦτον δὲ ἐστενοχώρει αὐτὸν, ὥστε τὸ δυστυχεῖς τέκνον ἠναγκάζετο νὰ ἀνακράζη:

— Μητέρα, μ' ἔπνιξες.

Ἐκτὸς τοῦ υἱοῦ της, οὐδὲν ἕτερον ἠγάπα οὐδ' ἐπεθύμει ἐν τῷ κόσμῳ. Τὸ πᾶν δι' αὐτὴν ἦτο

μηδὲν. Ἐλησμόνει καὶ ἀνθρώπους καὶ πάντα τὰ ἐπὶ γῆς ὄντα, ὅτε ἐκράτει ἐπὶ τῶν γονάτων της καὶ μετὰ βλέμματος περιπαθοῦς ἠτένιζε τὴν μακρὰν καὶ ἐλικροειδῆ αὐτοῦ ξανθὴν κόμην. Ὁ κόσμος δὲν ἐξετείνετο κατ' αὐτὴν πέραν τοῦ κόκλου ἐν ᾧ ἔζη. Αἱ στῆλαι τοῦ Ἡρακλέους δι' αὐτὴν ἦτο τάφος τις, ἥτις διεχώριζε τὴν Βιθιέρην ἀπὸ τῆς πεδιάδος τῆς Σομμεθέσλης.

Ἡ μικρὰ αὐτῆ γωνία ἦτο τὸ σύμπαν.

Αἱ ὦραι, ἅς διήρχετο μετὰ τοῦ τέκνου της, τῇ ἐφαίνοντο ὡς στιγμαί· αἱ δὲ στιγμαί, ἅς διήρχετο μακρὰν αὐτοῦ, τῇ ἐφαίνοντο ὡς ὀλόκληροι αἰῶνες.

Ὅτω ὁ Ρενέος ἠλικιοῦτο. Πολλάκις δὲ εἰς μεγίστην εὐρίσκειτο ἀδημονίαν μὴ δυνάμενος νὰ ἀπομακρυνθῆ ἐπ' ὀλίγον τῆς μητρός αὐτοῦ, ἥτις ἀκαταπαύστως ἐπεθύμει νὰ περιπτύσσεται καὶ θωπεύῃ αὐτόν. Μετὰ πολλὰς δὲ παρακλήσεις καὶ θερμὰς ἰκεσίας ἄφινεν αὐτόν ἐπ' ὀλίγας μόνον στιγμάς ἐλευθέρων.

Ἐνίοτε ὅμως ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς μητρός του ἀπεμακρύνετο συνδιασκεδάζων καὶ συμπαίζων μετὰ τῶν συνηλικιωτῶν του ἐντὸς τοῦ ἀπεράντου ἐκείνου περιβόλου. Αἱ παρεκτροπαὶ δ' αὐταὶ τοῦ Ρενέου εἰς μεγίστην ἐνέβαλλον τὴν κυρίαν Μοντριέ λύπην, ἥτις ὑπελάμβανεν αὐτὰς ὡς σπουδαίας συμφορὰς τοῦ βίου της.

Ἐντρομος δὲ καὶ περίφοβος ὄλως ἔδραμε πρὸς ἀναζητήσιν του.

Πρωτὴν τινὰ τοῦ Μαίτου, καθ' ἣν γλυκὺς ἔπνεε ζέφυρος τὰ δὲ καλλιφωνα πτηνὰ ἐψάλλον ἱπτάμενα ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν δένδρων, ὁ Ρενέος ἐν ἀγνοίᾳ τῆς μητρός του ἐξῆλθε τοῦ μεγάρου μελελυμένην τὴν κόμην καὶ ὄλως ἀπεριποίητος, μὴ γνωρίζων ποῦ ἐχώρει. Μετὰ πολὺ εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἄκρον τοῦ περιβόλου πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἐχωρίζετο ἐκ τῆς Σομμεθέσλης διὰ τοῦ μακροῦ τείχους αὐτοῦ. Ἡ πλευρὰ ἐκείνη τοῦ τείχους ἦτο παλαιὰ καὶ εἰς πολλὰ μέρη διερρηγμένη. Ἐντὸς δὲ τῶν ρηγματίων αὐτῆς ὑπῆρχε πλήθος σαύρων.

Ὁ Ρενέος ἤρξατο νὰ κυνηγῇ τὰ ζωύφια ταῦτα, ὅτε φωναὶ παιδίων ἐξῶθεν τοῦ τείχους διε-

τάραξαν αὐτὸν καὶ διέκοψαν τὸ κυνήγιόν του. Ἡ καρδιά του τότε ἤρξατο πάλλουσα ἐντὸς τῶν στέρων του. Ἀναθὰς δὲ πάραυτα ἐπὶ τῆς κορυφῆς παρακειμένου δένδρου παρετήρησε παιδία τινὰ τῆς κωμοπόλεως, ἅτινα ὠπλισμένα διὰ ξυλίνων μαχαίρων καὶ ἄλλων παραπλησίων ὄπλων ἔπαιζον μιμούμενα τοὺς στρατιώτας ἐν πολέμῳ μετ' ἄκρας ἡσυχίας καὶ σπουδαιότητος.

Τὸ τοιοῦτον κατέθελε τὸν Ρενέον, ὅστις ἀμέσως ἠρώτησε τὰ παιδία ἐκεῖνα:

— Θέλετε νὰ παίξω καὶ ἐγὼ μαζύ σας;

— Μάλιστα! μάλιστα! ἀπεκρίθησαν, θέλωμεν... ἐλθέ.

Ὁ Ρενέος κατέβη ἐκ τοῦ δένδρου καὶ ἐζήτη διέξοδον. Εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι περίπου βηματίων ἐκεῖθεν ὑπῆρχε σκολιχόδροτος θύρα κλεισμένη διὰ τίνος σύρτου ἐκ τῶν ἔνδον. Ὁ Ρενέος ἔστυρε τὸν σύρτην καὶ ἔδραμεν εὐθὺς ὅπως κατὰ λάθῃ θέσιν εἰς τὰς τάξεις τῶν συντρόφων του. Μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας ἀνεκκρύχθη στρατηγός.

Οὐδέποτε καθ' ὅλην τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν ὁ Ρενέος εἶχε διασκεδάσει τοσοῦτον, ὅσον κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ἄλλ' ὅμως αἴφνης ἡ θύρα, τὴν ὁποίαν εἰσελθῶν δὲν εἶχε κλείσει καλῶς, ἠνεψύχθη. Ἐπαρουσιάσθη δὲ πρὸ αὐτοῦ ἡ μήτηρ του, ἥτις λαβοῦσα γινῶσιν τῆς δραπετεύσεως τοῦ υἱοῦ του παρὰ τοῦ Βενουὰ ἀνεζήτη αὐτόν πικραχῶ. Μετὰ πολὺ δὲ ὀδηγηθεῖσα ὑπὸ τῶν φωνῶν τῶν παιδίων ἐκείνων, εἰσῆλθεν ἐν τῇ γωνίᾳ ἐκείνῃ τοῦ περιβόλου, ἣν ἴσως οὐδέποτε εἶχεν ἐπισκεφθῆ.

Ἄμ' ὡς παρετήρησε τὸν υἱὸν της παίζοντά μετὰ τῶν συντρόφων του, ἡ ὀργή της κατεπραῦνθη καὶ ὁ φόβος ὑφ' οὗ κατελήφθη ἐπὶ τῇ δραπετεύσει αὐτοῦ ἐξηφανίσθη.

Ἄλλ' ἐν τῶν παιδίων ἐκείνων ἰδὸν τὴν ἄγνωστον αὐτῷ κυρίαν Μοντριέ, ἀνέκραξε πρὸς τοὺς συντρόφους του:

— Εἰς τὰ ὄπλα!

Τότε ὡς ἐξαλλος ὤρμησεν αὐτὴ καὶ ἀφῆρασε τὸ τέκνον της περιπτυσσομένη δ' αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας της τὸ μετέφερεν εἰς τὸ μέγαρον.

Μετὰ δακρύων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ἤρξατο μετὰ ταῦτα νὰ λέγη εἰς τὸν Ρενέον:

— Σὲ παρακαλῶ, Ρενέε, σὲ ἰκετεύω, τέκνον μου, ὑποσχέθητί μοι ὅτι δὲν θὰ ἐπαναλάβῃς πλέον...

Ὁ Ρενέος συγκατένευεν εἰς τοὺς λόγους τούτους τῆς μητρός του, χωρὶς ὅμως νὰ ἐννοῇ τί ἐσήμαινον οὗτοι.

Τίς δὲ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐννοῆσθαι τί ἐσήμαινον ἡ παράκλησις αὐτῆ τῆς βαρωνίδος Μοντριέ μὴ γνωρίζων ὁποίας φρικώδεις ἀναμνήσεις διήγειρεν ἐν αὐτῇ ἡ παιδιὰ ἐκείνη τοῦ Ρενέου;

Ἀκούσασα τὰς φωνὰς τῶν παιδίων ἐκείνων γυμναζομένων εἰς ἀπομίμησιν τῶν στρατιωτῶν ἐν πολέμῳ, ὅστις πλείστας μὲν ψυχὰς εἰς τὸν Ἄδην ἀποστέλλει πολλὰς δὲ μητέρας καὶ χήρας εἰς ἀπαραμύθητον καθίστησι θλίψιν καὶ ἀμηχανίαν, ἡ βαρωνίς τοῦ Μοντριέ ἀνεμνήσθη πάραυτα τῆς μάχης τοῦ Χοχενλίντεν ἐν Γερμανίᾳ, καθ' ἣν ὁ σύζυγός της θανασίμως ἐτραυματίσθη ἡρωϊκῶς μαχόμενος κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος.

Ἀνεπολεῖτο τὰς αἱματηρὰς πληγὰς, ἅς αἱ σφαῖραι τῶν ἐχθρῶν ἐνεποίησαν ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ καὶ αἵτινες εἶχον καταστήσει αὐτόν παράφρονα.

Καὶ ἐνῷ αἱ φρικαλεαὶ καὶ πένθιμοι αὐταὶ ἀναμνήσεις ταχέως καὶ συγκεχυμέναι ἐπήρχοντο ἐν τῷ νῷ αὐτῆς, σκέψις ἐπίσης ταχεῖα ἀλλὰ μᾶλλον καθαρά εἶχεν ἐπέλθῃ συγχρόνως αὐτῆ:

— Ὁ πόλεμος μοὶ ἀφῆρεσε τὸν σύζυγόν μου ἐὰν ὁ πόλεμος μοὶ ἀφῆρει καὶ τὸ τέκνον μου!

Ἰδοὺ διατὶ ὄλως ἐντρομος ἀφῆρασε τὸν υἱόν της· διατὶ ἀπὸ τὸ μικρὸν τοῦτο ὄν, τὸ μὴ ἔχων εἰσέτι συνείδησιν τῶν πράξεών του, ἀπήτησεν ἐπιτήμως τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην:

— Ὁρκίσθητι ὅτι δὲν θὰ ἐπαναλάβῃς...

Μέχρι τοῦδε οὐδέποτε ἐπῆλθεν αὐτῇ ἡ ἰδέα ὅτι ὁ υἱός της ἠδύνατο ποτε νὰ γίνῃ στρατιώτης. Καίτοι δὲ πολὺ ἠγάπα τὴν Βιθιέρην, ὅπου εἶδε τὸ πρῶτον αὐτὸν γεννώμενον, ἀμέσως θὰ ἐπῶλει τὸ μέγαρον τῆς Βιθιέρης καὶ θὰ ἐγκατέλιπε διὰ παντός τὴν Γαλλίαν, εἰ καὶ τὴν ἐλαχίστην συνέλαμβανεν ὑπόνοιαν ὅτι ἠδύνατο ποτε ὁ Ρενέος νὰ ἀσπασθῆ τὸ στρατιωτικὸν στάδιον.

— Ὁ Ρενέος, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν, στρατιώτης!... ἄπαγε!

Ὁ Βαρῶνος τοῦ Μοντριέ, ὃν προφυλακτικῶς ἠναγκάσθησαν μεθ' ὅλας τὰς δεήσεις καὶ τὰ δάκρυα τῆς συζύγου του νὰ κλείσωσιν ἐντὸς φρενοκομείου, ἦτο δι' αὐτὴν ἀπλῆ ἀνάμνησις.

Κατὰ τὸν στρατιωτικὸν νόμον ὁ υἱὸς τῆς δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναχωρήσῃ. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ καταλάβῃ αὐτὸν ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἀσπασθῇ τὸ φρικαλέον τοῦτο στάδιον, οὐτινος τὸ ὄνομα μόνον ἐτάρασσε τὴν κυρίαν Μοντριέ.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ἐγένετο λόγος εἰμὴ μόνον περὶ πολέμου καὶ μαχῶν. Οὐδεὶς ἐλογίζετο τι ἐκτὸς τοῦ στρατιώτου. Σέβας, τιμαὶ, δόξα, τὰ πάντα ἀπεδίδοντο εἰς τὴν στρατιωτικὴν στολὴν. Πρὸς δὲ ἐλέγετο ὅτι ταχέως ἠδύνατό τις νὰ ἐπιτύχῃ ταῦτα πάντα· ὁ κατώτερος τῶν ἐργατῶν δηλονότι καταγραφόμενος στρατιώτης ἠδύνατο νὰ ἴδῃ συγκεχυμένως τὴν αἴγλην εὐτυχοῦς μέλλοντος καὶ τὰς ἐπιμιθίας ὡς καὶ τὰ χρυσὰ κεντήματα τῶν στραταρχῶν τῆς Γαλλίας λάμποντα ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ.

Τοιαύτη φιλοδοξία δὲν ἔπρεπε νὰ καταλάβῃ τὸν Ρενέον.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ κυρία Μοντριέ ἀδιαλείπτως ἐφρόντιζε καὶ προσεπάθει ὅπως ἀποσκορακίσῃ ἐκ τοῦ νοῦ τοῦ Ρενέου τὴν ἰδέαν ταύτην καὶ ἐμπνεύσῃ αὐτῷ τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀπέχθειαν κατὰ τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου, ὅπερ, ὑπὲρ τις καὶ ἄλλος, ἐμίσει καὶ ἀπεστρέφετο.

Ἐκαὶ καθ' ἑκάστην διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς χειρῶν πάντα τὰ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ υἱοῦ τῆς ἱστορικὰ συγγράμματα, ἅτινα ἐξυμνοῦντα τὰς πράξεις καὶ τὰς ἀνδραγαθίας τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεως ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων ἠδύνατο νὰ διεγείρωσιν ἐν αὐτῷ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὸν ἔρωτα πρὸς τὸν πόλεμον.

Διὰ δὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῆς ἱστορίας ἐφύλασσαν ἀπλᾶς μόνον χρονολογίας.

Οὐδόλως ἐσκέπτετο ὅτι οὕτω διεκινδύνευε νὰ καταπνίξῃ ἐν τῷ τέκνῳ τῆς πᾶν αἴσθημα φιλοπατρίας.

Ἡ πατρίς δι' αὐτὴν ἦτο μηδέν! Οὐδὲ τὴν σημασίαν κἄν τῆς λέξεως ταύτης καλῶς ἐγίγνωσκεν. Ἡ πατρίς αὐτῆς κατ' ἀρχὰς μὲν ἦτο ἐκεῖ, ὅπου ἔζη καὶ ἀνέπνευεν ὁ σύζυγός τῆς. Ἀκολου-

θως δὲ ἐκεῖ, ὅπου ἔζη καὶ ἀνέπνευε τὸ τέκνον τῆς!

Ἀλλ' αἱ προφυλάξεις αὗται τῆς κυρίας Μοντριέ δὲν περιωρίσθησαν εἰς ταῦτα μόνον.

Οὐδεὶς ἐπετρέπετο νὰ εἰσέρχεται ἐντὸς τοῦ μεγάρου, ὅστις ὡς ἀγαθὸς πατριώτης διηγούμενος τὰς ἀνδραγαθίας καὶ τὰς τιμὰς τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνιζομένων ἠδύνατο νὰ διεγείρῃ τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὴν φιλοδοξίαν τοῦ Ρενέου. Οὐδεμίαν ἐφημερίδα ἐλάμβανεν. Αὐστηρῶς δ' ἀπηγορεύθη αὐτῷ νὰ ἐξέρχεται εἰς περίπατον μὴ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Βενουά, ὅστις οὐδέποτε τῷ ἐπέτρεπε νὰ συνδιαλέγηται καθ' ὁδὸν μετὰ τῶν φίλων του.

Ἡ βαρωνίς τοῦ Μοντριέ ἐκυριεύθη ὑπὸ δεινῆς καὶ ὀλεθρίου μανίας, ἧς τὰς συνεπείας δὲν ἠδύνατο νὰ προῖδῃ. Καὶ πρῶτον διὰ τῆς διαγωγῆς καὶ τοῦ μονήρους αὐτῆς βίου ἐπέσυρεν ἐπ' αὐτῆς καὶ τοῦ υἱοῦ τῆς οὐ μόνον τὴν ἀποστροφὴν τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας τῆς Σαρμεθέσκης ἀλλ' ἔτι καὶ τὸ μῖσος τῶν κατωτέρων τάξεων αὐτῆς, αἵτινες πανταχοῦ οὐχὶ εὐαρέστως διάκεινται πρὸς τοὺς μεγάλους, μετὰ δυσαρεσκείας δὲ ὁρῶσι τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ πλούτη αὐτῶν.

Ἀλλ' ὅμως πάντα ταῦτα οὐδεμίαν αἴσθησιν ἐποίουν αὐτῇ.

Ὁ Ρενέος ἠλικιώθη οὕτω μακρὰν τῆς κοινωνίας. Παρῆλθον δέκα ὀλόκληρα σχεδὸν ἔτη, ἀπὸ τοῦ 1802—1813, χωρὶς νὰ γνωρίσῃ ἑτέραν γῆν ἀπὸ ἐκείνης ἐν ἣ ἔζη μετὰ τῆς μητρὸς του καὶ ἦν συχνάκις ἐπεσκέπτετο πρὸς διασκέδασιν.

Ἀταράχου φύσει χαρακτῆρος, ἀφιερωμένος πάντοτε εἰς τὸ ἔργον του, οὐδὲν ἕτερον ἐπεθύμει οὐδὲν ἕτερον ἠρεῦνα, οὐδὲν ἕτερον ἐπόθει, εἰμὴ νὰ σπουδάζῃ πᾶν ὅ,τι ἡ μήτηρ του τῷ ἐδίδασκε νὰ ἀγαπᾷ πᾶν ὅ,τι ἐκείνη ἠγάπα, νὰ σέβηται πᾶν ὅ,τι ἐκείνη ἐσέβετο.

Τὰ δέκα ταῦτα ἔτη ὑπῆρξαν διὰ τὴν βαρωνίδα τοῦ Μοντριέ μεγαλοπρεπῆς καὶ ἐπίσημος ἐορτή. Παρηκολούθη μετὰ χαρᾶς τὰς προόδους τοῦ υἱοῦ τῆς εἰς τὰ γράμματα καὶ μετ' ἀπληστίας ἠτένιζε τὴν ξανθὴν αὐτοῦ κόμην ὀλονὸν ἐπιχρυσουμένην, προχωρούσης τῆς ἡλικίας του.

(ἀκολουθεῖ).

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ

ΤΟ ΚΑΚΑΟΝ ΚΑΙ Η ΣΟΚΟΛΑΤΑ.

Οἱ ἀναγνώσται τοῦ « Γραφικοῦ Κόσμου » θὰ θεωρήσωσιν, ἐλπίζομεν, οὐχὶ ὡς σμικρὸν παρέχουσαν τὸ ἐνδιαφέρον τὴν ἐπομένην περὶ τῆς σοκολάτας, τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς

τεραστίας αὐτῆς καταναλώσεως, πραγματείαν, ἣν μεταφράζομεν χάριν αὐτῶν ἐξ ἰδιαιτέρου φυλλαδίου φέροντος τὸν τίτλον « Κακάον καὶ Σοκολάτα » καὶ ἐκδοθέντος ἐσχάτως ἐν Παρισίοις.

Ἡ Σοκολάτα εἶναι ἐν εἶδος θρεπτικῆς τροφῆς λαμβάνων ὁσημέραι πλειοτέραν ἐκτίμησιν· αἱ τελευταῖαι μάλιστα διεθνεῖς ἐκθέσεις ἤγειρον μεγάλας ὑγεινὰ καὶ πολύτιμα αὐτῆς συστατικά.

Η ΚΑΚΑΕΑ.

Ἡ καταναλώσις τοῦ εἶδους τούτου ἀποβαίνει τελεῖται ὑπὸ τῶν οὐό τούτων καὶ μόνων στοιχείων, ἀποβῆ διὰ τῆς εὐθυμίας αὐτῆς κατάλληλος ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς πρόγευμα καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἐνδεῆ ἐργάτην.

Ἡ Κακαέα — ἧς τὴν εἰκόνα παραθέτομεν ἐν ταῦθα — εἶναι θαυμασίον δένδρον, οὐτινος ἡ κατὰ μέσον ὄρον διάρκεια τῆς ζωῆς εἶναι τριάκον-

τα ἔτη· οἱ σπόροι αὐτῆς ἐντὸς τῶν ὁπίων εὐρίσκονται τὸ κακάον ὑπὸ ἀμυγδαλοειδῆ μορφήν, ἔχουσι χροῖα ὑποκίτρινον.

Ἡ Κακαέα ἀπαιτεῖ συνεχῆ καὶ ἐπιμελεμένην καλλιέργειαν ἥτοι ἥλιον φλογερὸν, ἕδαφος ὑγρὸν, σκιὰν δένδρων μεγαλειτέραν αὐτῆς, θερμοκρασίαν οὐδέποτε ἔλασσαν τῶν 20 βαθμῶν. Οἱ ὄροι δὲ οὗτοι ἀπαντῶνται ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀμερικῇ, καὶ ἰδίᾳ ἐν τῇ ζώνῃ ἣτις ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Τουαντεπέκ μέχρι τῆς Κολομβίας. Ἐν τῇ χώρᾳ δὲ ταύτῃ παράγεται τὸ ἐκλεκτότερον τοῦ κακάου εἶδος.

Τὰ εἶδη τῶν Κακαέων ποικίλλουσιν. Αἱ μὲν ἐκ τούτων εἰσὶ χαμηλαί· τὸ δὲ ὕψος αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰ δύο μέτρα· ἄλλαι δὲ εἰσὶν ὑψηλαί, ἀνερχόμεναι μέχρι 10 καὶ 12 μέτρων. Τὸ ὕψος τοῦ συνηθεστέρου τούτων εἶδους ἐστὶ 5—6 μέτρων, μετὰ στελέγους 30 ἑκατοστομέτρων περίπου διαμέτρου. Ἐν τοῖς εὐκράτοις κλίμασιν ἡ καρποφορία τοῦ δένδρου τούτου ἐστὶ συνεχῆς. Εἰς ἐκάστην δὲ ὥραν τοῦ ἔτους βλέπει τις ἐπ' αὐτοῦ φύλλα, ἄνθη καὶ καρπούς, ἄρμονικὸν συμπλεγμα ἀποτελοῦν τὸν λαμπρότερον στολισμὸν τῶν δασῶν τοῦ Νέου Κόσμου.

Ἡ Κακαέα εἶναι λίαν εὐσίσητος εἰς τὰς ἐπιρροὰς τοῦ κλίματος, τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν παρ' ἑντεῦθεν δὲ προέρχεται ἡ ἀπειρία αὐτῆς, ὧν καὶ τῶν προσλεύσεων, ἅς μόνον οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα εἰδικοὶ δύνανται νὰ ταξιθετήσωσιν.

Ἡ συγκομιδὴ τοῦ κακάου διενεργεῖται ἐν γένει ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν ἐν τοῖς δάσεσι, ἐνθα φύεται αὐτομάτως. Οἱ εὐρωπαῖοι ὅμως εἰσὶν ἐκεῖνοι οἵτινες κατέστησαν τὴν καλλιέργειαν αὐτοῦ κανονικὴν, παραγωγικὴν καὶ ὄντως γεωργικὴν καὶ βιομηχανικὴν. Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων τὴν μᾶλλον ὑπέροχον θέσιν κατέχει ὁ κ. Μεννιέ, εἰς τῶν πλουσιωτέρων ἐμπόρων τῶν Παρισίων. Τεράστια ἐκτάσεις γαιῶν ἠγοράσθησαν παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Νιαγαράγα· αἱ δὲ ἐν αὐτοῖς ἀπειραι Κακαεὶ καλλιεργήθησαν συμφώνως τῶν διατάξεων τῆς ἐπιστήμης καὶ πείρας. Ὁ φιλόπονος οὗτος γάλλος βιομήχανος ἠδυνήθη οὕτω ἀντὶ μεγίστων θυσιῶν νὰ ἐξασφα-

λίση τακτικὴν καὶ ἄφθονον κακάου παραγωγήν. Ὁ κ. Μεννιέ εἶναι οὐ μόνον βιομήχανος, πλὴν καὶ φυτευτής. Ἡ δὲ σοκολάτα κατασκευαζομένη πρὸ τῶν ὀμμάτων αὐτοῦ καὶ διὰ κακάου προερχομένου ἐκ τῶν ἐν τῇ Νέα Γῆ γαιῶν αὐτοῦ ἰκάνοποιεῖ ἀπάσας τὰς ὁρέξεις καὶ εἶναι ἀπληλαγμένη πάσης νόθου ἀναμίξεως.

Ἡ φυτεία τῶν Κακαέων ἦν τοσοῦτον ἀνέπτυξεν ἐν Νιαγαράγα ὁ κ. Μεννιέ, παρέσχε τοῖς ἰθαγενέσι πληθυσμοῖς στοιχεῖα ἐργασίας, τάξεως καὶ εὐτυχίας, ἅτινα καθ' ἐκάστην αὐξάνουσι· δυνάμεθα δὲ νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ χώρα αὕτη δὲν εἶχεν ἀνάγκην εἰμῆ τῆς θαυμασίας πρωτοβουλίας ἀνδρὸς οὕτως δραστηρίου καὶ ἐνεργητικοῦ οἷος ὁ κ. Μεννιέ ὅπως δυνήθη νὰ ἐπωφεληθῆ τῶν πολυτίμων, πολυτιμοτάτων αὐτῆς τούτων φυσικῶν θησαυρῶν. Οὕτως ἡ κυβέρνησις τοῦ Νιαγαράγα ἐπιθυμοῦσα ὅπως παράσχη τῷ ἀκαμάτῳ τούτῳ βιομηχανίᾳ τρανὴν τῆς πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης καὶ σεβασμοῦ αὐτῆς ἐνδείξει ἀπένειμεν αὐτῷ τὸ ἀξίωμα πρεσβευτοῦ παρὰ τῇ Γαλλικῇ Δημοκρατίᾳ, πλὴν ὁ κ. Μεννιέ ἠναγκάσθη νὰ μὴ ἀποδεχθῆ τὴν θέσιν ταύτην ὅπως μὴ ἀπωλίσθη τὸν τίτλον αὐτοῦ ὡς ἐμπόρου, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ διπλωματικὴ ἐθιμοταξία.

* *

Τὸ ἔργαστάσιον τῆς σοκολάτας, ὅπερ ὁ κ. Μεννιέ κατέχει ἐν Νοϊζιέλ, ἐπὶ τοῦ τμήματος τοῦ Σηκουάνα καὶ εἰς 24 χιλιαμέτρων ἀπὸ τῶν Παρισίων ἀπόστασιν, εἶναι εἰς τὸ εἶδος αὐτοῦ τὸ σημαντικότερον ἔργαστάσιον τῆς ὑφ' ἡλίου.

Ἡ ὑδραυλικὴ δύναμις καὶ ὁ ἀτμὸς παράγουσιν ἀμρότερα τὴν λειτουργίαν ἀπασῶν τῶν περιπλόκων ἐκείνων μηχανισμῶν, οἵτινες καθιστῶσι τὸ ἔργαστάσιον τοῦτο ὄντως ἀξιοθαύμαστον. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων ἐργατῶν, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ὑπερβαίνει τοὺς ἄκτακτους.

Ξηρὰ ἀφήγησις καὶ περιγραφή τῶν διαφόρων μηχανισμῶν τῶν ἀποτελουσῶν τὸ κολοσσαῖον τοῦτο ἔργαστάσιον τοῦ Νοϊζιέλ δὲν δύναται νὰ παράσχη τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν ἀκριβῆ τινα περὶ αὐτοῦ ἰδέαν· δέον νὰ περιγράψῃ τις τὴν θαυμασίαν ἐκείνην τάξιν καὶ κανονικότητα ἣτις

ἐπικρατεῖ ἐπὶ τῆς ἐν γένει λειτουργίας αὐτοῦ, ἐπιτελουμένην ὁλῶν αὐτομάτως καὶ διὰ τῶν μᾶλλον παραδόξων καὶ περιπλόκων μηχανῶν. Ὁ ὀφθαλμὸς παρακολουθεῖ μετὰ ἀληθοῦς ἐκπλήξεως τὰς κινήσεις τῆς ὑγραῖς ἐκείνης μάζης, τῆς μετασχηματισθησομένης εἰς σοκολάταν, ἣτις ἀνέρχεται, κατέρχεται διατρέχει πατώματα, μίγνυται, κατατέμνεται, ἐκτείνεται, ἀποτυπύεται καὶ ἐπὶ τέλους ἐξαφανίζεται ἵνα ἐπανευρεθῆ μόνη ἄνευ τῆς ἀναμίξεως ἀνθρωπίνης χειρὸς.

Κατὰ τὴν νύκτα τὸ ἔργαστάσιον φωτίζεται διὰ λαμπροῦ ἠλεκτρικοῦ φωτὸς παριστῶν γοητευτικότερον θέαμα.

Οἱ ἐν αὐτῷ ἐργαζόμενοι διέρχονται ἐντὸς αὐτοῦ τὰ πλείοτερα τῆς ζωῆς αὐτῶν ἔτη· πολλοὶ δὲ καὶ ὀλόκληρον αὐτῶν τὴν ὕπαρξιν. Περὶ τὸ ἔργαστάσιον ὑπάρχουσιν 80—100 οἰκίαι μετὰ κήπων, ἐν αἷς διαμένουσιν αἱ τῶν ἐργατῶν οἰογένειαι ἀντὶ ἐτησίου ἐνοικίου 150—180 φράγκ.

Ὁ κ. Μεννιέ ἔσχε τὴν ἀξιεπαινον ἰδέαν νὰ συστήσῃ σχολεῖα ἐν οἷς ἐκπαιδεύονται δωρεὰν τὰ τέκνα τῶν ἐργατῶν· ὑπάρχει δὲ καὶ ἰδιαιτέρον τρεφοκομεῖον ἐν ᾧ περιθάλπονται κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας τὰ μικρὰ παιδιά, ὧν αἱ μητέρες ἐργάζονται ἐν τῷ ἔργαστάσιῳ. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων ὁ κ. Μεννιέ ἔσχε τὴν πρόνοιαν νὰ συστήσῃ καὶ ταμεῖον διὰ τοὺς πτωχοὺς, γεροκομεῖον, ἀναγνωστήριον φωτιζόμενον δι' ἀερίου, βιβλιοθήκην, λουτρόν, φαρμακεῖον· εὐμαθῆς δὲ ἐπιστήμων διατελεῖ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἔργαστασίου.

Δέον δὲ νὰ εἰπώμεν πρὸς τιμὴν τῶν γάλλων βιομηχάνων ὅτι εἰς οὐδεμίαν ἄλλην χώραν αἱ μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ κυρίων σχέσεις φέρουσι χαρακτῆρα οὕτως πατρικὸν ὅσον ἐν Γαλλίᾳ. Τοῦτο δὲ προέρχεται τόσον ἐκ τῆς εὐγενείας τῶν ἠθῶν καὶ τοῦ γαλλικοῦ χαρακτῆρος ὅσον καὶ ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς ἰσότητος αἵτινες ἐπικρατοῦσιν ἐν τοῖς πολιτικοῖς καὶ κοινωνικοῖς τῆς Γαλλίας καθιδρύμασι.

Τὸ ἔργαστάσιον Μεννιέ ἀνύψωσεν ἀναντιρρήτως τὴν κατασκευὴν τῆς Σοκολάτας εἰς σπουδαῖον κλάδον τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας.

Κατὰ τὸ 1825 μόνις κατασκευάζον καθ' ἀπα-

σαν τὴν Γαλλίαν 300,000 χιλιογράμμων σοκολάτης. Ἡ δὲ τιμὴ ἐκάστου χιλιογράμμου ἦτο ἀπὸ 6 μέχρι 10 φράγκων, ἀναλόγως τῆς ποιότητος. Πλὴν ὁ κ. Μεννιέ κατώρθωσε διὰ τῶν θαυμασιῶν τελειοποιήσεων ἅς ἐπέφερον ἐν τῇ σκηνῇ αὐτῆς νὰ καταστήσῃ αὐτὴν λίαν εὖωνον καὶ οὕτω παύσει οὕσα μονοπωλεῖον μόνον τῶν ἀνωτέρων κοινωνικῶν στρωμάτων. Αἱ τιμαὶ δὲ τῶν διαφόρων τοῦ εἶδους τούτου ποιότητων, ἤθελον ὑποστῆ μεγίστην ἐλάττωσιν ἂν μὴ ὑπῆρχον οἱ ἐπαχθεῖς τελωνειακοὶ φόροι οἱ πλῆττοντές τὸ κακάον καὶ τὴν ζάκχαριν (1).

Κατὰ τὸ 1850 τὸ ἔργαστάσιον τοῦ κ. Μεννιέ παρήγαγε 396,029 χιλιογράμματα σοκολάταν· κατὰ δὲ τὸ παρελθὸν ἔτος παρήγαγεν 8,098,715 χιλιογράμματα· ὁ δὲ ἀριθμὸς τῆς παραγωγῆς βαίνει αὐξάνων.

Ἐν τούτοις τὸ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα τοῦ κ. Μεννιέ δὲν περιορίσθη μέχρι τοῦ σημείου τούτου· ὁ ἀκάματος οὗτος βιομήχανος συνέστησε κατὰ τὸ 1870 ἐν Λονδίῳ ἕτερον ἔργαστάσιον ὅπερ παράγει 400,000 χιλιογράμματα σοκολάτης κατ' ἔτος. Ἡ σοκολάτα Μεννιέ ἔλαθεν εἴκοσι καὶ ἐν βραβεῖα παρὰ διαφόρων εὐρωπαϊκῶν ἐταιρειῶν καὶ αὐταὶ δὲ αἱ κυβερνήσεις ἐξετίμησαν τὰς ἀκαμάτους τοῦ κ. Μεννιέ προσπαθείας πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ εἶδους τούτου τῆς εὐρωπαϊκῆς βιομηχανίας ἀπονεύσαντες αὐτῷ τὰ πλείιστα παρασημα.

Σημείωσις Συντάξεως «Γραφικοῦ Κόσμου».

Φανταζόμεθα καὶ δικαιολογοῦμεν τὴν ἐκπλήξιν ἣν αἰσθάνονται οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῶν θαυμασιῶν τούτων ἀποτελεσμάτων τῆς εὐρωπαϊκῆς βιομηχανίας. Βιομηχανία κατὰ τὴν ἀκριβῆ τῆς λέξεως ταύτης σημασίαν, εἶναι καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα καὶ διὰ πολλοὺς εἰσέτι χρόνους ἔσται ἄγνωστος δι' ἡμᾶς τοὺς ἐν

(1) Ὁ οἶκος Μεννιέ πληρώνει κατ' ἔτος — τίς θὰ τὸ πιστεύσῃ; — ἐπέκεινα τῶν ἑπτὰ ἑκατομμυρίων φράγκων φόρον ζακχάρεως καὶ κακάου.

Τουρκία· οὐδέποτε περὶ τοῦ στοιχείου τούτου, τοῦ οὐτωσὶ πολυτίμου διὰ τὴν εὐημερίαν τῶν λαῶν, ἐλήφθη ἐνταῦθα ἡ ἐλαχίστη φροντίς· οὐ μόνον δὲ οὐδεμία ἐχορηγήθη πρὸς τοὺς εὐρωπαϊοὺς ἢ ἐπιτοπίους κεφαλιούχους ὑποστήριξις προκειμένου περὶ συστάσεως βιομηχανικῶν καταστημάτων ἀλλὰ καὶ πλεῖστα παρενεβλήθησαν πάντοτε αὐτοῖς προσκόμματα, ἅτινα ἀπεθάρρυναν καὶ τοὺς ἀποφασιστικοτέρους τούτων. Ἡδυνάμεθα νὰ πληρώσωμεν οὐχὶ μίαν ἀλλὰ πολλὰς στήλας τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» ἂν ἠθέλαμεν ἀπαριθμήσει τὰς διαφόρους βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐξ ὧν μεγίστην θὰ ἐκαρπούτο ἡ χώρα ἡμῶν ὠφέλειαν, καὶ αἵτινες ὁμῶς ἐναυάγησαν συνεπεῖα συστηματικῆς ἀντιπολιτεύσεως ἦν ἀπὸ τῆς ἐκεῖ ἀκριβῶς ἐνθεν ἀνέμενον τὴν εἰλικρινεστέραν ἐνθάρρυνσιν καὶ συνδρομήν. Αὐτῆκοι μάρτυρες ἐγενόμεθα κατὰ τὴν β'. περίοδον τῆς Ὀθωμανικῆς Βουλῆς πλείστων παραπόνων ἅτινα διὰ τινῶν βουλευτῶν πλείστοι ἐργολάβοι διεβίβασαν αὐτῇ περὶ τῆς ἀσυγγνώστου βραδύτητος ἧτις παρεμβάλλεται αὐτοῖς ὑπὸ τῶν οἰκείων κυβερνητικῶν τμημάτων προκειμένου περὶ ἐξετάσεως τῶν προτάσεων αὐτῶν καὶ ἐκδόσεως τοῦ φερμανίου τῆς παραχώρησεως. Ἐνθυμούμεθα δὲ κάλλιστα ὅτι ἐκ τῶν σχετικῶν ἐν τῷ ὀθωμανικῷ Κοινοβουλίῳ συζητήσεων ἐξηκριβώθη ὅτι ὀθωμανός τις ἐπέδωκεν ἐπὶ 12! ἔτη τὴν ἐπίτευξιν τοῦ προνομίου τῆς ἐκμεταλλεύσεως μεταλλείας τινος ἐν τῇ περιοχῇ τῆς νομαρχίας Σμύρνης, χωρὶς ἐπὶ τέλους νὰ ἐπιτύχη τοῦτο! Γνωρίζομεν Χῖον ἐργολάβον, ὀνόματι Ι. Α. Καλθοκορέσσος, ὅστις ἐπιδιώκει ἀπὸ ἐξ ἡδὴ ἐτῶν νηχθήμερον τὴν παραχώρησιν τοῦ προνομίου τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος τῆς Χίου, καὶ ὅστις ἐδαπάνησε μάλιστα μέχρι τοῦδε σημαντικὸν πρὸς τοῦτο χρηματικὸν ποσόν· ἡ δὲ ἐκδοσις τοῦ σχετικοῦ αὐτοκρατορικοῦ φερμανίου εὐρίσκειται εἰς τὰς παραμονὰς· πλὴν πάντοτε εἰς τὰς παραμονὰς. Γνωρίζομεν ἕτερον — Χριστόδουλον Χριστοδουλίδην — ὅστις ἀπὸ ἐξαιτίας καταβάλλει πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ προνομίου ἑτέρου ἀναγκαίου ἐπίσης λιμένος, τοῦ τῆς Πανόρμου, καὶ ὅστις ὁμῶς ἐβαρύνθη πλέον νὰ παρακολουθῇ τὰ

σχετικὰ τῆς ἐργολοβίας αὐτοῦ ἐγγράφα ἀπὸ ὑπουργείου εἰς ὑπουργεῖον, τμήματος εἰς τμήμα καὶ γραφείου εἰς γραφεῖον. Πόσα ἔτη δὲν ἐμόχθησαν οἱ Κυδωνιοὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ φερμανίου τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος τῶν καὶ Κύριος οἶδε ὅποσα θὰ ἐμόχθουν εἰσέτι ἄνευ τῆς ἐνεργου καὶ δραστηρίου ἐπεμβάσεως τοῦ κ. Γ. Ζαρίφη, τοῦ μόνου κατέχοντος τὸ μονοπώλειον τῆς ἐπιλύσεως τῶν τοιαύτης φύσεως ζητημάτων, ἄνευ τῆς ὀδυνηρᾶς μετολαβήσεως τῶν φοικωδῶν ἐκείνων διατυπώσεων. Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ παραθέσωμεν καὶ ἕτερα παραδείγματα· ἡδυνάμεθα νὰ ἀπαιρηθῶμεν ἀπειρίαν τοιούτων, ἐξ ὧν θὰ κατεδεικνύετο ἡλίου φαεινότερον ὅτι τὰ στοιχεῖα τῆς ἀτμοσφαιρας τῆς ἡμετέρας πρωτεύουσος δὲν εἶνα — ἡ τοῦλάχιστον μέχρι τοῦδε δὲν ἦσαν — τοσοῦτον εὐμενῆ πρὸς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις. Νομίζομεν ὁμῶς ὅτι ἐπέστη πλέον ὁ καιρὸς ὅπως τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπάσχωλίστη πλειότερον κάπως παρ' ὅσον μέχρι τοῦδε τὰς ὥρας καὶ τὰς στιγμὰς τῶν ὀθωμανῶν ὑπουργῶν, ὅσονδήποτε πολῦτιμαι καὶ ἂν ὑποτεθῶσιν αὐταὶ· νομίζομεν ὅτι εἶναι καιρὸς ὅπως κατανοηθῇ πλέον ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὅτι ἄνευ προσόδου τῆς βιομηχανίας ἡ χώρα αὕτη θὰ διατελῇ πάντοτε ἐν τῇ φοικώδει ταύτῃ οἰκονομικῇ κρίσει· ἡ οὐδεὶς δύναται νὰ προῖδῃ τὰς συνεπεῖας. Γνωρίζομεν ὅτι ὁ Καδρῆ πασσάς, ὁ νῦν πρωθυπουργὸς εἶναι εἰς τῶν νομινοστετέρων ὀθωμανῶν πολιτικῶν. Ὁ δὲ Χασάν Φερχμῆ ἐφένδης, ὁ ἐπὶ τῶν Δημοσίων ἔργων ὑπουργός, εἶναι εἰς τῶν πρακτικωτέρων τοῦ Κράτους λειτουργῶν· κατὰ συνέπειαν δὲν διστάζομεν νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῶν δύο τούτων ὑπουργῶν θέλει τεθῆ ἢ ἐν τέρμα εἰς τὴν ὀδυνηρὰν ταύτην κατάστασιν, καὶ ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἐργολάβοι θέλουσιν ἀπαντᾶ ὀλιγωτέρας τοῦλάχιστον δυσχερείας ἐν τῇ πραγματοποιήσει τῶν πρὸς ὧθησιν τῆς ἐπιτοπίου βιομηχανίας σωτηρίων διὰ τὴν χώραν ἡμῶν σχεδίων των.

KEN-BON-MENTZH.

KEN-BON-MENTZH.

Ἵπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ Βασιλέως τῆς Βερμανίας καὶ πρεσβευτῆς ἐν Παρισίοις.

Ἡ Βερμανία κεῖται ἐν τῇ πέραν τοῦ Ἰάγου Ἰνδία, τῇ ἄλλως λεγομένη Ἰνδοκίνα, κατὰ τὸ ΒΑ αὐτῆς, μεταξύ τῶν ἀγγλικῶν κτήσεις, τοῦ Θεβετικοῦ βασιλείου, τῆς Κίνας καὶ τοῦ βασιλείου τοῦ Σιάμ, καὶ κατοικεῖται μολὶς ὑπὸ ἐξ

ἑκατομμυρίων ψυχῶν, καίτοι ἡ ἑκτασις αὐτῆς εἶναι σχεδὸν ἴση πρὸς τὴν τῆς Γαλλίας, ἧς ὁ πληθυσμὸς εἶναι ἐξαπλάσιος. Κατὰ τὸν παρελθόντα ὁμῶς αἰῶνα εἶχε πλειοτέραν ἑκτασιν, ἀλλ' οἱ ἄγγλοι διὰ τῶν συχνῶν ἐπιδρομῶν των (τῷ 1826, 1852 καὶ 1853) κατέλαβον ὅλα σχεδὸν τὰ παράλια τῆς.

Τὸ κλίμα τῆς τροπικῆς ταύτης χώρας εἶναι θερμότατον καὶ ὑγιεινόν. Ἔχει δὲ γῆν εὐφορτάτην, δάση ἀξιόλογα, μεταλλεῖα, καὶ ἐπὶ τῶν

ὄρεων της εὐρίσκονται λίθοι πολυτίμοι. Σημαντικὸν δ' ἐμπόριον ἰδίως ἀποτελοῦσιν αἱ ἄφθονοι πηγαὶ τοῦ πετρελαίου. Τρέφει δὲ καὶ μεγίστους ἐλέφαντας, καὶ παράγει τέϊον, ὀρύζιον, ἰνδικόν, ζαχαροκάλαμον κτλ.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Βιρμανίας εἶναι μονάρχης ἀπόλυτος· ὁ δὲ λαὸς εἶναι, ὡς λέγουσιν, εὐφυῆς καὶ φιλήσυχος. Ἐπικρατοῦσα δὲ θρησκεία εἶναι ὁ βουδδισμός.

Τῷ 1872 ὁ βασιλεὺς τῆς Βιρμανίας ἀπέστειλεν εἰς Παρισίους ἔκτακτον ἀπεσταλμένον τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργόν του Κεν-βον-μεντζήν, ζητῶν νὰ συνάψῃ μετὰ τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως φιλίαν καὶ ἐμπορικὴν συνθήκην. Ἡ πρότασις του αὕτη ἐγένετο δεκτὴ, προεδρεύοντος τότε τοῦ Θιέρς, καὶ διετάχθη ὁ ἐν Πεκίνῳ γραμματεὺς τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Βιρμανίας Μανδάλε, φέρων δῶρα πρὸς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς θέλων νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν πρόεδρον τῆς Γαλλίας καὶ ν' ἀποδώσῃ ἀνάλογα δῶρα, ἀπέστειλε τὸν αὐτὸν Κεν-βον-μεντζήν, μετὰ δέκα ἄλλων, ὅστις καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν Μάκ Μαῶνα, ἐπέδωκεν αὐτῷ χρυσοῦν ποτήριον καὶ ἄλλα διάφορα σκεύη ἐπίσης χρυσαῖα. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἔτυχεν ὑποδοχῆς φιλικωτάτης καὶ δημοτελεστατής.

Χάριν δὲ περιεργείας προσφέρομεν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας τὴν εἰκόνα τοῦ πρεσβευτοῦ, ὅστις ἐσπούδασε τὰ στρατιωτικὰ ἐν Γαλλίᾳ πρὸ δεκαετίας. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐφόρει τζομπὲ ἐκ πολυτίμου ὑφάσματος καὶ ποικιλόχρουν.

ΤΟ ΛΕΥΚΟΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΝ.

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σελ. 288).

Νομίζων, ὅτι ἡ βασίλισσα ἦτο μόνη, προσήλθε ταχέως καὶ τῇ προσέφερε λευκὸν τριαντάφυλλον.

— Μεγαλειοτάτη—ἤρχισεν ἀλλ' αἴφνης παρετήρησε τὴν κυρίαν δὲ Καμπάν, ἥτις ἴστατο οὐ μακρὰν τῆς βασιλείσεως — τότε ἔστρεψε καὶ ἔφυγε.

— Γνωρίζετε τὸν ἄνθρωπον αὐτόν; ἠρώτησεν ἡ Μαρία Ἄντωνία.

— Ὅχι, μεγαλειοτάτη, ἀπήντησεν ἡ κυρία δὲ Καμπάν.

— Εἶχε τὴν ἀναίδειαν γὰ μοὶ προσφέρει τὸ τριαντάφυλλον τοῦτο· ἴδετε, πῶς ἐπιστρέφει καὶ μᾶς παρατηρεῖ. Ὅποια ἀναισχυντία! ἐξηκολούθησεν ἡ βασίλισσα ρίπτουσα πλήρεις ἀγανακτήσεως τὸ τριαντάφυλλον εἰς τὸ ὕδωρ.

— Διάβολε! ἐψιθύριζε φεύγων ὁ Μιραμπώ.

— Τίς νὰ ἦτο αὐτός; ἠρώτησεν ἐκπεπληγμένη ἡ κυρία τῆς τιμῆς.

— Παράφρων τις, ὦριμος διὰ τὸ φρενοκομεῖον, ἀγαπητὴ μου Καμπάν· ἀπήντησεν ἡ βασίλισσα.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγκατέλιπε τὸ Τριανόν, ὁ Μιραμπώ ἔγεινε θανάσιμος ἐχθρὸς τῆς αὐτῆς. Δὲν ἠδυνήθη γὰρ λησμονήσῃ, μὲ ποῖον ψυχρὸν καὶ ὑπερήφανον βλέμμα ἔριψε τὸ τριαντάφυλλον ἡ βασίλισσα· ἐνόμιζε προσβεβλημένην τὴν τιμὴν του καὶ ὠρκίσθη ἐκδίκησιν. Ὁ ἐμπαθὴς του ἔρωσ πρὸς τὴν Μαρίαν Ἄντωνίαν μετεβλήθη εἰς πικρότατον μῖτος, καὶ ἔκτοτε ἔκαμεν ὅ,τι ἠδυνήθη, διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ ὁμοίον μῖτος εἰς τοὺς ὀπαδοὺς του.

Τῇ 23 Ἰουλίου 1789 εἰσῆλθε Λουδοβίκος ὁ στ'. ὅλως ἀπροσδοκῆτως εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως. Ἄντὶ παρασήμου ἔφερον ἐπὶ τοῦ στήθους λευκὸν τριαντάφυλλον, τὸ ὁποῖον τῷ προσήρμοσεν αὐτῇ ἡ βασίλισσα· διότι ὠνευρέθη, ὅτι τὸ ἄνθος ἤθελε χρησιμεύσει τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὡς βασκάνιον ἐναντίον τῶν περικυκλούντων τὸν θρόνον κινδύνων.

Ὁ βασιλεὺς προσεφώνησε λόγον πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους καὶ τοὺς προσεκάλεσε νὰ μὴ καταχρῶνται τῆς ἰσχύος των, γὰρ μὴ παραβῶσι τὸν ὄρκον των, γὰρ φυλάξωσιν ἀκλιδίωτα τὰ Γαλλικὰ κρίνα, καὶ νὰ μὴ προσβῶσιν εἰς διαθήματα δυνάμενα νὰ προξενήσωσι βλάβην καὶ κινδύνους εἰς τὸ κράτος.

Ἄλλ' οἱ λόγοι ἦσαν «φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ» ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Μιραμπώ ἔκαιεν ἡ ὀργὴ πλησιάζουσα εἰς παραφροσύνην, ὅτε εἶδεν ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ βασιλέως τὸ λευκὸν τριαντάφυλλον· διότι δὲν ἀμφέβαλε πλέον, ὅτι ἡ Μαρία Ἄντωνία ἐπρόδωσε τὸ πᾶν εἰς τὸν βασιλέα. Καὶ ὅτε ἐγκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς τὴν αἴ-

θουσαν, ἀνέβη ὁ Μιραμπώ τὸ βῆμα καὶ ἐξεφώνησε λόγον, ὅστις ὡς βροντὴ ἐπληξε τὰ ὦτα τῶν ὀπαδῶν τῆς αὐτῆς. Μόλις ἐτελείωσεν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ Μαρκήσιος δὲ Βρεζέ καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως διαλύεται ἡ συνέλευσις. Ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη ἀποφασίς ὡς κεραυνὸς κατέβαλε τὴν συνέλευσιν καὶ ἤδη οἱ πλείστοι τῶν ἀντιπροσώπων ἠτοιμάζοντο νὰ ἐκτελέσωσι τὴν διαταγὴν. Τότε ἠκούσθη ἐκ τοῦ βάθους τῆς αἰθούσης φωνὴ εὐκρινῆς καὶ σοβαρὰ, ἐπενεργούσα ὡς μαγικὴ λέξις ἐφ' ἐκάστης καρδίας. «Ἵπάγετε νὰ εἰπῆτε εἰς τὸν κύριόν σας, ὅτι δὲν θὰ ἐγκαταλείψωμεν τὰς ἔδρας ἡμῶν, εἰμὴ ὑποτασσόμενοι εἰς τὴν δύναμιν τῶν λογγῶν.» Ἦτο ὁ Μιραμπώ, ὅστις ἐβρόντησε τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἐναντίον τοῦ διαγγέλματος τοῦ βασιλέως.

Εἰς τὸν μαρκήσιον δὲ Βρεζέ δὲν ἔμεινε, παρὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ἀνάκτορα μετὰ τὴν ἀγγελίαν, ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι — μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κόμητος Μιραμπώ — ἠρνήθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὰς ἔδρας των, ἐὰν δὲν διελύοντο διὰ τῆς λόγῃς. Ἡ βασίλισσα ἐλειποθύμησεν, ὁ δὲ ἀσθενὴς Λουδοβίκος ἔγεινε ὡχρὸς ὡς νεκρὸς.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἡ ἐπανάστασις ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Μιραμπώ, προέβη γιγαντιαίως βήμασιν. Ἡ αὐτὴ, ὀδηγουμένη ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, δὲν ἄφησε μέσον ἀδοκίμαστον, ὅπως καρδίση ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸν Μιραμπώ. Ὁ βασιλεὺς ἐδωρήσατο εἰς τὸν περιφανῆ ρήτορα 250 χιλ. φράγκων, ἵνα δυνήθῃ νὰ πληρώσῃ τὰ χρεῖα του, ἐκτὸς δὲ τούτου τῷ προσδιώρισε μηνιαῖον μισθὸν 6,000 φράγκων.

Ὅτε κατὰ πρῶτον παρουσιάσθη ὁ Μιραμπώ εἰς τὴν αὐλὴν, ἔλεγεν ἡ βασίλισσα πρὸς τὴν κυρίαν δὲ Καμπάν, ἐὰν ἐδεχόμην τὸ τριαντάφυλλον του, εἰς πόσον διαφορετικὴν κατάστασιν θὰ εὐρίσκόμεθα· ἡ πρώτη του ἐμφάνησις μὲ ἐτρόμαξεν· ἀλλὰ τώρα ἀναγινώσκω εἰς τὸ βλέμμα του, ὅτι οὐδὲν ἔχω νὰ φοβηθῶ, ἐνόσφ ζῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος.

Ἄλλὰ πᾶσαι αὗται αἱ προσπάθειαι κατεβλήθησαν πλέον ἀργὰ, ἡ ἐπανάστασις εἶχε γίνει ἤδη ὀρμητικὸς ποταμὸς, ὅστις διέσπα πάντα τὰ προχώματα.

Τῇ 2 Ἀπριλίου 1794 διεδόθη ὡς καταστροφικὴ πυρκαϊὰ ἐν Παρισίοις ἡ φήμη, ὅτι ὁ κόμητος Μιραμπώ, ὁ ἀπόστολος τῆς ἐλευθερίας, ἀπέθανεν αἰφνίδιον θάνατον, καὶ διηγούντο διαφόρους φήμας περὶ τῆς αἰτίας τοῦ θανάτου του. Βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι ἐπὶ τοῦ στήθους του εὐρέθη τριαντάφυλλον ξηρόν.

Ὅτε μετεδόθη αὕτη ἡ εἰδήσις εἰς τὴν βασίλισσαν, ἐστράφη πρὸς τὴν κυρίαν δὲ Καμπάν καὶ εἶπε:—τώρα εἶναι καὶ ὁ θάνατος ἐμοῦ ἐγγύς.

Ἡ προφητεία αὕτη ἐξεπληρώθη τῇ 16 Ὀκτωβρίου, ἡμέρα τετάρτη, 1793. Μετὰ λευκὸν τριαντάφυλλον ἐπὶ τοῦ στήθους ἀπέθανεν ἡ Μαρία Ἄντωνία ὑπὸ τὴν μάχαιραν τῆς λαιμητόμου.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ ΠΑΡΗΛΑΖΟΓΑΗ.

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ.

Εἰς μίαν ἄκραν τοῦ Παρθενῶνος,
μνημείου θεοῦ λαμπροῦ αἰῶνος,
λαμπρῶν πατέρων,
ὑψίστου ἔργον τῆς εὐφυίας
ἦν ἀπαστράπτουσαν ὁ Φειδίας
ἤντησεν ἐνθους ἐκ τῶν ἀστέρων.

Μίαν ἡμέραν—ἦμην παιδίον—
ἔγραψα μέσω γραφῶν μυρίων
τὸ ὄνομά μου,
κ' εὐθὺς ἤσθάνθην πυρὰν ἐντός μου.
κ' ἔκτοσ' ὑπῆρξαν ὄραίου κόσμου
οἱ λογισμοί μου τὰ ὄνειρά μου.

ὦ! ἐνθυμοῦμαι τὸ μέρος ἔτι,
εἰ καὶ παρῆλθον τσσαῦτα ἔτη,
ἡ πρώτη ἦβη,
εἰ καὶ στεφάνους δὲν πλέκω πλέον,
εἰ καὶ πᾶν ὅ,τι χαρὰν ἦν πνέον
τώρα μὲ πλήττει, τώρα μὲ θλίβει.

Ἄν αὔραι πάλιν ἐκεῖ μὲ φέρουν
ὅπου τὰ θεῖα κίλλη μαρμαίρουν
τοῦ Παρθενῶνος,
μετὰ τοσαύτας καιρῶν θυέλλας,
μάχας τῆς γῆς μας πρὸς τὰς νεφέλας,
στροφὰς βαρείας συγνοῦ χειμῶνος.

Θὰ ἴδουν ἄρα τὰ ὄμματά μου
ἐκεῖ ἀκόμη τὸ ὄνομά μου
κεχαραγμένον;
ἂν οὕτω, — χαῖρε, φιλότατη Μοῖρα!
τὸ ἄσμα ὅπερ θὰ ψάλλῃ ἡ λύρα
θὰ ζήσῃ χρόνους ἡγαπημένον.

Η ΕΡΩΤΟΤΡΟΠΟΣ.

Τὸ νὰ ζητῆς τὴν ἀρετὴν εἰς τόπους ἀνείρους,
καὶ Λῶτ τῶρα εἰς Σόδομα κηλίδος καθαρὸν.
Τὸ νὰ ζητῆς παράδεισον εἰς σκοτεινοὺς νερτέρους
κ' ἐν μέσῳ τῆς κολάσεως εὐθυμιῶν χορὸν.

Τὸ νὰ ζητῆς ὁ οὐρανὸς, ὁ μειδιῶν ἢ στένων,
ἀνέφελος ἀείποτε νὰ λάμπῃ φωταυγής.
Τὸ νὰ ζητῆς εἰς θάλασσαν κυμάτων μαινομένων
φραγμὸν νὰ θέσῃς εὐσταθῆ καὶ παῦσιν τῆς ὀργῆς.

Τὸ νὰ ζητῆς εἰς τοὺς βυθοὺς τῆς γῆς τοὺς μαρ-
[γαρίτας,
καὶ εἰς βυθοὺς ὠκεανῶν ἀνάκτορα λαμπρὰ,
καὶ ἄσματα μελίθογγα εἰς νεοσσούς πυργίτας,
καὶ εὐωδίας γλυκερὰς εἰς νάρκισσα σαπρὰ.

Τὸ νὰ ζητῆς ὁ Δούναβις τὸν δρόμον του ν' ἀλλάξῃ
κ' ἐνῷ ταχὺς κατέρρεε πρὸς τ' ἄνω νὰ στραφῇ.
Τὸ νὰ ζητῆς Νέρων σκληρὸς ἀνθρώπινα νὰ πράξῃ
καὶ μὲ εὐσπλαγγνοῦ ἀνακτος τὸ στέμμα νὰ στεφῇ.

Εἶναι ταῦτόν ὡς νὰ ζητῆς καρδίαν ἀγαπῶσαν,
ἐν ἔγχος εὐσπλαγγνίας κἂν, ἐν δάκρυ κἂν φιλίας.
Εἰς τὴν τοὺς πάντας θέλγουσαν καὶ πάντας ἀπα-
[τῶσαν,
εἰς νέαν ἐρωτότροπον συντρίψασαν καρδίας.

ΔΥΟ ΟΝΕΙΡΑ.

Ὀνειρεύθην χθές, φιλότατη,
ὅτι ἦσο ἀνωτάτη
δέσποινα καὶ βασιλῆς,
ὅτι δὲν μ' ἡγάπας πλέον,
ὅτι ἄλλος ἐκ τῶν νέων
σ' εἶναι τώρα προσφιλέτης.

Ἄχ! καὶ σὺ εἰς τ' ὄνειρόν σου
ποθῶ, φίλη, τὸν πιστόν σου
ἄλλον Κροῖσον νὰ ἰδῆς,
ὅτι βασιλεὺς πρὸς ἄλλην
τείνω ἔρωτος ἀγκάλην
μ' ἄλλην εἶμαι εὐτυχής.

Ἐάν τότε δὲν δακρύσῃς,
τὸν Θεὸν δὲν βλασφημήσῃς,
τὸ πᾶν δὲν καταρασθῆς,
ἡ ἀγάπη σου, φιλότατη,
εἶναι ψεῦδος, εἴν' ἀπάτ·
κ' ἄρες μ' ἤσυχον εὐθύς!

ΑΝ ΔΕΝ Σ' ΗΓΑΠΩΝ.

Ἄν δὲν σ' ἡγάπων, διατί
παντοῦ ὁ νοῦς μου σὲ ζητεῖ,
παντοῦ τὸ βλέμμα μου σὲ θέλει;
δὲν βλέπεις ὅτι σοῦ ἐγγὺς
ἔρωτος θερμὸς πυριφλεγής,
ἀπαύστως θυμὰ σου μὲ στέλλει;

Ἄν δὲν σ' ἡγάπων, διατί
τὸ βλέμμα σου μὲ θανατοῖ
ψυχρὸν ἂν ἐπ' ἐμὲ πλανᾶται.
κ' εἶμαι θνητὸς πανευτυχής
ἂν φῶς πονούσης με ψυχῆς
εἰς τῶμά σου ἀντανακλᾶται;

Ἄν δὲν σ' ἡγάπων, διατί
ἔνδον τοῦ στήθους μου κροτεῖ
θερμῆ, εὐαίσθητος καρδία,
ζητοῦσα ν' ἀπονεκρωθῇ
ἄπαξ ἀφοῦ ἀναπαυθῇ
ἐπὶ τὰ στήθη σου τὰ θεῖα;

Ἄν δὲν σ' ἡγάπων, διατί
μαύρη, βαρεῖα, μισητὴ
μακρὰν σου εἶναι ἡ ζωὴ μου;
δὲν βλέπεις ὅτι διὰ σοῦ
ἡγέρθ' ἐξ ὕπνου περισσοῦ
καὶ ψάλλει ἔνθους ἡ ψυχὴ μου;

Ἄν δὲν σ' ἡγάπων, διατί,
γύνοι φιλότατη, ποθητῆ,
ἀνὴρ δειλῶς σὲ πλησιάζω;
δὲν βλέπεις ὅτι, λησμονῶν
κόσμον καὶ γῆν καὶ οὐρανόν,
Σὲ θεῖον κόσμον μου θαυμάζω;

Ἄν δὲν σ' ἡγάπων, διατί
παντοῦ ὁ νοῦς μου σὲ ζητεῖ,
παντοῦ ἡ λύρα μου σὲ ψάλλει;
φεῦ! σ' ἀγαπῶ παραφρονῶν...
σοῦ ὄμως, δύσπιστον πτηνόν,
τὸ στήθος, μάρμαρον, δὲν πάλλει!

ΤΗ: ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΙ Ε... Η...

Ἄν ἦναι κόρη τούρανοῦ ἢ μουσικῆ, ὦ νῆα,
τὴν γλώσσαν χθές ἠκούσαμεν τῶν τούρανοῦ
[ἀγγέλιον.
Ἐνῷ ἡ χεὶρ σου ἔτρεχε γοργή, ἀβρά, ὠραία
ἐπὶ τῶν πλήκτρων τῶν λευκῶν, — ὡς Φοῖβος ἀ-
[νατέλλων.

Ὅστις σκεδάζει σύννεφα βρώσης τρικυμίας, —
ἡ ἀρμονία ἔπαυε τοὺς σάλους τῆς καρδίας.

Ἦ κόρη ξανθοπλόκαμε καὶ Μοῦσα γλυκυτάτη,
ἐσπέραν συγκινήσεων σοὶ χρωστωῦ σπανίαν.
Τὸν πόνον ἀνεκούφισας ὅστις δεινὸς μ' ἐκράτει
καὶ οὐρανίαν πρὸς στιγμὴν διεῖδον εὐτυχίαν.
Λεπτοί, ἀριστοδαίδαλοι οἱ νεοὶ δάκτυλοί σου
ἐδώρουν τῇ καρδίᾳ μου μολπὰς τοῦ παραδείσου.

Ἐπάρχουν κ' εὐτυχεῖς στιγμὰ ἐπὶ αὐτῆς τῆς
[σφαίρας,
ὡς μεταξὺ τῶν ἀκανθῶν ὑάκινθος προβάλλει.
Ἐξακολούθει, νεανίς, τὴν τέχνην ἡδυτέρας
θὰ μεταδώσης χαρμονάς· ὁ ποιητὴς θὰ ψάλλῃ
Ἐνθουσιῶν καὶ ὄλβιος, θὰ ψάλλῃ μετ' ἐπαίνων
τὴν ἐμπνευσμένην μουσικὴν τὴν μουσικὴν παρ-
[θένον.

ΛΙ ΑΠΟΚΡΕΩ.

Παρῆλθον τέλος πάντων αὐταὶ αἱ ἀποκρέω,
δι' ἅς ἀκόμη κλαίω,
ἀφοῦ μίαν ἐσπέραν τῆς τυρινῆς τετάρτην
μ' ὠνόμασεν ἡ φίλη τοῦ ἔρωτος ἀντάρτην.

Τοῦ ἔρωτος ἀντάρτην! ὅποια εἰρωνεία!
ὅποια βλασφημία!
πῶς ἔστρεψας, φιλότατη, πρὸς πεπληρωμένον
τὸ μαγικόν σου βλέμμα πρὸς ἄλλον ἐρωμένον;

Ἦ ἄστατός μου φίλη, μικρὰ μου ἀνεμῶνη,
μία στιγμὴ καὶ μόνη
σοὶ ἤρκεσε ν' ἀλλάξῃς, νὰ ἀλλαξοπιστήσῃς
κ' εἰς τόσῃν ἀγωνίαν νὰ μὲ καταθυθίσῃς;

Ἦ! κἂν νὰ ἦτο τοῦτο ἐκ τρόπων γυναικείων
παιγνίδιον ἀστεῖον
καὶ νὰ διήρκει μόνον τὸν βίον ἀποκρέω
ὁ φλογερὸς θυμὸς σου, δι' ὃν ἀκόμη κλαίω!

Γυναῖκες, ἀποκρέω φιλαρεσκείας εἰσθε
καὶ πρέπει νὰ καλῆσθε,
ἀφοῦ ἀκαταπαύστως φορεῖτε προσωπίδα
καὶ δίδετε καὶ πόνον, καὶ δίδετε κ' ἐλπίδα.

Γυναῖκες, νέαι Σφίγκες, αἰνίγματα μεγάλα.
πηγὰ λαμπρὰ καὶ λάλα,
τίς πότε θὰ γνωρίσῃ, ὀρθῶς μεγαλουργήσας,
τὰ βάθη τοῦ νοῦς σας, τὰ βάθη τῆς ψυχῆς σας;

Ὁ καταδύτης, βλέπων εἰς βάθη τῆς θαλάσσης,
ἀναμετρεῖ ἐκτάσεις,
καὶ δυνατὸν ἐπάνω εἰς τούρανοῦ τὰ ὕψη
τὸ ὄμμα νῆα ἄστρα λαμπρὰ ν' ἀνακαλύψῃ.

Ἄδύνατον πλὴν ὄμως εἰς στήθη γυναικεῖα
νὰ ἴδῃ τις ὅποια
καρδία ἐμφωλεύει, ἂν ἐν αὐτῇ πτυχή τις
καλεῖται ὀδλιότης, καλεῖται μαργαρίτης.

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ

ΤΗ: ΚΥΡΙΑ: ΕΥΡΥΔΙΚΗ: ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ.

Ἐν αὐχμηρᾷ ἐρήμῳ ὁ τάλας ὄδοιπόρος,
Ἦ ὄρω ἐνώπιόν του ἐξαίφνης ἂν προκύψῃ,
Ἦ πίπτει τὸ πᾶν καὶ πίνει ἀπαύστως, παραφόρως,
Ἦ ψῶν εὐγνώμον βλέμμα πρὸς τούρανοῦ τὰ
[ὑψη.—
Ἄυσδαίμων κ' ἐγὼ ψάλτης ἐντὸς τῆς κοινωνίας,
Ἦ δέας κόσμων ἄλλων ζητῶν ἐντὸς σκοτίας, —
Ἦ κρᾶμα φωτὸς καὶ δρόσου εὐρίσκω, δέσποινα
[μου,
Ἦ Μοῦσα ὅταν φέρῃ ἐδῶ τὰ βήματά μου.

Σημ. Ἐγρᾶφῃ αὐτοσχεδίως ἐν τῷ οἴκῳ τῆς
ἀνωτέρω φιλομούσου δεσποίνης.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΠΑΠΗΑΖΟΓΑΝΗΣ.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΝΥΚΤΕΣ
ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ.

I.

Δὲν γράφομεν περὶ ἀσήμευ γεγονότος, ὅπερ ἔν' ἀναδειχθῆ καὶ γείνη περίεργον ἔχει ἀνάγκη τῶν εὐφωῶν τοῦ ἱστορικοῦ στολισμῶν καὶ τῶν μυθικῶν διηγήσεων τοῦ χρονολογικοῦ. Γράφομεν περὶ τοῦ Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας.

II.

Ἡ Ρώμη εἶχεν ἀπαγορεύσει πλέον τὰ βασιλικὰ τοῦ Ἀντωνίου φιλήματα, ἅτινα ἐκίνησαν τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου διὰ τὴν ἔκτακτον τιμὴν των. Ἐκαστον τούτων ἰσοστάθμει πρὸς ἓν βασιλεῖον. Ἡ Αἴγυπτος, ἡ Κύπρος ἡ Κοίλη Συρία, ἡ Ἀραβία, ἡ Ἰουδαία ἐπωλήθησαν εἰς τὴν Κλεοπάτραν ἀντὶ φιλημάτων ἐν νυξίν ὀργίων καὶ μέθης. Ὅτε δὲ νύκτα τινὰ ἄγγελος ἐκ Ρώμης διέκοψε τοῦ Ἀντωνίου τὸ φίλημα, οὗτος ἐδώρησεν εἰς τὴν Κλεοπάτραν τὸ ἡμισυ τῆς Κιλικίας διότι καὶ ὁ Ἀντώνιος τὴν ἡμίσειαν ἡδονὴν ἤσθάνθη. Ἀντὶ πόσων ἑκατομμυρίων θὰ ἐξηγοράζοντο τὰ βασιλεία ταῦτα παρ' ἄλλου, καὶ πόσα αἵματα θὰ ἔχυνε παράφορος κατακτητὴς ὅπως στήσῃ ἐκεῖ τὸν θρόνον του, θρόνον στήριζόμενον ἐπὶ τῆς φρίκης καὶ τῆς δουλείας! Εὐδαίμονες οἱ λαοὶ οἵτινες ἐξηγοράσθησαν διὰ φιλημάτων. Πολύτιμα τῆ χεῖρ ἅτινα ἐγνώριζον νὰ κατακτώσιν οὕτω τοὺς λαοὺς. Ἄλλ' ἤδη ἡ Ρώμη ἐπέζε τον ἄσπυτον ὕπατον. Ὁ νικητὴς ἐν τοῖς Φιλίπποις, ὁ ἐκδικήσας τὸν ἀπαίσιον θάνατον τοῦ Καίσαρος ἐσύρετο πλέον πρὸ τῆς ἐσθῆτος τῆς Κλεοπάτρας ὡσπερ κυνάριον, ἡ δὲ Ρώμη ὡς ζηλότυπος γυνὴ μετὰ ψυχικοῦ ἄλγους ἔβλεπε τὸ περιτμηθὲν τοῦ Ἀντωνίου βασίλειον, οὕτως τὰ ράκη κατήσχυον τὴν ρωμαϊκὴν παντοδυναμίαν. Ὁ ρωμαϊκὸς λαὸς ἐξηγέρθη κατὰ τοῦ ἀσώτου αὐτοῦ ὑπάτου, ὅστις τὴν ρωμαϊκὴν γῆν κατακτηθεῖσαν διὰ ποταμῶν αἱμάτων ἀφειδῶς κατεσπατάλησε χύνων τὴν ρωμαϊκὴν πίστιν ὡς ἔχυνε τὰ φιλήματα εἰς τὰς ἀγορὰς τῆς Αἰγύπτου. Ἀγγελοὶ ἐκ Ρώμης προσήρχοντο πρὸς αὐτὸν κομίζοντες τὰς συμβουλὰς τῶν συναρχόντων του, ἀλλ' ὁ Ἀντώνιος δὲν ἦτο Ρωμαῖος πλέον.

Ὁ Ἀντώνιος ἠγάπα.

Ὁ Ἀντώνιος ἦτο δούλος.

Ἡμέραν τινὰ λαμπρὸς ἀπῆστραπτεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τῶν στεγῶν τῶν ἀλεξανδρινῶν ἀνακτόρων. Ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν παραθύρων τῆς ἡ Κλεοπάτρα σιγηλὴ ὡς ἡ ἔρημος τῆς Ἀραβίας ἐκυνήγει τὰ

βλέμματά της εἰς τὰ βάθη τοῦ βασιλείου της. Ἐδῶ, ἐκεῖ, ἀλλαγῶ παντοῦ διέβλεπε γαίας ἰδικίας της, καὶ ἐνετρόφα ἀναλογιζομένη τὸ βαρύτερον τοῦ φιλήματός της.

Ἔιχε δίκαιον.

Ἡ Κλεοπάτρα δὲν ἦτο κοινὴ γυνή.

Ὡς βασιλεὺς μετὰ τὴν νίκην παρατηρεῖ μετὰ στοργῆς τὰ λάφυρα τοῦ πολέμου, οὕτως ἡ Κλεοπάτρα ἐκείνη τὴν ἡμέραν ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τὰ κράτη αὐτῆς. Ἐπρεπε μὲ ἐρωτικώτερον βλέμμα νὰ τὰ βλέπῃ, διότι ἦταν τοῦ ἔρωτος θρίαμβοι καὶ τρόπαια τῆς ἡδονῆς, ὅχι τοῦ θανάτου καὶ τῶν μαγῶν πυραμίδες.

«Ἄλλοι, ἔλεγε, κατακτώσι τοὺς λαοὺς διὰ στεναγμῶν καὶ θανάτου, ἐγὼ κατέκτησα τὸν κόσμον διὰ τῆς ἡδονῆς». Ἄλλεπαλλήλως ἔφερε τὰ βλέμματά της ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς πολυτίμον ἀτοπρον, καὶ ἐμειδία ὡσεὶ ἐσκέπτετο ποῖα τάχα νὰ ἦτο πλέον βαρύτερος, ἡ νικητριά ἢ ἡ πόλις. Τρυφῶσα εἰς τὰς γλυκείας αὐτὰς σκέψεις ἡ Κλεοπάτρα νωθρὰ κατέπεσεν ἐπὶ τῆς ἐδρας της, ἐνῶ ἀπὸ τὰ χεῖλη της ἐπέταξεν ἡ λέξις ἀράκει». Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς θύρας ὁ Ἀντώνιος. Ἔιχε τὸ βλέμμα τεθλιμμένον, διότι ἡ Ρώμη τὸν ἐδίαζεν. Ἐπενέβαινε μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔρωτος, ἤθελε νὰ τὸν χωρίσῃ ἀπὸ τῆς βασιλείας σταδίου ὀλοκλήρους.

Ἄλλ' ἡ Κλεοπάτρα ἦτο ἐν γνώσει ὄλων τῶν ἀπὸ τῆς Ρώμης μηνυμάτων. Δι' αὐτὸ εἶπεν ἀράκει». Συνηθίσασα εἰς τὴν ἡδονὴν ἐπόθει πλέον αὐτὴν καὶ ἀνευ τιμῆς. Ἰδοῦσα λοιπὸν τὸν Ἀντώνιον οὕτως ὠχρὸν ὡς νὰ ἐπρόκειτο νὰ συνάψῃ μάχην, τὸν ἐκάλεσε πλησίον της. Ὁ ὕπατος ἐβάδιζε σύννους, αἰδούμενος, καὶ περιβλέπων ἐαυτὸν ὡς νὰ ἦτο ρακένδυτος, ἀλλὰ δὲν ἐμελλε νὰ φοβηθῆ. Ἡ Κλεοπάτρα τὸν ἠγάπα πλέον.

«Ἐλθέ, τῷ εἶπε, περιπτύσσουσα αὐτὸν εἰς τὴν φλέγουσαν ἐκ τῆς ἡδονῆς ἀγκάλην, ἐλθέ ἐδῶ, εἰς τὰ στήθη μου, εἰς τὴν καρδίαν μου, εἰς τὰ χεῖλη μου, εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, εἰς τὰς χεῖράς μου. Ἀπὸ σοῦ οὐδὲν πλέον ζητῶ, ἢ σέ, σὲ μόνον, ὄλον Ἀντώνιον. Ἐκ τῆς ἀγκάλης σου ταύτης ἐξ ἧς ἐξῆλθεν ἡ δόξα μου καὶ ἡ ἰσχὺς μου, ἡ βασιλεία μου καὶ ἡ δύναμις, δύναμις ἀκατανίκητος, ἐκ τῆς ἀγκάλης σου ταύτης δὲν θ' ἀποχωρισθῶ πλέον. Δός με ἀφειδῶς φιλήματα χωρὶς νὰ σκεφθῆς περὶ τῆς Ρώμης. Ταύτην δὲν θὰ ἐνοχλήσωμεν πλέον. Περίπτυσέ με θερμῶς ὡς περιπτύσσει τὴν ζωὴν ὁ ἐπιθάνατος χωρὶς νὰ σκεφθῆς περὶ τῆς ὑπατείας σου, δός με ὀλοκλήρον τὴν καρδίαν σου χωρὶς οὔτε ἐν μικρὸν μέρος ν' ἀφήσῃς διὰ τὸν ὕπατον. Ὁ ὕπατος δὲν φοβεῖται πλέον, ὁ Ἀντώνιος δὲν εἶναι ὕπατος πλη-

σίον μου, ὁ ὕπατος δὲν εἶνε τοιοῦτος ἐν τῷ Ἀντωνίῳ. Ἡ Κλεοπάτρα δὲν πωλεῖ πλέον τὰ φιλήματα.

Ὁ Ἀντώνιος ἔπεσεν εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς Βασιλίσσης πρῶτην φορὰν αἰσθανθεὶς τσαύτην ἡδονήν.

Οὐδεὶς ἄγγελος ἐκ Ρώμης διέκοψε ἦτο ἐναγκάλισμα.

Τὸ φίλημα τοῦτο δὲν ἐπληρώθη· τὸ ἀνεκτίμητον.

«Ἦθελα νὰ σὲ χαρίσω τὸν κόσμον ὅλον ἐὰν ἦτο ἰδικός μου, εἶπεν ὁ ὕπατος πρὸς τὴν βασιλισσαν. Οὐδὲν ὠραιότερον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἢ νὰ φιλῇ τις Κλεοπάτρας καὶ νὰ δωρῇ βασιλείαν ἐν τῇ μέθῃ του. Ἄλλ' ἡ Ρώμη εἶνε φθονερά. Εἶπέ με, ὦ βασίλισσα, δύναται ἡ Ρώμη νὰ μὲ ἀπαγορεύσῃ νὰ ἀγαπῶ; Δύναται ἡ Ρώμη νὰ ἐπιβληθῆ εἰς τὴν καρδίαν ὡς ἐπιβάλλεται εἰς τὰ σώματα; Θὰ προτιμηθῶ νὰ ἀποθάνω ἐνταῦθα μετὰ τοῦ ἔρωτος, ἢ νὰ ὑποκύψω εἰς τὴν ζηλότυπον αὐτὴν τοῦ κόσμου βασιλισσαν. Ἄφες με, ἐξηκολούθησεν ὁ ὕπατος μετὰ θερμότητος περιπτύσσων τὰ ἀλαβάστρινα ἐκείνα στήθη τῆς βασιλίσσης ἅτινα θὰ ἐφθόνοι καὶ ὁ Ζεὺς, ἄφες με νὰ σ' ἀγαπῶ διότι τοῦτο μόνον μοὶ ἀπέμεινεν ἐκ τοῦ γηίνου βασιλείου· ἄφες με νὰ σὲ θαυμάζω, διότι σὺ μόνον ἐπιζῆς μετὰ τὰς τόσας νίκας μου, ἄφες με νὰ σὲ ἐναγκαλιζώμαι τόσον περιπαθῶς, ὅσον τὸ πτώμα τοῦ δαιμονίου Καίσαρος, ἄφες με νὰ καταφιλῶ τὰ χεῖλη σου, διότι μὲ φαίνεται ὅτι μὲ δίδουσιν αἰῶνων ζωὴν. Ὁλον μου τὸ βασίλειον εἶναι ἰδικόν σου. Κυριάρχει ἐπ' αὐτοῦ ὡς ἐπὶ τῆς καρδίας μου καὶ διάπτει ἐλευθέρως τὸν δούλόν σου. Ἡ Ρώμη εἶνε μακρὰν, ἐνῶ σὺ εἶσαι ἐδῶ εἰς τὴν ἀγκάλην μου. Καὶ ἂν καὶ τὸ βασίλειόν μου δὲν σὲ ἀρκῆ, ἐὰν τὰ φιλήματα σου εἶνε πλέον βαρυτίμητα ἢ τὸ βασίλειον, ἰδοὺ ἐγὼ, λάβε με ἐνδυσέ με δούλου ἐνδύματα καὶ περιέθε τὴν Ἰταλίαν μετ' ἐμοῦ. Ἔϊσελθε εἰς τῆς Ρώμης τὴν ἀγορὰν καὶ ἐπίδειξε εἰς τοὺς βαρεῖς ρωμαίους τὸν νέον δούλόν σου. Τί ἄλλο ζητεῖς ἀπὸ ἐμέ;»

«Ὅχι ἀπῆντισε περιπαθῶς ἡ Κλεοπάτρα. Ἄρακε. Ἔσο βασιλεὺς μετ' ἐμοῦ. Ἐκόρεσες τὴν σιλοδοξίαν μου διὰ τοῦ ἔρωτος. Ἐνίκησες. Ἄλλ' ἐγὼ ἐκόρεσα τοὺς πόθους σου διὰ τῶν φιλημάτων; Ὅχι. Καὶ τοῦτο διαβλέπω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου τοὺς πλήρεις ἀκόμη πυρός. Μ' ἐνίκησες, διὰ τοῦτο καὶ δὲν ζητῶ ἄλλο ἀπὸ σοῦ. Ἐν μόνον θέλω, νὰ νικήσω κ' ἐγὼ τὴν ἡδονὴν σου διὰ τοῦ ἔρωτος. Νὰ κορέσω τὰς ἐπιθυμίας σου. Ἐὰν κατορθώσω τοῦτο, ἀπόθαινε ὑπὸ τοὺς πόδας μου ὡς ἰκέτης, ὡς δούλος.»

Καὶ τὸν ἐνηγκαλίσθη μετ' ἀποφάσεως.

Πυρῶδεις οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ἀντωνίου ἀπῆστραπτον, ἐνῶ οἱ τῆς Κλεοπάτρας ἐξηντλημένοι εἶχον σθεσθῆ, καὶ εἶχον ἀφανισθῆ εἰς τοῦ ρωμαίου τὸ βλέμμα.

Ὁ Ἀντώνιος ἐὰν εἶχε τὸν νῦν του ἐκείνην τὴν στιγμὴν θὰ ἤρχετο τοῖς θεοῖς νὰ παραταθῆ ἐπὶ αἰῶνα ὀλοκλήρον ἡ ὥρα ἐκείνη.

Ἡ Κλεοπάτρα ἐὰν ἤσθάνετο ἑαυτὴν, θὰ εἶδε δι' ἓνα ἄλλον τοιοῦτον ἐναγκαλισμὸν τὰ βασιλεία της ὅλα προτιμῶσα νὰ ζήσῃ ἀκολούθως ἐπαῖτις.

Τὸ ὄνειρον ὅμως παρῆλθεν.

Ἡ δὲ Κλεοπάτρα λαβοῦσα τὴν χεῖρα τοῦ Ἀντωνίου τὴν ἔφερε εἰς τὴν καρδίαν της καὶ προσέταξεν αὐτὸν νὰ ὀρκισθῆ ὄρκον αἰώνιον, ὄρκον ἔρωτος, ὅτι οὐδέποτε ἤθελεν ἀποχωρισθῆ αὐτῆς.

Ὁ Ἀντώνιος ὠκίσθη.

Ἡ Ρώμη ὑπεχώρησεν εἰς τὴν Κλεοπάτραν.

Αἱ νύκτες τῶν ὀργίων ἐξέπλησσαν τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

III.

Νύκτα τινὰ χειμερινὴν δύο δούλοι κεκηκῆτες ἐκοιμῶντο ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς τῆς Ἀλεξάνδρειας. Ὁ οὐρανὸς ἦτο μέλας ὡς τὰ ὄργια, βαρῶς δὲ ψυχρὸς ἀνεκίει τὴν κόμην τῶν κοιμημένων, ἐξ ἧς ἀνεσύροντο ἀδάμαντες καὶ μαργαρίται. Σιγὴ ἱερὰ ἐπεκράτει εἰς πᾶσαν τὴν πόλιν, οὐδεμία φωνὴ ἠκούετο ἐκτός τοῦ ἐπιθανάτου ρόγγου τῶν κοιμημένων.

Ὁ εἰς τούτων ἦτο ἀνὴρ, ἡ δ' ἑτέρα γυνή. Ἡ μορφὴ των ἂν καὶ ἠλλοιωμένη ἐκ τῶν ὀργίων μακροῦ συμποσίου ἐμαρτύρει εὐγενῆ τὴν καταγωγὴν. Ὁ ἀνὴρ ἐὰν ἐξ ἧς ἔλεγε τις ὅτι δὲν ἦτο ἀνὴρ. Ἡ γυνὴ ἦτο μεγαλοπρεπῶς ὠραία καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἀκόμα. Λέγουσι δὲ, ὅτι γυναῖκες τινες ἔχουσι τὸ ἰδίωμα τοῦτο, νὰ ἦναι ὠραία κατὰ τὰς νύκτας μόνον. Οἱ κεκοιμημένοι ὀφθαλμοὶ τῆς διετήρου γλυκύτητα ἀξιοθαύμαστον, ἦν δὲν θὰ εἶχεν ἡ τρυφερώτερα νεανίς. Ἐὰν ἦσαν ἀνοικτοὶ οἱ δύο ἐκείνοι ὀφθαλμοὶ, θὰ ἐξέπληττον καὶ τὸν μάλλον ρωμαῖον. Εἰς ἀμφοτέρων τῶν κοιμημένων τούτων εὐγενῶν δούλων τὰ χεῖλη ὑπεφαίνετο ἡδονὴ κεκηκῆται, τοῦτο δ' ἐξηγεῖτο ἐκ τῶν ἀνειμένων χειρῶν αὐτῶν, αἵτινες ἐφαίνοντο ὡς πρὸ στιγμῆς ἀποχωρισθεῖσαι τῆς περιπτύξεως ἕνεκα κόρου. Ἀλλὰ τὴν ἀπαισίως ἡδονικὴν ταύτην σκητὴν καθίστων φοβερωτέραν δύο ἐγγχειρίδια αἱματόφυρτα κείμενα ἐκεῖ πλησίον καὶ πτώμα δούλου μόλις ἐκπνεύσαντος ἐν τῷ αἵματι του.

“Ολα ταῦτα θὰ ἤρουν ὅπως ἀφυπνισθῆ ἡ φύσις, καὶ ὅμως οἱ δύο ἐκεῖνοι δοῦλοι ἐκοιμῶντο ἀποτροπαίως, ὡς γὰρ τοὺς ἐβαυκάλιζε τὸ ἔγκλημα. Τί συνέβαιναν; Ἐξ αἰδοῦς πρὸς τοὺς εὐγενεῖς γόνους τοῦ κόσμου δὲν θὰ ἐξηγήσωμεν τὴν εἰκόνα ταύτην. Ἄς μείνῃ μυστήριον, διότι ἂν ἐξηγηθῆ, οὐδεὶς θὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐξήγησιν, καὶ ἂν τὴν ἀναγνώσῃ δὲν θὰ τὴν ἐννοήσῃ.

Ἦδη ἐπλησίαζεν ἡ αὐγή. Φωναὶ θορύβου εἶχον ἐξεγείρει τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἣτις οὐδέποτε ἐκοιμήθη γλυκύτερον. Τὰ πλήθη συνωστίζοντο εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ μία παρά πάντων ἤκούετο φωνή, Πόλεμος.

(ἀκολουθεῖ).

Ἄραφτις, ἀποπλανηθεὶς εἰς τὴν ἔρημον, ἐκινδύνευε ν' ἀποθάνῃ ὑπὸ ἀστιας, μὴ εὐρίσκων τροφήν ἐπὶ δύο σχεδὸν ἡμέρας· πορευόμενος δὲ ἐνῶ διελογίζετο ὅτι θ' ἀποθάνῃ μακρὰν τῶν συγγενῶν του, ἔφθασε παρά τινα κιστέρναν ἐν ἣ ποτίζουσιν οἱ ὄδοιπόροι τὰς καμήλους αὐτῶν, καὶ εἶδεν εἰς τὸ χεῖλος αὐτῆς μικρὸν δερμάτινον σάκκον, παρά τινος ὄδοιπόρου βεβαίως λησμονηθέντα. Εὐλογητὸς ὁ Θεός! εἶπε λαμβάνων καὶ ψηλαφῶν αὐτόν· περιέχει νομίζω φοινίκας ἢ κάρνα, δι' ὧν θὰ κάμω ἐν λαμπρὸν γεῦμα εἰς ὑγείαν τῆς παραδαρμένης μου. Μετὰ τὴν γλυκεῖαν ταύτην ἐλπίδα ἀνοίγει τὸν σάκκον, ἀλλ' ἄμα ἰδὼν τὸ περιεχόμενον, ἀναφωνεῖ θλιβερῶς — “Α! τί δυστυχία! δὲν περιέχει ἄλλο εἰμὴ ἀδάμαντας!

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ.

Συνεπληρώθη ὀριστικῶς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «αἱ Χῶραι τῶν Μηλωτῶν» καὶ «αἱ Περιπέτειαί τριῶν Ρώστων καὶ τριῶν Ἀγγλων» ὑπὸ τῶν φιλοπόνων ἀδελφῶν Νικολάου καὶ Περικλέους Ρομποτῶν ἀνα ἐβδομαδιαῖα τεύχη ἐκδιδόμενον μυθιστόρημα. Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο, προῖόν τοῦ θαυμασίου καὶ πλήρους ἐπιστημονικῆς δεινότητος καλάμου τοῦ Ἰουλίου Βερν, δύναται γὰρ θεωρηθῆ ὡς ἐν τῶν λαμπροτέρων τοῦ εἶδους τούτου μυθιστορημάτων. Τὸ ὅλον τοῦ βιβλίου ἀποτελοῦσι 44 τυπογραφικὰ φύλλα· κοσμεῖται δὲ ὑπὸ 44 ἐπίσης εἰκόνων ἐπεξεργασμένων μετὰ πολλῆς τῆς τέχνης ὑπὸ τῆς γλυφίδος τοῦ ἐκ τῶν ἐκδοτῶν τοῦ μυθιστορήματος κ. Νικολάου Ρομπόττ. Τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τούτου μυθιστορήματος συνιστῶμεν παντὶ φιλαναγνώστῃ ὡς συναינוῦτος θαυμασίως τὸ τερόπνυ μετὰ τοῦ ὠφελίμου, τὸ ἰδανικόν μετὰ τοῦ πτευματικοῦ, τὸν μῦθον τέλος μετὰ τῆς ἐπιστήμης.

* *

ΑΝΑΓΝΩΣΑΤΕ!

Παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ καθυστεροῦντες τὰς συνδρομὰς τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κκ. συνδρομητῶν τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» ὅπως ἀποστείλωσι αὐτὰς πρὸ τῆς λήξεως τῆς πρώτης ἐξαμηνίας, ἵνα μὴ διακοπῆ ἢ πρὸς αὐτοὺς τακτικὴ ἀποστολὴ τοῦ περιοδικοῦ· ἄλλως τε κάλλιστα γνωρίζουσιν ὅτι αἱ συνδρομαὶ εἰσὶ προπληρωτέαι. Πρὸς τούτους τοῦ λοιποῦ αἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ γινόμεναι αἰτήσεις, περὶ ἐγγραφῆς συνδρομητῶν, δεόν γὰρ συνοδεύωνται μετὰ τοῦ ἀντιτίμου τῆς ὅλης συνδρομῆς, ἥτοι φρ. 30, ἄλλως εἰσὶν ἀπαράδεκται.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἐπιστήμη καὶ Ὑλισμός, περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνθρώπου. — Ζωολογικά, Περὶ Ὑμενοπτέρων. — Παγκόσμιον Λεύκωμα, Ὁ Χρηστάκης Ἐφένδης Ζωγράφος. — Ἀναμνήσεις Βιέννης (ὑπὸ Θ. Μοσχοπούλου). — Ὁ Σκούφος τοῦ Κοζάκου (ὑπὸ Λ. Λαζαρόδου). — Βιομηχανικά, Τὸ Κακάον καὶ ἡ Σοκολάτα. — Περὶ Βερμανίας. — Τὸ Λευκὸν Τριαντάφυλλον (συνέχεια καὶ τέλος). — Ποιήσεις. — Αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τοῦ Ἀντωνίου. — Βιβλιοκρισία. — Ἀναγνώστα.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ὁ Χρηστάκης Ἐφένδης Ζωγράφος. — Κοζάκος στρατιώτης — Ἡ Κακκέα. — Κεν-Βον-Μεντζῆ (πρεσβευτῆς τῆς Βερμανίας ἐν Παρισίοις).